

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး

(၃၉)ရက်မြောက်နေ့ မှတ်တမ်း

၁၃၇၄ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၄ ရက်

(၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်)

[တနင်္လာနေ့]

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထ ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၃၉)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ် ကို နံနက် ၁၀:၀၀ နာရီ အချိန်၌ စတင်ကျင်းပပါသည်။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးခင်အောင်မြင့် က ဆောင်ရွက်ပြီး၊ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဦးသိန်းမော်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး လွှတ်တော်ရုံး က ဆောင်ရွက်ပါသည်။]

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ နေရာယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၁။

အခမ်းအနားမှူး၊ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ယခု အချိန်ကစပြီး ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန် အစည်းအဝေးရဲ့ (၃၉)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ် စတင်ပါတော့မယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး၊ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

**အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေးအထမြောက်ကြောင်းနှင့်
စတင်ကျင်းပကြောင်းကြေညာခြင်း**

အချိန်၊ ၁၀:၀၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ကျင်းပတဲ့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတင်ပုံမှန် အစည်းအဝေး (၃၉)ရက်မြောက်နေ့မှာ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ စိစစ်ရေး ကော်မတီရဲ့တင်ပြချက်အရ အစည်းအဝေး သို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း (၂၂၂)ဦးရှိပြီး ဒီကနေ့အစည်းအဝေး ကို (၂၀၆)ဦး တက်ရောက်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း၏ (၉၂.၇၉) ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး တက်ရောက်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေဟာ အစည်းအဝေး အထမြောက်ရန်လိုအပ်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ သုံးပုံတစ်ပုံထက် ကျော်လွန်တဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ နဲ့ နည်းဥပဒေ ၂၀(ခ)တို့အရ အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၂၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) နဲ့(ဂ)တို့အရ အစည်းအဝေး စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အစည်းအဝေးအစီအစဉ် ဖြန့်ဝေထားကြောင်းတင်ပြခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမျိုးသား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်း ဥပဒေ ၄ ၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတင်ပုံမှန် အစည်းအဝေးရဲ့ (၃၉)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ်ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံ ကြိုတင်ဖြန့်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

**အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ
ခွင့်ပန်ကြားခြင်း**

အချိန်၊ ၁၀:၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၈)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ်(၁)အရ ခွင့်ပန်ကြား တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များနဲ့ပတ်သက်ပြီး အချိန်ကို ငဲ့ညှာတဲ့ အနေနဲ့ ဖတ် ကြားပြပါမယ်။ ဦးစိုးအောင် မန္တလေး(၁၁)၊ ဦး ရဲမြင့် ပဲခူး(၄)၊ ဦး စိုးသက် တနင်္သာရီ(၁)၊ ဦး ကြည်ထွန်း မကွေး (၁)၊ ဦးလျှူကွယ်ရှိ ရှမ်း (၁၁)၊ ဦးထွန်းကျော် ရှမ်း (၁၀)၊ ဦးစိုးမြင့် မကွေး(၆) တို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ယခု တင်ပြခဲ့တဲ့ ခွင့်ပန်ကြားချက်များနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ခွင့်ပြုဖို့ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလား ခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]
သဘောတူတဲ့အတွက် ခွင့်ပန်ကြားချက်များကို လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုကြောင်းကြေညာ ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

**အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှု
အခြေအနေကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း**

အချိန်၊ ၁၀:၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၃၉)ရက်မြောက်နေ့ကို တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေမှာ (၂၂၂)ဦး၊ ယခင်က ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ (၉)ဦး၊ ယနေ့ ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ (၇)ဦး ဖြစ်၍ လွှတ်တော်က စုစုပေါင်း ခွင့်ပြုထားသူ (၁၆)ဦး ဖြစ်ပြီး ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သူ မရှိပါ။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ(၈)၊ နည်းဥပဒေ ခွဲငယ် (၂) အရ ယခုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှုအခြေအနေ တင်ပြချက်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်ရဲ့ အတည်ပြုချက်ရယူပါမယ်။

နွမ်းပါးမှု လျော့ချရေး မှာ တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်တဲ့ “ဝ” ဥ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ သို့မဟုတ် အသေးစားသမဝါယမ လုပ်ငန်းကဏ္ဍမှ ချေးငွေ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှ ထောက်ပံ့ ငွေရရှိရေးအတွက် အစိုးရမှ ပံ့ပိုးကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်း ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုမေး မြန်းရခြင်းအကြောင်း ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကျွန်တော် ချင်းပြည်နယ် တောင်သူလယ်သမားများ အများစုအနေနဲ့ (၁) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဘဝမှ ထွက်ပေါက်ရရှိစေရေး (၂) ချင်းပြည်နယ်အတွင်း ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်မှ ထွက်ပေါက်ရရှိ စေရေးဆိုတဲ့ ထွက်ပေါက် (၂)ပေါက် ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ဒီ "ဝ" ဥ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး ဖြစ်ထွန်းမှု အခြေအနေ၊ တောင်သူလယ်သမားများအတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုအခြေအနေများကို ကျွန်တော် ချင်းပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များမှ ပြီးခဲ့တဲ့လမှာ အကျယ်တဝင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော့်အ နေနဲ့ အကျယ်တဝင့် ဆွေးနွေးခြင်း မပြုလုပ်တော့ပါ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး သိပြီးသားဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီ "ဝ" ဥ အခေါ်အဝေါ်ဟာ အင်မတန် သိကျွမ်းရင်းနှီးပြီးသား ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်းမြို့များဖြစ်ကြတဲ့ ပလက်ဝ၊ ကန်ပက်လက်၊ မင်းတပ်၊ မတူပီ နဲ့ မြောက်ပိုင်း ချင်းပြည်နယ်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ ဟားခါးနဲ့ ထန်တလန်မြို့ အချို့နေရာများမှာလည်း အလွန် ဖြစ်ထွန်းမှု ရှိပါတယ်။ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်အစား ဥယျာဉ်ခြံစနစ်သို့ ပြောင်းပြီး မိမိ ဝမ်းစာဖူလုံရေးကို အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်ကြ သည်ကို တွေ့ရှိ ရပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ငန်းထဲမှာ "ဝ" ဥ စိုက်ပျိုးရေးကို မိမိဝမ်းစာဖူလုံရေးအတွက် အကျိုးရှိသော သီးနှံတစ်ခုဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တောင်သူလယ်သမားများက သိရှိနားလည်ရကြောင်း ကျွန်တော် တင်ပြလိုပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ချင်းပြည်နယ်တွင် အခြား မြေပေါ်မြေအောက် သယံဇာတပစ္စည်း မရှိခြင်းကြောင့် မိမိဝမ်းစာအတွက် မိရိုးဖလာ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်ကိုပဲ အများစု ကျေးရွာ တောင်သူများ၏ အဓိကလုပ်ငန်းတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ရှေးဘိုးဘေးခေတ်တုန်းက တောင်ယာ လုပ်ငန်းမှ ရရှိသော သီးနှံဟာ မိမိသားစုအတွက် တစ်နှစ်လုံး ဝမ်းစာ ဖူလုံမှုရှိခဲ့သော်လည်း ယခုအချိန်မှာ ၎င်း ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်ကြောင့် မြေဆီလွှာကုန်ခန်းခြင်း၊ တောတောင် ပြုန်းတီးမှုကြောင့် လုပ်ကွင်းလုပ်ကွက် ရှားပါးနေခြင်း၊ သီးနှံအထွက်နှုန်း နည်းပါးနေခြင်းကြောင့်

တစ်နှစ်လုံး တစ်နှစ်ဝမ်းစာ ဖူလုံမှုမရှိခြင်း၊ တော တောင်ပြုန်းတီးမှုကြောင့် စိမ့် စမ်းရေ ခန်းခြောက်လာပြီး သောက်သုံးရေ ခက်ခဲမှုရှိနေခြင်းများ ဖြစ် ပေါ်လျက်ရှိနေပါတယ်။ အစိုးရ အနေဖြင့်လည်း ၎င်းရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်မှ လှေ ကားထစ်စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ဘက်သို့ ကူးပြောင်းနိုင်ရန်အတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းထိန်းကြီးဌာနမှ တာဝန်ပေးချက်အရ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ချင်းပြည်နယ်မှာ (၈)နှစ်လုံးလုံး လှေကား ထစ်လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ပြီးတော့ လူအင်အား၊ စက်ယန္တရားအင်အား၊ ငွေအင်အား အကုန် အကျခံပြီး မြို့နယ်တိုင်း တွင် ဖော်ထုတ်ခဲ့သော်လည်း ၎င်းလှေကားထစ်မှ ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရရှိနိုင်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရပါတယ်။ အထွက်နှုန်းနည်းနေခြင်း၊ လှေ ကားထစ်ဖော်ထုတ်ရန် နေရာမရှိခြင်း၊ တောင်သူများ ငွေအင်အား မတတ်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်ကို စွန့်လွှတ်ရန် အခြေအနေ လုံးဝ မပေးကြောင်းကို တွေ့ရှိရပါတယ်။

ယခုအချိန်မှာလည်း ကုန်းမြင့်လယ်ယာ ဦးစီးဌာန အနေဖြင့် ဖြစ်နိုင်သောနေရာများမှာ လှေကားထစ် ဖော်ထုတ်နေဆဲဖြစ်သော်လည်း အောင်မြင်မှု သိပ်မရှိကြောင်းတွေ့ရပါတယ်။ တောင်စောင်းစိုက်ပျိုးရေးစနစ်ဖြစ်သော Salt I, Salt II, Salt III ဆိုတဲ့ Title များ၊ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ အင်္ဂလိပ်လို သုံးခွင့်ပြုပါ။ Sloping Agricultural Land Technology ဆိုတဲ့ စနစ်များနဲ့ စည်းရုံးပြီး စိုက်ပျိုးရေးအနည်းငယ် ရှိသော်လည်း အောင်မြင်မှု မရှိသေးပါ။ ထို့ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်နဲ့ လှေ ကားထစ်စိုက်ပျိုးရေးစနစ်တို့ တွဲပြီးတော့ ဥယျာဉ်ခြံ စိုက်ပျိုးရေးစနစ်သို့ ကူးပြောင်းရေးတွင် လက်ရှိ ချင်းပြည်နယ် တောင်သူများ စိတ်ဝင်စားလျက် ရှိပြီး အစိုးရကလည်း တွန်းအားပေး၍ ကူညီပံ့ပိုးပေးရန် လိုအပ်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ လှေကားထစ်တောင်ယာစနစ်၊ ဥယျာဉ်ခြံစနစ် အောင်မြင်မှုရှိပြီး မိမိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု ရရှိ နိုင်မှသာ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ် ပပျောက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။

ချင်းပြည်နယ်အတွင်း တောင်သူများဟာ ပန်းသီး၊ မက်မန်းသီး၊ ထော ပတ်သီး၊ သစ်တော်သီး၊ လက်ဖက်၊ လိမ္မော်သီး စတဲ့ နှစ်ရှည်သီးနှံများ ဥယျာဉ်ခြံတွင် စိုက်ပျိုးသော်လည်း ထွက်ရှိသောသီးနှံများသည်ဈေးကွက်(Market) အားနည်းနေပါသဖြင့်ထွက်သလောက် တောင်သူ များမှာ အကျိုးခံစားမှု နည်းနေပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ၎င်းသီးနှံများအနက် လက်ဖက်စိုက်ပျိုးမှု အခြေအနေကို အနည်းငယ် ကျွန်တော် တင် ပြခွင့်ပြုပါခင်ဗျား။ ချင်းပြည်နယ်ဟာ လက်ဖက်ပြည်နယ် ဖြစ်ရမည် ဟူ၍

အစိုးရမှ ဆောင်ရွက်နေပြီး မြို့နယ်တိုင်းတွင် စိုက်ပျိုး စေခဲ့ပါသည်။ ချင်းပြည်နယ် တစ်ခုလုံးမှာ လက်ဖက်ဧကဟာ (၂၈၀၀၀)ခန့် စိုက်ပျိုးခဲ့သော်လည်း တကယ့်တကယ် ဖြစ်ထွန်းမှု ကိန်းဂဏန်း အတိအကျ တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှု အလွန်နည်းနေကြောင်း သိရှိရ ပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ လက်ဖက်ဟာ (၁) ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် ပေ(၃၀၀၀)မှ (၆၀၀၀)အကြား ဖြစ်ထွန်းမှု ဖြစ်ခြင်း၊ (၂) အပူချိန် (၁၃) ဒီဂရီမှ (၃၀)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ထွန်းနေခြင်း၊ (၃) ရေအစိုဓာတ် Humidity (၈၀)ရာခိုင်နှုန်း လိုအပ်နေခြင်း၊ (၄) Soil Ph (၄.၅) မှ (၅.၅)အကြား လိုအပ်နေခြင်း၊ (၅) တောင်စောင်း Inclination သို့မဟုတ် Slope ဟာ (၁၀) ဒီဂရီမှ (၃၀)ဒီဂရီအတွင်းတွင် ဖြစ်ထွန်းမှုများခြင်းကြောင့် ကန့်သတ်ချက်များ ရှိနေသောကြောင့် ချင်းပြည်နယ် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် ဝမ်းစာဖူလုံရေးဘဝမြှင့်တင်ရေးအတွက် အာမခံချက်မရှိသော သီးနှံ ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါတယ်။ ထို့အတူပဲ ပန်းသီး အနေနဲ့လည်း ကျွန်တော်တို့ Elevation အကန့်အသတ်၊ မြေနေရာ အကန့်အသတ် ရှိနေတဲ့အခါကျတော့ နေရာတိုင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်ထွန်းမှု မရှိပါဘူး။ သစ်တော်သီးဆိုင်လည်း ဖြစ်ထွန်းမှု ဖြစ်နေသော်လည်း Market မရှိပါ။ အချိန် အကန့်အသတ် ရှိနေတဲ့အတွက် ပျက်စီးမှု ၊ ပုပ်သိုးမှု ဖြစ်တဲ့အတွက် အလေအလွင့် အများကြီး ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် တောင်သူများ အနေနဲ့ သစ်တော်သီးကို လုံးဝ စိုက်ပျိုးမှု မရှိတော့ ပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ အခုအချိန်မှာ စတော်ဘယ်ရီ၊ စပျစ်သီး၊ သစ်မွှေး၊ "ဝ" ဥ စသဖြင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေများတွင် စိုက်ပျိုးဆောင်ရွက်နေကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဖြစ်ထွန်းမှုနှုန်းလည်း ကောင်းမွန်ကြောင်းသိရပါတယ်။ ၎င်းတို့အနက် "ဝ" ဥဟာ နှစ်တိုသီးနှံ တစ်နှစ်အတွင်း သို့မဟုတ် သုံး နှစ်အတွင်း ဖော်ထုတ်နိုင်သော ဥ မျိုးဖြစ်ပြီး လွယ်ကူစွာ စိုက်ပျိုးနိုင်သော သီးနှံ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ တောင်သူများအနေနဲ့ ငွေအရင်းအနှီး လိုအပ်မှု၊ နည်းပညာလိုအပ်မှုတို့ကြောင့် ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ တစ်နှစ်လုပ်ငန်း တစ်နှစ်ဝမ်းစာ ဖူလုံသောသီးနှံဖြစ်ပြီး အချို့အဖွဲ့အစည်းမှ ဒိုင်ဖွင့်ပြီး အစို၊ အခြေခံ ဈေးနှုန်းဖြင့် ဝယ်ယူလျက်ရှိကြောင်း သိရှိရပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ချင်းပြည်နယ် အချို့သော မြို့နယ် အထူးသဖြင့် ချင်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း ပလက်ဝ၊ ကန် ပက်လက်၊ မင်းတပ်၊ မတူပီ၊ ဟားခါး နဲ့ ထန်တလန် မြို့နယ်များတွင် ဖြစ်ထွန်း

နေသော "ဝ" ဥ စိုက်ပျိုးရေးကို တောင်သူဘဝမြှင့်တင်ရေးနဲ့ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေးကဏ္ဍ၌ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် အကူအညီဖြစ်ရေးအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ စနစ် ပပျောက်ရေးအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ အောက်ပါမေးခွန်းအား တောင်သူများ ကိုယ်စား ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် မေးမြန်းရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

(၁) ချင်းပြည်နယ်အတွင်း “ဝ” ဥ စိုက်ပျိုးမှုကို နိုင်ငံတော်မှ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ သို့မဟုတ် သမဝါယမချေးငွေ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းမှ ထောက်ပံ့ငွေ ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ (၂) အစီအစဉ်ရှိပါကလည်း ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်းနဲ့ ကူညီပေးမည်ကို သိရှိလို ပါကြောင်း မေးမြန်းရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီးက ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၀:၁၉။

ဦးအုန်းသန်း (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါကြောင်းနှင့် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သအပ်ပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ် အမှတ်(၄) မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးစတီဗင်သာဘိတ် ရဲ့ ချင်းပြည်နယ် တောင်သူ လယ်သမားများရဲ့ ဘဝမြှင့်တင်ရေးနှင့် ဆင်း ရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေးမှာ တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ဝင်ငွေ ရရှိရေးအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်တဲ့ "ဝ"ဥ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ သို့မဟုတ် အသေးစား သမဝါယမလုပ်ငန်းကဏ္ဍမှ ချေးငွေရရှိရေးအတွက် အစိုးရမှ ပံ့ပိုးကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ၊ ချင်းပြည်နယ်အတွင်း “ဝ” ဥ စိုက်ပျိုးမှုကို နိုင်ငံတော်မှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် အစီအစဉ်ရှိပါက ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်းနှင့် ကူညီပေးမည်ကို သိလိုပါကြောင်း မေးခွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ချင်းပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီး ဌာနနှင့် သမဝါယမဝန်ကြီးဌာနတို့၏

ဖြေကြားချက်များနှင့် ပေါင်းစပ်ပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနမှ ရှင်းလင်း
ဖြေကြားသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ချင်းပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ ယခင်ရှင်းလင်းဖြေကြားချက်များမှာ "ဝ" ဥ ကို မင်းတပ်
ခရိုင်၊ မင်းတပ်၊ ကန်ပက်လက်နှင့် မတူပီမြို့နယ်များမှာ စိုက်ပျိုးလျက်ရှိပြီး ၂၀၀၇-၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင်
(၂၀၉) ဧက စတင် စိုက်ပျိုးလျက် ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ခုနှစ်မှာ (၃၅၀၀)ဧကအထိ တိုးတက်
စိုက်ပျိုးလာကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ် ဒေသခံများမှ မြေလွတ်မြေရိုင်းများမှာ
"ဝ"ဥ စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးလာပါက ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာလုပ်ကိုင်မှု လျော့နည်းလာပြီး သစ်တော
ပြုန်းတီးမှုကို ထိန်းသိမ်းနိုင်မှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးလက်နေ ပြည်သူများ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု
လျော့ပါးစေရေးအား တစ်ဖက်တစ်လမ်းက အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်၍ ချင်းပြည်နယ်
အစိုးရအဖွဲ့ကနေပြီး "ဝ" ဥ အထူးစိုက်ပျိုးရေးဇုန်များအား သင့်တော်သည့် နေရာများမှာ
ပြည်တွင်းပြည်ပ ထောက်ပံ့မှုများ ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြောင်း
တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှလည်း ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှာ
နတ်မတောင် အမျိုးသားဥယျာဉ် အတွင်းနှင့် ဆက်စပ် ဒေသများကို "ဝ" ဥ မျိုးများ မျိုးဖြန့်ဝေ
ခဲ့ကြောင်း စီမံကိန်းစံပြရွာများဖြစ်တဲ့ အုတ်ဖို ၊ မကျောက်ဟာ၊ ဇော်ယောင်းနှင့် ရဲလောင်ပန်း
တို့တွင် စုစုပေါင်းဧက (၅၀) စိုက်ပျိုးလျက်ရှိကြောင်းနှင့် "ဝ" ဥ စိုက်ပျိုးနည်းလက်ကမ်းစာစောင်
များကိုလည်း ချင်းဘာသာဖြင့် ဖြန့်ဝေပေးရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်က
တစ်ပြည်လုံးအနေနဲ့ လွှမ်းခြုံမှုရှိသည့် အဓိကသီးနှံဖြစ်တဲ့ စပါးသီးနှံကို တစ်ဧက ယခင်
၁၀၀၀၀/- ကနေ ၅၀၀၀၀/- ကျပ်အထိ တိုးမြှင့် ထုတ်ချေးလျက်ရှိပြီး မြေပဲ၊ နှမ်း၊ ပဲမျိုးစုံ၊
ချည်မျှင်ရှည်ဝါ၊ အစေ့ထုတ်ပြောင်း ၊ ဆီမုန် ညင်း၊ ဂုန်လျှော်၊ ချက်ကြံ စတဲ့ အဓိကသီးနှံများကို
စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ သတ်မှတ်ထုတ်ပေးနိုင်ပြီး "ဝ" ဥ အပါဝင် သီးနှံအမယ်သစ်များအတွက်
စိုက်ပျိုးစရိတ်ကို ဘတ်ဂျက်အခြေအနေအရ ထုတ်ပေးနိုင်မှု မရှိသေးပါကြောင်း တင်ပြလို
ပါတယ်။ "ဝ"ဥ စိုက်ပျိုးရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန
အနေနဲ့လည်း မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးခြင်းများကို
ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ "ဝ" ဥ စိုက်ပျိုးရေးကို ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် "ဝ" ဥ စိုက်ပျိုးရေးဟာ

တစ်ဧက စိုက်ပျိုးကုန်ကျစရိတ် (၆)သိန်း၊ (၇)သိန်းခန့် ကုန်ကျပြီး တစ်ဧက အထွက် ပိဿာ (၃၀၀၀) ကနေပြီးတော့ (၄၀၀၀) ခန့်အထိ ယနေ့ ထွက်ရှိပါတယ်။ ထွက်ရှိ လာတဲ့ "ဝ" ဥ များကို တစ်ပိဿာ ဒီနေ့ပေါက်ဈေး ၅၀၀/- ကျပ်နှုန်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ရောင်းရတဲ့ အတွက်ကြောင့် ဒီနေ့ တစ်ဧက ဝင်ငွေဟာ (၁၅)သိန်းလောက် ရရှိတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကုန်ကျစရိတ် နုတ်ပြီး လို့ရှိရင် အသားတင်အမြတ်ငွေဟာ (၇)သိန်းကနေ (၁၀)သိန်းအထိ ဝင်ငွေ ရရှိလျက်ရှိကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်။

သမဝါယမဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ သမဝါယမလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာမှာ စိတ်တူ ဆန္ဒတူ၊ သဘောထားတူသူများ စုစည်း၍ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေးသမဝါယမအသင်းများ၊ သားငါး ကုန်ထုတ် သမဝါယမအသင်းများ၊ အခြေခံစားသုံးသူသမဝါယမအသင်းများနှင့် လုပ်ငန်းပေါင်းစုံ သမဝါယမအသင်းများ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါတယ်။ သမဝါယမဝန်ကြီးဌာန၊ သမဝါယမ ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားလွှာ အမှတ် ၃/၂၀၀၈ အရ အသင်းသား တော င်သူများကို ငွေထုတ်ချေး ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ ၃၁-၇-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေး သမဝါယမအသင်းများမှ ငွေစုငွေချေးလုပ်ကိုင်သော သမဝါယမအသင်း (၉၄၀)အသင်းကို အသင်းသား (၁၃၃၁၃၀)ဦး၊ စိုက်ဧက (၃.၁၇)သိန်းအား ငွေကျပ် သန်းပေါင်း (၁၁၃၁၀.၉၅) သန်း ထုတ်ချေးပေးထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ကဏ္ဍအလိုက်၊ ဒေသအလိုက်နှင့် အမျိုးသားအဆင့် ဆွေးနွေးပွဲ ရလဒ်များမှ ရေတိုရေရှည် လုပ်ဆောင်သင့်တဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် ချင်းပြည်နယ်မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအနေနဲ့ မြို့နယ်ပေါင်း (၉)မြို့နယ်မှာ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်း ဆောင်ရွက်မှာဖြစ်ပြီး "ဝ" ဥ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအနေဖြင့်စိုက်ပျိုးရေး သမဝါယမအသင်း အစုအဖွဲ့များအဖြစ် ဖွဲ့စည်းပြီး ဖွဲ့စည်းပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ သမဝါယမအသင်းအနေဖြင့် ချေးငွေတင်ပြလာပါက ထုတ်ချေး ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း သမဝါယမဝန်ကြီးဌာနမှ ရှင်းလင်းဖြေကြားထားပါတယ်။

ထို့ကြောင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး မေးမြန်းထားတဲ့ ချင်းပြည်နယ် "ဝ" ဥ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် သမဝါယမဝန်ကြီးဌာန၏ ရှင်းလင်းဖြေကြားချက်တွင် ပါရှိသည့် အတိုင်း စိုက်ပျိုးရေးသမဝါယမအသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ပြီး၊ သမဝါယမမှ ချေးငွေ ရရှိနိုင်မှာဖြစ်ပါကြောင်းနှင့် ချင်းပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့မှလည်း "ဝ" ဥ အထူးစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများ ဖော်ထုတ်ပြီး၊ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ ထောက်ပံ့မှုများဖြစ်တဲ့ (Grant Loan) များဖြင့်

ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်လျှင် ကံရှိပါကြောင်း ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ချင်းပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့တို့၏ ဖြေကြားချက်များကို ပေါင်းစပ်ဖြေကြား ရှင်းတင်းတင်ပြအပ်ပါကြောင်း တင်ပြ အပ်ပါတယ်။ အားလုံး ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ်က ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃၀)ရက်နေ့ မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၃၀)ရက်နေ့အထိ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်နှင့် တရားရုံးအဆင့်ဆင့်၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၂၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၆) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များ ခင်ဗျား။ ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ်က ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့အထိ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်နှင့် တရားရုံး အဆင့်ဆင့်၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် ရှင်းလင်း တင်ပြခွင့် ပြုရန် ဥက္ကဋ္ဌထံ တင်ပြ ထားပါတယ်။ ယခု ပြည်ထောင်စု တရား သူကြီးချုပ်အား ရှင်းလင်း တင်ပြဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၂၅။

ဦးထွန်းထွန်းဦး (ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာ၊ ချမ်းသာပါစေလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပြည်ထောင်စု တရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်နဲ့ တရားရုံး အဆင့်ဆင့်ရဲ့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့အထိ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်းများကို တင်ပြပါမယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ်နဲ့ ပြည် ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ တရားသူကြီး(၆)ဦးတို့ဖြင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့မှာ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်သည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ တရားစီရင်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့်

သက်ဆိုင်တဲ့ညွှန်ကြားချက်၊ အမိန့်၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ရေးဆွဲ ထုတ်ပြန်ပြီး ၂၀၁၁ခုနှစ်၊ မေလ ၂ ရက်နေ့မှ စတင်ပြီးတော့ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို တင်သွင်းလာတဲ့ အမှုများကို ရုံးထိုင်ကြားနာ စစ်ဆေးခဲ့ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အစီရင်ခံတဲ့ ကာလအတွင်းမှာ ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ်နဲ့ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားသူကြီး၂၅ဦး ပါဝင်တဲ့ အထူးအယူခံ ခုံရုံးနှင့်ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု(၄၆)မှုနဲ့ တရားမအထူးအယူခံမှု(၁၂၈)မှုတို့ကို ရုံးထိုင်ကြားနာစစ်ဆေးခဲ့ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် အစီရင်ခံတဲ့ကာလအတွင်းမှာ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ တင်သွင်းလျှောက်ထားလာတဲ့ စာချွန်တော်အမိန့် လျှောက်ထားမှုများ ကတော့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်ထားမှု (စာချွန်တော်(၇)မှုနဲ့ တရားမအထွေထွေလျှောက်ထားမှု စာချွန်တော် (၁၄၂)မှု၊ စုစုပေါင်း (၁၄၉)မှု ရှိခဲ့ပါတယ်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်ထားမှု စာချွန်တော် အမှုများကတော့ ရှေ့တော်သွင်းစာချွန်တော် (၄)မှု၊ အမှုခေါ်စာချွန်တော်(၂)မှု၊ တားမြစ်စေ စာချွန်တော်(၁)မှုတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာစာချွန်တော် အမှုများ ကတော့ အမှုခေါ်စာချွန်တော် (၁၃၄)မှု၊ တားမြစ်စေ စာချွန်တော် (၂)မှု၊ အာဏာပေး စာချွန်တော် (၅)မှု နဲ့ အာဏာပိုင်မေး စာချွန်တော်(၁)မှု တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီး ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားမှုများကို အထူးခုံရုံး (၂ ပါးထိုင်)ဖြင့် ကြားနာစီရင်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ တင်ပြ ပါမယ်။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားတဲ့ ပြစ်မှုနှင့် တရားမမှုများ ကြားနာစီရင်မှု အခြေအနေမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ လက်ကျန်အမှု(၅၁၀)မှုဖြစ်ပြီး၊ အစီရင်ခံတဲ့ကာလအတွင်း လက်ခံရရှိခဲ့တဲ့အမှုကတော့ (၄၃၆)မှု ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ဆေးပြီးပြတ်ခဲ့တဲ့ အမှု (၈၁၉)မှုဖြစ်ပြီး ဆောင်ရွက်ဆဲ လက်ကျန်အမှုကတော့ (၁၂၇)မှု ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ တင်သွင်းလျှောက်ထားလာတဲ့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများနဲ့ တရားမမှုများကို ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားသူကြီးများက ကြားနာ စစ်ဆေးစီရင်မှုအခြေအနေနဲ့ပတ်သက်ပြီး တင်ပြပါမယ်။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ တင်သွင်းလျှောက်ထားလာတဲ့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများနဲ့ တရားမမှုများ ကြားနာစစ်ဆေးစီရင်မှုမှာ

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ လက်ကျန် (၂၄၄၇) ဖြစ်ပါတယ်။ အစီရင်ခံတဲ့ကာလအတွင်း လက်ခံရရှိတဲ့အမှုကတော့ (၂၄၈၅) ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ဆေးပြီးပြတ် တဲ့အမှုကတော့ (၄၁၅၇) ဖြစ်ပြီး ဆောင်ရွက်ဆဲ လက်ကျန်အမှုကတော့(၇၇၅) ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဆက်လက်ပြီး တိုင်းဒေသကြီး တရားလွှတ်တော်များနဲ့ ပြည်နယ် တရားလွှတ်တော်များရဲ့ တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချက်များကို တင်ပြပါမယ်။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနဲ့ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး ဥပဒေတို့အရ တိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်နဲ့ ပြည်နယ်တရားလွှတ်တော်များကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့မှာ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး တိုင်းဒေသကြီး တရားလွှတ်တော်နဲ့ ပြည်နယ် တရားလွှတ်တော်များမှာ တရားသူကြီးချုပ်များနဲ့ တရားသူကြီးများကို ခန့်အပ်တာဝန်ပေးခဲ့ ပါတယ်။

တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်တရားလွှတ်တော် (၁၄)ရုံးတို့ရဲ့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများနဲ့ တရားမမှုများ စစ်ဆေးကြားနာစီရင်မှု အခြေအနေမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ လက်ကျန်အမှု(၆၄၇၃) ဖြစ်ပြီး၊ အစီရင်ခံတဲ့ကာလအတွင်း လက်ခံရရှိခဲ့တဲ့ အမှုကတော့ (၁၁၅၃၇) ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ဆေးပြီးပြတ်ခဲ့တဲ့အမှု (၁၄၄၃၉) ဖြစ်ပြီး ဆောင်ရွက်ဆဲလက်ကျန် အမှုကတော့(၃၅၇၁) ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုး သားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ဆက်လက်ပြီး ခရိုင်တရားရုံးများ၊ မြို့နယ်တရားရုံးများနဲ့ အထူး တရားရုံးများဖြစ်တဲ့ ကလေးသူငယ်တရားရုံး၊ မြို့နယ်တရားရုံး(စည်ပင်သာယာ)၊ မြို့နယ်တရားရုံး (မော်တော်ယာဉ်များရဲ့ တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချက်များနဲ့) တ်သက်လို့ တင်ပြပါမယ်။

ခရိုင်တရားရုံး(၆၇)ရုံးတို့ရဲ့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများနဲ့ တရားမမှုများ စစ်ဆေးကြားနာ မှု အခြေအနေမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ လက်ကျန်အမှု (၇၁၄၂) ဖြစ်ပြီး၊ အစီရင်ခံတဲ့ ကာလအတွင်း လက်ခံရရှိခဲ့တဲ့ အမှုကတော့ (၂၈၃၀၃) ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ဆေးပြီးပြတ်ခဲ့တဲ့ အမှု(၂၅၃၄၁) ဖြစ်ပြီး ဆောင်ရွက်ဆဲ လက်ကျန်အမှုကတော့ (၁၀၁၀၄) ဖြစ်ပါတယ်။

မြို့နယ်တရားရုံး (၃၂၄)ရုံးတို့၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများနဲ့ တရားမမှုများ စစ်ဆေး ကြားနာမှု အခြေအနေမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ လက်ကျန်အမှု (၂၅၄၉၅) ဖြစ်ပြီး၊

အစီရင်ခံတဲ့ကာလအတွင်း လက်ခံရရှိတဲ့အမှုကတော့ (၃၆၂၀၂၃)မှုဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ဆေး ပြီးပြတ်ခဲ့တဲ့ အမှု(၃၅၀၀၂၂)မှုဖြစ်ပြီး ဆောင် ရွက်ဆဲ လက်ကျန်အမှုကတော့ (၃၇၄၉၆)မှု ဖြစ်ပါတယ်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း သတ်မှတ်ထားတဲ့ မြို့နယ် (၂၀)မှာ ဖြစ်ပွားတဲ့ ကလေးသူငယ်မှုခင်းများကို စစ်ဆေးစီရင်တဲ့ ကလေးသူငယ်တရားရုံး (ရန်ကုန်)နဲ့၊ မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးအတွင်း သတ်မှတ်ထားတဲ့ မြို့နယ် (၅)မြို့နယ်မှာ ဖြစ်ပွား တဲ့ ကလေးသူငယ်များကို စစ်ဆေးတဲ့ ကလေးသူငယ်တရားရုံး (မန္တလေး)တို့ရဲ့ ကလေးသူငယ်မှုခင်းများ စစ်ဆေးမှု အခြေအနေမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့၊ လက်ကျန်အမှု (၂၈)မှုဖြစ်ပြီး၊ အစီရင်ခံတဲ့ ကာလအတွင်း လက်ခံရရှိတဲ့အမှုက (၃၃၂)မှု ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ဆေးပြီးပြတ်တဲ့ အမှု (၃၃၁)မှု ဖြစ်ပြီး ဆောင်ရွက်ဆဲ လက်ကျန်အမှုကတော့ (၂၄)မှု ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာ နယ်နိမိတ်အတွင်း စည်ပင်သာယာရေးဥပဒေအရ စွဲတင်တဲ့ မှုခင်းများကို စစ်ဆေး လျက်ရှိသည့် မြို့ နယ်တရားရုံး(စည်ပင်သာယာ) (၇)ရုံးနဲ့ မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးနယ်နိမိတ်အတွင်း စည်ပင်သာ ယာရေးဥပဒေအရ စွဲဆို တင်ပို့လာတဲ့ မှုခင်းများကို စစ်ဆေးစီရင်လျက်ရှိတဲ့ မြို့နယ်တရားရုံး (စည်ပင်သာယာ) (၂)ရုံးတို့ရဲ့ မှုခင်းများ စစ်ဆေးစီရင်မှုအခြေအနေမှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ လက်ကျန်အမှု (၁၈၇)မှုဖြစ်ပြီး အစီရင်ခံတဲ့ကာလအတွင်း လက်ခံရရှိခဲ့တဲ့အမှုကတော့ (၃၀၇၉၉)မှု ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ဆေးပြီး ပြတ်တဲ့အမှု (၃၀၈၀၀)မှု ဖြစ်တဲ့အတွက် ဆောင်ရွက်ဆဲ လက်ကျန်အမှုကတော့ (၁၈၆)မှု ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြို့နယ် (၂၃)မြို့နယ်မှာ ဖြစ်ပွားတဲ့ မော်တော်ယာဉ် ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်တဲ့ မှုခင်းများအား ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး (မော်တော်ယာဉ်) က စစ်ဆေးခဲ့ရာတွင် ယာဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်းကမ်း ဖောက်ဖျက်မှု (၅၇၄၂၂၆)မှုကို စစ်ဆေး စီရင်ခဲ့ပါတယ်။ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ မင်္ဂလာဒုံမြို့ နယ်၊ ရွှေပြည်သာမြို့နယ်တို့မှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ မော်တော်ယာဉ်ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်တဲ့ မှုခင်းများကို အင်းစိန်မြို့နယ် တရားရုံး (မော်တော်ယာဉ်)က စစ်ဆေးခဲ့ရာ ယာဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်းကမ်း ဖောက်ဖျက်မှု (၄၇၂၁၃)မှုကို စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့ပါတယ်။

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးခရိုင်အတွင်းရှိ မြို့နယ် (၅)မြို့နယ်တွင် ဖြစ်ပွားတဲ့ မော်တော်ယာဉ်ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်တဲ့ မှုခင်းများကို ချမ်းအေးသာစံမြို့နယ် တရားရုံး (မော်တော်ယာဉ်)က စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့ရာတွင် ယာဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်း စည်းကမ်း ဖောက်ဖျက်မှု (၂၃၃၃၅)မှုကို စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ နေပြည်တော် ကောင်စီနယ်မြေ အတွင်း မြို့နယ် (၆)မြို့နယ်တွင် ဖြစ်ပွားတဲ့ မော်တော်ယာဉ်ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်တဲ့ မှုခင်းများကို ဇေယျသီရိမြို့နယ် တရားရုံး(မော်တော်ယာဉ်)က စစ်ဆေး ခဲ့ရာမှာ ယာဉ်စည်းကမ်း ၊ လမ်းစည်းကမ်း ဖောက်ဖျက်မှု (၇၀၈၂)မှုကို စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

အစီရင်ခံတဲ့ကာလအတွင်းမှာ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်တရားလွှတ်တော်များရဲ့ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိတဲ့ တရားရုံးအဆင့် ဆင့်ရဲ့ စစ်ဆေးစီရင်ဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများနှင့် တရားမမှုများရဲ့ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ အမှုများကို ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် နှိုင်းယှဉ်တင်ပြရမယ်ဆိုရင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမှာ (၃၆.၂)ရာခိုင်နှုန်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးမှာ (၁၇.၄)ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးမှာ (၁၁.၁)ရာခိုင်နှုန်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှာ (၁၀.၂)ရာခိုင်နှုန်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်မှာ (၄.၆)ရာခိုင်နှုန်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးမှာ (၄.၁)ရာခိုင်နှုန်း၊ မကွေးတိုင်း ဒေသကြီးမှာ (၄.၀)ရာခိုင်နှုန်း၊ မွန်ပြည်နယ်မှာ (၃.၆)ရာခိုင်နှုန်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ (၃.၁)ရာခိုင်နှုန်း၊ ကချင်ပြည်နယ်မှာ(၂.၂)ရာခိုင်နှုန်း၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှာ (၂.၁)ရာခိုင်နှုန်း၊ ကရင်ပြည်နယ်မှာ (၀.၉) ရာခိုင်နှုန်း၊ ကယားပြည်နယ်မှာ (၀.၃) ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ ချင်းပြည်နယ်မှာ (၀.၂)ရာခိုင်နှုန်း အမှုအမျိုးအစား အချိုးအစားအရ တွေ့ရှိကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဆက်လက်ပြီး တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်းနဲ့ တရားရုံးလုပ်ငန်း ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲခြင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ တင်ပြပါမယ်။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်တရားလွှတ်တော်တရားသူကြီးများ ခရိုင်တရားသူကြီးများ၊ တရားရုံးများဟာ တရားရုံးများ လက်စွဲအပိုဒ် ၉၉၇ အရ ပုံမှန် စစ်ဆေးခြင်းနဲ့ ရှောင်တခင် စစ်ဆေးခြင်းများကို အစီရင်ခံတဲ့ကာလအတွင်း ရုံးစီမံချက်နဲ့အညီ တာဝန်ခွဲဝေ ချထားတဲ့ ခရိုင်တရားရုံးများနဲ့ မြို့နယ်တရားရုံးများကို ပုံ မှန်စစ်ဆေးခြင်း၊ ရှောင်တခင် စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

သတိပေးခြင်းခံရတဲ့ တရားရေးအရာရှိ (၅၅)ဦး ရှိပြီး၊ ရာထူးတစ်နှစ် လျော့ချခြင်းခံရတဲ့ တရားရေးအရာရှိ(၃)ဦး ရှိပါတယ်။ ဝန်ထမ်းအဖြစ် ထုတ်ပယ်ခြင်းခံရတဲ့ တရားရေး အရာရှိ များကတော့ ဒုတိယခရိုင်တရားသူကြီး (၁)ဦး၊ မြို့နယ်တရားသူ ကြီး(၃)ဦး၊ တွဲဖက်မြို့နယ် တရားသူကြီး(၂)ဦး၊ ဒုတိယမြို့နယ်တရားသူကြီး(၅)ဦး၊ အခြားဆင့်ဝန်ထမ်း(၄)ဦး၊ စုစုပေါင်း (၁၅)ဦး ရှိပါတယ်။ ဝန်ထမ်းအဖြစ် ထုတ်ပယ်ခြင်းခံရတဲ့ တရားရေးအရာရှိကတော့ ဒုတိယမြို့နယ် တရားသူကြီး(၁)ဦး၊ အခြားအဆင့်ဝန်ထမ်း(၄)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၅)ဦးရှိကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီး ဘတ်ဂျက်နဲ့ ထောက်ပံ့ရေးရာကိစ္စများနဲ့ ပတ်သက်လို့ တင်ပြပါမယ်။ အစီရင်ခံတဲ့ ကာလအတွင်း ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ မြဝတီခရိုင်တရားရုံး၊ ကျောက်မဲခရိုင်တရားရုံး၊ ကျောက်မဲမြို့နယ်တရားရုံး၊ တန့်ဆည်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပုလဲမြို့နယ် တရားရုံး၊ ကွတ်ခိုင်မြို့နယ်တရားရုံး၊ နောင်ချိုမြို့နယ်တရားရုံး၊ မိုင်းယောင်းမြို့နယ်တရားရုံးတို့ကို ဆောက်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရလက်အောက်ရှိ ပြည်ထောင်စု အဆင့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများရဲ့ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာမှာ ပြည်ထောင်စု ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေ အစီအစဉ်နဲ့ ငွေကြေးကိစ္စများကို တာဝန်ယူစီမံခန့်ခွဲပြီး၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရလက်အောက်ရှိ တိုင်း ဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများရဲ့ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာမှာ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရ န်ပုံငွေ အစီအစဉ်နဲ့ ငွေကြေးများကို တာဝန်ယူစီမံခန့်ခွဲခဲ့သဖြင့် ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သည် ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တရားလွှတ်တော်များနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တရားရုံးများအတွက် ငွေကြေးဆိုင်ရာကိစ္စ များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေ အစီအစဉ်မှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါကြောင်း တင်ပြအပ် ပါတယ်။

တရားရုံး အဆောက်အဦ နေရာများ ပြောင်းရွှေ့ ရုံးထိုင် ဖွင့် လှစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆက်လက်တင်ပြရမယ်ဆိုရင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး စုပေါင်းရုံး အဆောက်အဦတွင် ဖွင့်လှစ်ထားတဲ့ ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင် တရားရုံးနဲ့ မြို့နယ်တရားရုံး(၆)ရုံး၊ ကျောက်တံတား

မြို့နယ်၊ ပန်းဆိုး တန်းလမ်း၊ အမှတ် (၁)တွင်ဖွင့်ထားတဲ့ ရန်ကုန်တောင်ပိုင်းခရိုင်တရားရုံးတို့ကို မိမိတို့ရဲ့ စီရင်ပိုင်ခွင့်နယ် မြေဖြစ်တဲ့ ခရိုင် နဲ့မြို့နယ်များသို့ ပြောင်းရွှေ့ ရုံးထိုင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာမှာ ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင် တရားရုံးကို အမှတ် (၉၇)၊ လွတ်လပ် ရေးလမ်း၊ သယ်န်းကျွန်းမြို့နယ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်တောင်ပိုင်းခရိုင်တရားရုံးကို အောင်ဇေယျလမ်း၊ အောင်မင်္ဂလာ ရပ်ကွက်၊ သန်လျင်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်တရား ရုံးကို အမှတ်(၃၁၂/၃၁၄) ကုန်သည်လမ်း၊ (၅၁)လမ်း၊ (၅၂)လမ်းကြား၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ် တွင် ပြောင်းရွှေ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ရန်ကင်းမြို့နယ်တရားရုံးကို အမှတ် (၆-ခ)၊ ကမ္ဘာအေး ဘုရားလမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်တရားရုံးကို အမှတ်(၂၃၈)၊ ကမ်းနားလမ်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်တရားရုံးကို အမှတ် (၄၄)၊ ကိုယ်မင်း ကိုယ်ချင်းလမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်မှာလည်းကောင်း၊ ဒဂုံမြို့နယ်တရားရုံးကို အမှတ်(၁၀-ခ)၊ (၆၂)(၆၂-ခ) ပဒုမ္မာလမ်း၊ ဒဂုံမြို့နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ လသာမြို့နယ်တရားရုံးကို လသာမြို့နယ်နဲ့ အနီးစပ်ဆုံး ဖြစ်တဲ့ အမှတ်(၆၂-က)၊ အမှတ် (၆၄-က)ပဒုမ္မာလမ်းသို့လည်းကောင်း အသီးသီး ပြောင်းရွှေ့ ရုံးထိုင်ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စား လှယ်တော်များ ခင်ဗျား။ အစီရင်ခံတဲ့ကာလအတွင်း ပြည်ထောင်စုတရား လွှတ်တော်ချုပ်က ဖွင့်လှစ်တဲ့ ဒုတိယမြို့နယ်တရားသူကြီးများ မွမ်းမံသင်တန်းကို တရားရေး အရာရှိ လေ့ကျင့်ရေး၊ ပညာပေးရေး စီမံချက်အရ တရားရေး အရာရှိ(၅၀)ဦးကို တက်ရောက်စေ ခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဗဟိုဝန်ထမ်း (ဖောင်ကြီးနဲ့ ဗဟိုဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (အထက်ဗမာပြည်)တို့မှာ ဖွင့်လှစ်တဲ့ သင်တန်း များသို့ တရားရေးအရာ ရှိ(၁၂)ဦးနဲ့ အခြားအဆင့်ဝန်ထမ်း (၃၆)ဦးတို့ တက်ရောက်စေခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးဌာနများနဲ့ အဖွဲ့အစည်းများမှာ ဖွင့်လှစ်တဲ့ သင်တန်းများသို့ တရားရေးအရာရှိ (၃၅)ဦးနဲ့ အခြားအဆင့် ဝန်ထမ်း(၁၆)ဦးတို့ကို တက်ရောက်စေခဲ့ပါတယ်။ ပြည်တွင်း၌ ပြုလုပ်တဲ့ အစည်းအဝေးများ၌ ဆွေးနွေးပွဲများသို့လည်း တရားရေးအရာရှိ (၁၄)ဦးကို စေလွှတ်တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ပြည်ပနိုင်ငံများမှ ပြုလုပ်တဲ့ အစည်းအဝေး၊ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ သင်တန်းများသို့ တရားရေး အရာရှိ(၁၃)ဦးကို စေလွှတ်ခဲ့ပြီး တရားရေးအရာရှိ(၃)ဦးကို ပြည်ပ နိုင်ငံများသို့ ပညာတော်သင်အဖြစ် စေလွှတ်ခဲ့ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သည် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ၊ အထက်တန်းရှေ့နေနဲ့ အလုပ်သင်ရှေ့နေ အဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားတဲ့ လျှောက်လွှာများကို ရှေ့နေရှေ့ရပ်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ နှင့်အညီ စိစစ်ပြီး၊ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သူ များကို ရှေ့နေလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စာရင်းတင်သွင်း ခွင့်ပြုလျက်ရှိပါတယ်။ အစီရင်ခံတဲ့ ကာလအတွင်းမှာ တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေများကောင်စီရဲ့ သဘောထား ရယူပြီးဖြစ်တဲ့ အထက်တန်းရှေ့နေ (၄၃၆)ဦးကို တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ အဖြစ် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် ပေးအပ်ခဲ့ပါတယ်။ အထက်တန်းရှေ့နေအဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသူ(၁၅၉၄)ဦးကို အထက်တန်းရှေ့နေလိုင်စင်များ ထုတ်ပေးခဲ့ပြီး၊ အလုပ်သင် ရှေ့နေအဖြစ် လျှောက်ထားသူ (၂၄၅၆)ဦးကို အလုပ်သင်ဆင်းခွင့်ပြုခဲ့ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အစီရင်ခံတဲ့ ကာလအတွင်း ရှေ့နေ /ရှေ့ရပ်များအပေါ် ရှေ့နေကျင့်ဝတ်သိက္ခာဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ တိုင်ကြားစာများ ပေးပို့ ခဲ့ရာတွင် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများအပေါ် တိုင်ကြားစာပေါင်း(၁၁၀)စောင် လက်ခံရရှိခဲ့ပါတယ်။

အဆိုပါ တိုင်ကြားစာနဲ့ပတ်သက်ပြီး နည်းလမ်းတကျစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ပြီး နောက် စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုများ အစီရင်ခံစာများအရ ရှေ့နေကျင့်ဝတ်ဖောက်ဖျက်ကြောင်း စိစစ် တွေ့ရှိရတဲ့ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများနဲ့ ပတ်သက်၍ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများ ကောင်စီရဲ့ သဘောထားကို ရယူကာ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေကောင်စီ အက်ဥပဒေပုဒ်မ၁၀ (၁)အရ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ (၅)ဦးကို သတိပေးခြင်း၊ (၁၃)ဦးကို ရှေ့နေလိုက်ပါခွင့် နှစ်အကန့်အသတ်ဖြင့် ရပ်ဆိုင်းခြင်း(၇)ဦးကို ရှေ့နေအဖြစ် ထုတ်ပယ်ခြင်းများဆောင်ရွက်ခဲ့ရပါတယ်။ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်မလိုတဲ့ တိုင်စာ(၄၆)စောင်ကို ပိတ်သိမ်းခဲ့ပြီး ဆောင်ရွက်ဆဲ တိုင်ကြားစာ ကတော့ (၃၉)စောင် ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အထက်တန်းရှေ့နေများအပေါ် တိုင်ကြားတဲ့ တိုင်ကြားစာပေါင်း(၄၀)စောင် လက်ခံရရှိခဲ့ပါ တယ်။ အဆိုပါတိုင်ကြားစာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နည်းလမ်းတကျ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု များ ပြုလုပ်ပြီးနောက် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာများအရ ရှေ့နေကျင့်ဝတ်သိက္ခာ ဖောက်ဖျက် ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရတဲ့ အထက်တန်းရှေ့နေများနဲ့ ပတ်သက်၍ ရှေ့နေလိုက်သူများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃(စ)အရ အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ အထက်တန်းရှေ့နေ(၈)ဦးကို ရှေ့နေ လိုက်ပါခွင့် နှစ်အကန့်အသတ်ဖြင့် ရပ်ဆိုင်းခြင်း၊ (၂)ဦးကို

ရှေ့နေအဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ ရပါတယ်။ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် မလိုတဲ့ တိုင်ကြားစာ(၉)စောင်ကို ပိတ်သိမ်းခဲ့ပြီး ဆောင်ရွက်ဆဲ တိုင်ကြားစာကတော့ (၂၁)စောင် ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများခင်ဗျား။ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုတရား လွှတ်တော်ချုပ်သည် နိုင်ငံတော်အတွင်းမှာရှိတဲ့ တရားရုံးအဆင့်ဆင့်ကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေနဲ့အညီ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေးဥပဒေနဲ့အညီ တရားစီရင်ရေး၊ တရားရုံးစီမံခန့်ခွဲရေး စတဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် လမ်းညွှန်ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အပြင် တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍမှာ အဓိက ဆောင်ရွက်နေကြတဲ့ တရားရေး အရာရှိများ၊ တရားရုံး ဝန်ထမ်းများရဲ့ တစ်ဦးချင်းအရည်အသွေး မြင့် မားရေးအတွက် လေ့ကျင့်ရေးကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်က တရားရေးလုပ်ငန်း တင်ပြဖို့ တာဝန်ရှိတာကို ဆွေးနွေး ခဲ့တဲ့ အမျိုး သားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောလိုပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် ယင်းကတာဝန်ပေး အပ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်က ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် အတည်ပြုပြီး ပေးပို့လာသော နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေကြမ်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကို ပြန်လည်ဖတ်ကြားရှင်းလင်းခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၄၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၇) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် အတည်ပြုပြီး ပေးပို့လာသော နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေကြမ်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကို ဥပဒေကြမ်း ကော်မတီက ပြန်လည်ဖတ်ကြား ရှင်းလင်းမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၄၉။

ဦးမြင့်ထွန်းဥပဒေကြမ်း ကော်မတီဝင် ။ မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီး၊ လေးစားအပ်တဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများခင်ဗျား။ အခု ကိုယ်စားလှယ်ကြီး (၆)ဦး

အကြံပြုဆွေးနွေးပေးတဲ့ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေကြမ်းနဲ့ပတ်သက်လို့ အစီရင်ခံစာကို ဥပဒေကြမ်းကော်မတီရဲ့ ကိုယ်စား ဥပဒေကြမ်းကော် မတီဝင် ကျွန်တော် ပဲခူးတိုင်းဒေသ ကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)က ကိုယ်စားလှယ် ဦးမြင့်ထွန်း က အစီရင်ခံ တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ ပို့ လိုက်တဲ့ ဒီဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်မှာ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့မှာ စတင်ဆောင် သွင်းခဲ့ပြီးတော့ မတ်လ ၆ ရက်နေ့ အစည်းအဝေးမှာ ပြင်ဆင်ချက်တွေနဲ့ အတည်ပြုပြီးသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကို မတ်လ ၈ ရက် နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ ပေးပို့လိုက်ပါတယ်။ ဒါကို ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကလည်းပဲ ဆွေးနွေးပြီးတော့ အတည်ပြုချက်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော်ကို ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့ ပြန်ပို့လာပါတယ်။ အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ဗိုလ်မှူး ကြီးအောင်ကျော်၊ ဗိုလ်မှူးကြီးသက်ထွန်းအောင်၊ ဦးဇော်မြင့်ဖေ၊ ဒေါက်တာခင်ရွှေ၊ ဦးဉာဏ်လင်း၊ ဦးနေဝင်းထွန်း တို့ ကိုယ်စားလှယ်(၆)ဦးက လွှတ်တော်မှာ ဆွေးနွေးတင်ပြကြတာနဲ့ ဒါကို ဥက္ကဋ္ဌကြီးရဲ့ တာဝန်ပေးချက် အရ ကျွန်တော်တို့ ဥပဒေကြမ်း ကော်မတီနဲ့ ပြန်ပြီးတော့မှ ဆွေးနွေးခဲ့ တာ ဖြစ်ပါတယ်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွေကတော့ စုစုပေါင်း အချက်(၁၁)ချက် ဖြစ်ပါတယ်။

ပထမအချက်ကို ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ဗိုလ် မှူးကြီးအောင်ကျော် ဆွေးနွေးတဲ့ ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။ အခန်း (၂) ပုဒ်မ ၄ မှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းတွေကို ကန့်သတ်ထားတဲ့ ဒါမှမဟုတ် တားမြစ်ထားတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ သတ်မှတ်ဖို့ ဖော်ပြထားတာကို ဆွေးနွေးပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ ပုဒ်မခွဲ(ဇ)မှာ နိုင်ငံသားများ လုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ အသေးစား၊ အလတ်စား ကုန် ထုတ်လုပ်ငန်းများနဲ့ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ဖော်ပြထားတဲ့ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ ဘာလုပ် ငန်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံသားတွေ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ ဘာလုပ်ကိုင်မလဲဆိုတာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဖို့ ခက်နေပါတယ်ဆိုတာ ဆွေးနွေးပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အသေးစား၊ အလတ်စား လုပ်ငန်းတွေကို အဓိပ္ပာ ယ်ဖွင့်ဖို့က နိုင်ငံတစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူနိုင်ဘူးလို့လည်း ဆွေးနွေးပါတယ်။ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံတဲ့ လုပ်ငန်းကြီးတွေကို အထောက်အကူပြုတဲ့ လုပ်ငန်းတွေမှာ အသေးစား၊ အလတ်စားဆိုတာဟာ အများစု ဖြစ်နိုင်တယ် လို့လည်း ဆိုပါတယ်။ ဒါတွေကို ကန့်သတ်လိုက်မယ်ဆိုပြန်ရင်လည်း နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆွဲဆောင်တဲ့အခါမှာ အဟန့်အတား ကြီးကြီးမားမား ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ပုဒ်မခွဲ (ဇ)ကို မထည့်ဖို့ အကြံပြုထားပါ။ နောက် ကျွန်တော်တို့ ကော်မတီက သဘောတူခဲ့ပါတယ်။

နောက်ဒုတိယအချက်အနေနဲ့က ပုဒ်မ ၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ဋ)မှာ နိုင်ငံတော်ရဲ့ နယ်နိမိတ်နဲ့ အခြားနိုင်ငံတွေ နယ်နိမိတ် ထိစပ်နေတဲ့ နယ်စပ်မျဉ်း အနည်းဆုံး (၁၀)မိုင်အတွင်း ဆောင်ရွက်မယ် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများလို့ ကန့်သတ်ထား တယ်ဆိုတာဟာ နိုင်ငံတော်အတွင်းမှာရှိတဲ့ နယ်စပ်ဒေသတွေရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လုပ်တဲ့နေရာမှာ အဟန့်အတား ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ သူ့ဆွေးနွေးပါတယ်။ ဒီပုဒ်မကို မထည့်ဖို့၊ ထည့်ဖို့မသင့်ဘူးဆို လို့ ပြောတဲ့ အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဥပဒေကြမ်း ကော်မတီနဲ့ ညှိလိုက်တဲ့အခါမှာ ဒီပုဒ်မခွဲ (ဋ)ကို ကျွန်တော်တို့ နည်းနည်းပြန်ပြင်လိုက်ပါတယ်။ ဘယ်လိုပြင်လဲဆိုတော့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အထူးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေလိုသည့် နယ်စပ်ဒေသများမှအပ နိုင်ငံတော် ၏ နယ်နိမိတ်နှင့် အခြားနိုင်ငံနယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက်ရှိသော နယ်စပ်မျဉ်းမှ (၁၀)မိုင်အတွင်း ဆောင်ရွက်မည့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ငန်းများ လို့ ဒီလိုခွင်းချက်နဲ့ ထည့်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ သဘောတူခဲ့ကြပါတယ်။

နောက်တတိယအချက်က ပုဒ်မ ၆ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစကားရပ်အစားကို ကော်မရှင် သည် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့၏ စီးပွားရေးအခြေအနေ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေနှင့် လူမှု အကျိုးစီးပွားကို ကြီးမားစွာ အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်စေနိုင်သော နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ငန်းကြီးများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ တင်ပြရ မည်လို့ ဖော်ပြဖို့ ဒါ သဘောတူညီလိုက်ကြပါတယ်။ အဲဒီမှာ မလိုတဲ့ ပုဒ်မတွေဖြစ်တဲ့ ပုဒ်မခွဲ (က)၊ (ခ)၊ (ဂ)နဲ့(ဃ)တို့ဟာ ဒါ ယေဘုယျဆန်နေတဲ့အတွက်လည်း ဒါကိုလည်း ပယ်ဖျက်လိုက်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ သဘောတူခဲ့ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက စတုတ္ထအချက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဗိုလ်မှူးကြီး သက်ထွန်းအောင် ရဲ့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ(၅)သန်းကိစ္စ သူ ဆွေးနွေးသွားပါတယ်။ ဒါလည်း တော်တော်လေး ကောင်း ပါတယ်ခင်ဗျား။ ပုဒ်မ ၁၀၊ ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မခွဲငယ်(၃)မှာ ဖော်ပြထားတာက နိုင်ငံခြား သားက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုလုပ်ရာတွင် ကနဦး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပမာဏအနည်းဆုံး အမေရိကန် ဒေါ်လာ (၅)သန်း သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်က လက်ခံသည့် ယင်းနှင့် ညီမျှသော နိုင်ငံခြား သုံးငွေ ပါဝင်ရမည်ဆိုတာဟာ ဒါကို ပြန်ကြည့် မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ယေဘု ယျဆန်နေပြီးတော့ နိုင်ငံခြားငွေ စီးဝင်မယ်လို့ ထင်ရပေမယ့်လည်း လက်တွေ့မှာ နိုင် ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကန့်သတ် ဟန့်တားသလို ဖြစ်နေတယ်လို့ ဒါ သူ့ဆွေးနွေးပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒေါ်လာ (၅)သန်းအထိ

နောက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ပုဒ်မ ၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ)မှာ သဘာဝအရင်းအမြစ် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဂေဟစနစ်တို့ကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေနိုင်သော လုပ်ငန်းများဆိုတဲ့ စကားရပ်အစား ကို သဘာဝအရင်းအမြစ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ ဖြုတ်လိုက်ပါတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ဂေဟစနစ် တို့ကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေနိုင်သော လုပ်ငန်းများလို့ ပြင်ဆင်ဖို့ သဘောတူလိုက်ကြပါတယ်။

နောက် ပုဒ်မ ၂၈ က စကားရပ်တွေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ အစားထိုးပါတယ်။ ဒါ ဘာလဲဆိုတော့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် ခွင့်ပြု မိန့်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို ပဋိညာဉ် စာချုပ်ပါ သက်တမ်း သို့မဟုတ် ယင်းသက်တမ်းကို တိုးမြှင့်ပေးလျှင် ယင်းသို့ တိုးမြှင့်ပေးသည့် သက်တမ်းအတွင်း၌ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ခြင်း မပြုဟု အာမခံသည် ဆိုပြီးတော့ ပြင်ဆင်လိုက်ဖို့ သဘောတူခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါ ဦးနေဝင်း ထွန်း ကပဲ နောက်ထပ်ဆွေးနွေးတဲ့ အခါမှာ ပုဒ်မ ၄၄ ကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့အကြား ထုတ်လုပ်မှုအပေါ် အကျိုးအမြတ် ခွဲဝေ ခံစားခြင်း စာသားရဲ့ နောက်မှာ သို့မဟုတ် ရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်ကို အချိုးကျ ခွဲဝေခံစားခြင်းစနစ်တို့ဖြင့် စာသားကို ထည့်ဖို့ ဆွေးနွေးပါတယ်။

နောက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ဥပဒေနှင့် အညီ အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းထားတဲ့ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း စာသားရဲ့ နောက်မှာ နိုင်ငံသားနှင့် ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်သူဆို တဲ့ စာသားထည့်ဖို့ ဆွေးနွေးတဲ့ အခါမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ သဘောတူလိုက်ကြပါတယ်။

နဝမအချက်အနေနဲ့ ကိုယ်စားလှယ် ကြီး ဒေါက်တာခင်ရွှေ ဆွေးနွေးတဲ့ အချက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပဒေကြမ်း အခန်း(၂)မှာပါတဲ့ ကန့်သတ်တဲ့လုပ်ငန်းတွေ၊ တားမြစ်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို ခေါင်းစဉ်ခွဲ သတ်မှတ်တာကို သဘောတူတဲ့အကြောင်းနဲ့ ပုဒ်မ ၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ဇ)၊(ည)၊ (ဋ)နဲ့(ဌ)တို့ကို ပယ်ဖျက် ဖို့လည်း သဘောတူခဲ့ကြပါတယ်။ ဒသမအချက်ဖြစ်တဲ့ ပုဒ်မ ၉၊ ပုဒ်မခွဲ(က)မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ ကော်မရှင်က ကန့်သတ် ထားသည့် လုပ်ငန်းမှအပ နိုင်ငံခြားမတည်ငွေ ရာခိုင်နှုန်း အပြည့်ဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းဆိုတဲ့ စကားရပ်အစား ပိုပြီးတော့ ဆီလျော်အောင် ကျွန်တော်တို့ ကော်မရှင်က ခွင့်ပြုသော လုပ်ငန်းများ၌ နိုင်ငံခြားသားက နိုင်ငံခြားမတည်ငွေ ရင်းနှီးနှုန်း ငွေရင်း ရာခိုင် နှုန်း အပြည့်ဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းလို့ ပြင်ဆင်ဖို့ ဒါ သဘောတူ ကြပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပဋိညာဉ်စာချုပ်ပါ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သော စနစ်တစ်ခုခုဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဆိုတဲ့ စကားရပ်အစားကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူသော ပဋိညာဉ်စာချုပ်ပါ စနစ်တစ်ခုခုဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုတဲ့ စကားရပ်နဲ့ အစားထိုးဖို့ ဒီအချက်ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့

သဘောတူ လိုက်ကြပါတယ်။ အခန်း (၆)ဖြစ်တဲ့ ကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းခြင်း အဲဒီ မှာ ပြန်ကြည့်ရင် ပုဒ်မ ၁၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မခွဲငယ်(၁)မှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤ ဥပဒေပါ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်လျော်သော ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးအား ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာန၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ပညာရှင်များ၊ သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအား အဖွဲ့ဝင် အဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်စေလျက် မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းရမည်လို့ ဒါ ကျွန်တော်တို့ ပြင်ဆင်ကြဖို့ သဘောတူလိုက်ကြပါတယ်။

နောက်အချက်(၁၁)၊ နောက်ဆုံးအချက်အနေနဲ့ကတော့ ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ဆ)မှာ ငှားရမ်းခွင့် ဒါမှ မဟုတ် အသုံးပြုခွင့်ရထားတဲ့ မြေပေါ်၊ မြေအောက်မှာ ခွင့်ပြုတဲ့ လုပ်ငန်းနဲ့ မသက်ဆိုင်တဲ့ မူလစာချုပ်မှာ လည်း မပါတဲ့ သဘာဝသယံဇာတ တွင်းထွက်ပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ်၊ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတွေဖြစ်ဖြစ်၊ ရတနာသိုက်တွေဖြစ်ဖြစ် ဒါတွေ့လို့ရှိရင် ကော်မရှင်ကို ချက်ခြင်း အကြောင်းကြားဖို့ ကော်မရှင်က ခွင့်ပြုရင်လည်း အဲဒီမြေမှာ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ဖို့၊ ခွင့်ပြုချက် မရရင်တော့ အစားထိုးစီစဉ်ပေးတဲ့ နေရာတစ်ခုမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူက ရွေးချယ်တင်ပြ ပြီးတော့ ခွင့်ပြုချက်ရယူ ပြောင်းရွှေ့ဆောင်ရွက်ဖို့ဆိုတဲ့ အချက်ကိုလည်း ညှိနှိုင်းသဘောတူညီခဲ့ကြပါတယ်။

နောက်အခန်း(၁၂)နဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ ဒါ ပါပြီးတဲ့အချက်ကို ဆွေးနွေးကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါလည်း ဒါမှတ်တမ်း ကျွန်တော်တို့ တင်ထားပါတယ်။ အခန်း (၁၂)က ဘာလဲဆိုရင် ကင်းလွတ်ခွင့်နဲ့ သက်သာခွင့်တွေမှာ လတ်တလော ခွင့်ပြုထားတဲ့ ဖြစ်တဲ့၊ စတင်နေတဲ့လုပ်ငန်း၊ မစရသေးတဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေဟာ ကျန်တဲ့ သက်သာခွင့်ကို ခွင့်ပြုထားလို့ နှစ်မကျော်သေးရင် ဖြင့် အဲဒီ ခံစားခွင့်ပြုချက်တွေကို ခံစားခွင့်ရှိတယ်လို့ ဒါ ဆွေးနွေးပါတယ်။ ဒါကိုလည်း မှတ်ချက် အနေနဲ့ ထည့်ပေးပါလို့ ဆွေးနွေးပါတယ်။ ဒါတွေဟာ ပုဒ်မ ၄၅ မှာ ပါပြီးဖြစ်လို့ အကျုံးဝင်နေပါ ပြီ၊ ဒါက ထည့်ဖို့မလိုပါဘူးဆိုပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ညှိနှိုင်းသဘောတူညီခဲ့ကြပါတယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ကော်မတီရဲ့သဘောထား မှတ်ချက် ကို တင်ပြရရင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော်ကို ပြန်ပို့ လိုက်တဲ့ ဒီဥပဒေကြမ်း၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်က ဒုတိယဝန်ကြီး သူရဦးသောင်းလွင် အပါအဝင်၊ ညွှန်ချုပ်တွေ၊ တာဝန်ရှိတဲ့သူတွေ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တွေနဲ့ ကျွန် တော်တို့ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီတို့ဟာ ညှိနှိုင်းရရှိတဲ့ ပြန်စိစစ်ထားတဲ့ တင်ပြချက်တွေကို ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြု ပေးနိုင်ဖို့ တင်ပြအပ်ပါခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် အတည်ပြုပြီး
ပေးပို့လာသော နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်
ဥပဒေကြမ်းကော်မတီက ပြင်ဆင်ထားသည့်အတိုင်း အတည်ပြုရန်
လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီရင်ခံစာ ဦးဇော်မြင့်ဖေတို့ စာမျက်နှာ(၃) (ဆ)နော်၊ တွေ့ပြီလား၊ အောက်က ခုန သဘာဝ အရင်းအမြစ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဂေဟစနစ်တို့ကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေ နိုင်သောလုပ်ငန်းများ စကားရပ်အစား သဘာဝအရင်းအမြစ်ကို ဖြုတ်၍ “ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အမှန်က သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်မှ ရာသီဥတု ရော ဘာရော အကုန်လုံးပါမယ် တော၊တောင်၊ ရေ၊ မြေ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတာကတော့ မပြည့်စုံ တဲ့သဘော ဖြစ်နေတယ်။ အရင်းအမြစ် ပဲ ဖြုတ်ပြီးတော့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ဂေဟစနစ် ဆိုမှ တွဲဖက်က ညီမယ့်သဘော ရှိတယ်။ ဟုတ်လားမသိဘူး။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆို ပိုကျယ်ပြန့်တာပေါ့။ အဲဒီတော့မှ ဂေဟစနစ် နဲ့ လိုက်မယ်လေ။ အတည်ပြုတဲ့ အချိန်ကျမှပဲ အဲဒီနေရာ ပြန်ပြင်မယ်။ ဦးခင်ရွှေ ဘာရှိလဲ။

အချိန်၊ ၁၁:၀၆။

ဒေါက်တာခင်ရွှေ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉) ။ ။ တင်ပြတဲ့ အထဲမှာ ပါတဲ့ ပုဒ်မ အခန်း (၁)၊ ပုဒ်မ ၂ က (၃)က မြေငှားရမ်းခွင့်ဆိုတဲ့ အပိုဒ်ကို အဲဒီနေ့ ကပဲ အကြေအလည် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးတော့ သဘောတူပြီးသား လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှာ မပါလို့ပါ။ မြေငှားခွင့်ရရှိသူ သို့မဟုတ် မြေငှားခွင့် ရရှိသူဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်က သတ်မှတ်ထားသည့် မြေငှားရမ်းခကို နိုင်ငံတော်သို့ ပေးဆောင်၍ သတ်မှတ်ထားသော ကာလအပိုင်းအခြား အထိ၊ နောက် အဓိကအား ဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ် လုပ်ကိုင်ရန် မြေငှားခွင့်ရရှိသူကို ဆိုသည် ဆိုတဲ့နေရာမှာ စီးပွားရေးတစ်ရပ်ရပ်လုပ်ကိုင်ရန် ဆိုတဲ့ အပိုဒ်ကို ဖြုတ်ပေးဖို့ အဲဒီနေ့က ကျွန်တော်ဆွေးနွေးပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုတော့ မြေဆိုတဲ့နေရာမှာ Free of Land ဆို ဂရန်တို့ ဘာတို့ အများကြီးပါတယ်။ ဒီမြို့ထဲမှာ တကယ်လို့ ငှားမယ်ဆိုရင် ဘယ်သူက စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်ကို လုပ်ကိုင်ဖို့အတွက် ခွင့်ပြုချက်ပေးမလဲဆိုတာ ကျွန်တော် ဒါကို မေးတယ်။

မေးတဲ့အချိန်မှာ MIC ကလည်း ဟုတ်ပါတယ်ဆိုပြီးတော့၊ အဲဒီအပိုဒ်ကို ဖြုတ်ဖို့ သဘောတူတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီထဲမှာ မပါလာလို့။ အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာကို ကျွန်တော် သိချင် ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၀၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြန်ပြင်ထည့်လိုက်ပေါ့။ Script မှာပါ ပြန်ပြင်ရမယ်။ ကျလာရင်တော့ Fine တပ်ရမယ်။ ဥက္ကဋ္ဌ အသစ်။ မြန်မာစာလည်း စစ်ဆေးနိုင်အောင်၊ မြန်မာစာ ပါမောက္ခ၊ ပါမောက္ခချုပ်ကိုပါ ထည့်ပေးလိုက် တယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဟိုဘက်က အစိုးရအဖွဲ့က ဒီဂရီနဲ့ ဒီဂရီ ခဏခဏပြင်ရတဲ့အခါကျတော့။ ကဲ (၁၅)မိနစ် နားပါမယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ပြင်ပါ။

အချိန်၊ ၁၁:၀၈။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ

ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးပြန်လည် ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ ခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို (၁၁:၀၈)နာရီ အချိန်တွင် ခေတ္တရပ်နားပြီး (၁၁:၂၅)နာရီ အချိန်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၁:၂၅။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။

အစည်းအဝေးပြန်လည် စတင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီ

ခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၁:၂၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် အတည်ပြုပြီး ပေးပို့လာသော နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု

ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်း ကော်မတီက ပြင်ဆင်ထားသည့်အတိုင်း တစ်ပိုဒ်ချင်းစီအလိုက် အတည်ပြုရန် လွှတ်တော်ရဲ့ အဆုံးအဖြတ် ရယူမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်ချက် -

အခန်း(၁)၊ အပိုဒ် ၂(၃)

(၃) မြေငှားရမ်းခွင့် ရရှိသူ သို့မဟုတ် မြေအသုံးပြုခွင့် ရသူဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်က သတ်မှတ်ထားသည့် မြေငှားခကို နိုင်ငံတော်သို့ ပေးဆောင်၍ သတ်မှတ်ထားသော ကာလအပိုင်း အခြားအထိ လုပ်ကိုင်ရန် မြေငှားရမ်းခွင့် ရရှိသူ သို့မဟုတ် မြေအသုံးပြုခွင့် ရသူကို ဆိုသည် ဟု ပြင်ဆင်ထားပါတယ်။

ဒီ ပြင်ဆင်ချက်ကို သဘောတူလျှင် တူတယ်လို့ပြောပါ။

သဘောမတူလျှင် မတူဘူးလို့ပြောပါ။

လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောမတူတဲ့သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူမရှိပါ။]

သဘောမတူသူ မရှိတဲ့ အတွက် အခန်း (၁)၊ အပိုဒ် ၂(၃) ပြင်ဆင်ချက် အတည် ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ချက် အတည်ဖြစ်တဲ့အတွက် အခန်း (၁)၊ အပိုဒ် ၂(၃) သည် ဤဥပဒေကြမ်း၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ (ဩဘာသံများ)

ဥက္ကဋ္ဌ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်ဖြုတ်ချက်

အခန်း(၂)၊ အပိုဒ် ၄(က) မှ (၃)အထိ

၄။ အောက်ပါ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများကို ကန့်သတ်သည့်၊ တားမြစ်သည့် လုပ်ငန်း များအဖြစ် သတ်မှတ်သည်-

(က) ကန့်သတ်သည့်လုပ်ငန်းများ

(၁) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အထူးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေလို သည့်နယ်စပ်ဒေသများမှအပနိုင်ငံတော်၏နယ်နိမိတ်နှင့် အခြားနို င်ငံများ နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်လျက်ရှိသော နယ်စပ်များမှ တစ်ဆယ်မိုင် အတွင်း ဆောင်ရွက်မည့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ငန်းများ၊

(ခ) တားမြစ်သည့်လုပ်ငန်းများ

(၁) နိုင်ငံတော်အတွင်း တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု နှင့်ဓလေ့ ထုံးစံများကိုထိခိုက်စေသော လုပ်ငန်းများ၊

(၂) ပြည်သူတို့၏ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်သော လုပ်ငန်းများ၊

(၃) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဂေဟစနစ်တို့ကို ထိခိုက်ပျက်စီး စေနိုင်သော လုပ်ငန်းများ၊

(၄) နိုင်ငံတော်အတွင်းသို့ဘေးအန္တရာယ်ရှိသောသို့မဟုတ် အဆိပ်အတောက် ရှိသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ သယ်ဆောင်လာနိုင်သည့် လုပ်ငန်းများ၊

(၅) နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်များအရဘေးအန္တရာယ်ရှိသော ဓာတုပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သည့် စက်ရုံများ သို့မဟုတ် အသုံးပြုသည့် လုပ်ငန်းများ၊

(၆) ပြည်ပမှ စမ်းသပ်ဆဲဖြစ်သော သို့မဟုတ် အသုံးပြုရန် အတည်ပြုချက်မရရှိ သေးသောနည်းပညာများ၊ဆေးဝါးများအသုံးအဆောင်များသယ်ဆောင်လာ နိုင်သည့် လုပ်ငန်းများ၊

၅။ ကော်မရှင်သည် နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ချင့်ချိန် တွက်ဆ၍ အထက်ပါ ကန့်သတ်မှုနှင့် တားမြစ်မှုများကို ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့ ၏ သဘောတူ ညီချက်ဖြင့် လျော့ပေါ့သတ်မှတ်နိုင်သည် ဟု ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ထားပါတယ်။

ဒီ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်ကို သဘောတူလျှင် တူတယ်လို့ပြောပါ။

သဘောမတူလျှင် မတူဘူးလို့ပြောပါ။

လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

၉။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အောက်ပါ ပုံစံတစ်ခုခုဖြင့် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

(က) ကော်မရှင်ကခွင့်ပြုသောလုပ်ငန်းများ၌နိုင်ငံခြားသားကနိုင်ငံခြားမတည်ငွေရင်း ရာခိုင်နှုန်း အပြည့် ဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း၊

(ဂ) နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သဘောတူသောပဋိညာဉ်စာချုပ်ပါစနစ်တစ်ခုခုဖြင့်ဆောင်ရွက် ခြင်း။

၁၀။ (က) ပုဒ်မ ၉ အရ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပုံစံ ဖွဲ့စည်းရာတွင် -

(၁) တည်ဆဲဥပဒေနှင့် အညီ ကုမ္ပဏီအဖြစ် ဖွဲ့ စည်းရမည်။

(၂) ပုဒ်မ၉၊ပုဒ်မခွဲ(ခ)ပါဖက်စပ်လုပ်ငန်းအဖြစ်ဖွဲ့စည်းပါကနိုင်ငံခြားမတည်ငွေ သည် စုစုပေါင်းမတည်ငွေရင်း၏ (၃၅)ရာခိုင်နှုန်းအနည်းဆုံး ပါဝင်ရမည် ဟု ပြင်ဆင်ထားပါတယ်။

ဒီပြင်ဆင်ချက်ကို သဘောတူလျှင် တူတယ်လို့ပြောပါ။

သဘောမတူလျှင် မတူဘူးလို့ပြောပါ။

လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။

သဘောမတူတဲ့သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူမရှိပါ။]

သဘောမတူသူ မရှိတဲ့အတွက် အခန်း (၅)၊ အပိုဒ် ၉(က)(ဂ)၊ ၁၀(က)(၁)(၂) (ခ)(၃)

(၄) ပြင်ဆင်ချက် အတည် ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ချက် အတည်ဖြစ်တဲ့အတွက် အခန်း (၅)၊ အပိုဒ် ၉(က)(ဂ)၊ အပိုဒ် ၁၀(က)

(၁)(၂) သည် ဤဥပဒေကြမ်း၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ (ဩဘာသံများ)

ဥက္ကဋ္ဌ ။ အမျိုး သားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်ချက် -

အခန်း(၆)၊ အပိုဒ် ၁၁(က)(၁)

၁၁။ (က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည်-

(၁) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဤဥပဒေပါ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်လျော်သော ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှပညာရှင်များ၊ သင့်လျော်သောပုဂ္ဂိုလ်များအား အဖွဲ့ ဝင်များအဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်စေလျက် မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းရမည်လို့ ပြင်ဆင်ထားပါတယ်။

ဒီ ပြင်ဆင်ချက်ကို သဘောတူလျှင် တူတယ်လို့ပြောပါ။

သဘောမတူလျှင် မတူဘူးလို့ပြောပါ။

လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောမတူတဲ့သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူမရှိပါ။]

သဘောမတူသူ မရှိတဲ့အတွက် အခန်း (၆)၊ အပိုဒ် ၁၁(က)(၁) ပြင်ဆင်ချက် အတည်ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ချက် အတည်ဖြစ်တဲ့အတွက် အခန်း (၆)၊ အပိုဒ် ၁၁(က)(၁) သည် ဤဥပဒေကြမ်း၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ (ဩဘာသံများ)

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်ချက် -

အခန်း(၇)၊ အပိုဒ် ၁၂(ည)(ဇ)(၅)(၃)

၁၂။ (ည) အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့် သက်သာခွင့်ပေးရန် မလိုသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများကို သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဇ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာ ပေးအပ်သော တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခြင်းဟု ပြင်ဆင်ထားပါတယ်။

ဒီ ပြင်ဆင်ချက်ကို သဘောတူလျှင် တူတယ်လို့ပြောပါ။

သဘောမတူလျှင် မတူဘူးလို့ပြောပါ။

လွတ်တော်က သဘောတူပါသလား ခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောမတူတဲ့သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူမရှိပါ။]

သဘောမတူသူ မရှိတဲ့အတွက် အခန်း (၇)၊ အပိုဒ် ၁၂(ည)(ဋ)(ဌ)(ဍ) ပြင်ဆင်ချက် အတည် ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ချက်အတည် ဖြစ်တဲ့အတွက် အခန်း (၇)၊ အပိုဒ် ၁၂ (ည)(ဋ) သည် ဤဥပဒေကြမ်း၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ (ဩဘာသံများ)

ဥက္ကဋ္ဌ ။ အမျိုးသားလွတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်ချက် -

အခန်း(၇)၊ အပိုဒ် ၁၇(ဆ)

၁၇။ (ဆ) မိမိငှားရမ်းခွင့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုခွင့်ရရှိသော မြေ၏ မြေပေါ် မြေအောက်၌ ခွင့်ပြုသည့်လုပ်ငန်းနှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ မူလစာချုပ်တွင် မပါဝင်သော သဘာဝသယံဇာတ တွင်းထွက်ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ရှေးဟောင်းဝတ္ထုပစ္စည်း၊ ရတနာသိုက်ကိုဖြစ်စေ တွေ့ရှိလျှင် ကော်မရှင်သို့ ချက်ချင်းအကြောင်းကြားခြင်း၊ ကော်မရှင်မှ ခွင့်ပြုလျှင် ယင်းမြေပေါ်၌ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုချက်မရရှိလျှင် အစားထိုး စီစဉ်ပေးသည့် နေရာ တစ်ခုအား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူက ရွေးချယ် တင်ပြ၍ ခွင့်ပြုချက် ရယူခြင်းဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ဆောင်ရွက်ခြင်း ဟု ပြင်ဆင် ထားပါတယ်။

ဒီ ပြင်ဆင်ချက်ကို သဘောတူလျှင် တူတယ်လို့ပြောပါ။

သဘောမတူလျှင် မတူဘူးလို့ပြောပါ။

လွတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောမတူတဲ့သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူမရှိပါ။]

သဘောမတူသူ မရှိတဲ့အတွက် အခန်း (၇)၊ အပိုဒ် ၁၇(ဆ) ပြင်ဆင်ချက် အတည် ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ချက် အတည်ဖြစ်တဲ့အတွက် အခန်း(၇)၊ အပိုဒ် ၁၇(ဆ) သည် ဤဥပဒေကြမ်း၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ (ဩဘာသံများ)

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်ချက် -

အခန်း(၁၃)၊ အပိုဒ် ၂၈

၂၈။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ သည် ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကို ပဋိညာဉ်စာချုပ်ပါ သက်တမ်း သို့မဟုတ် ယင်း သက်တမ်းကို တိုးမြှင့်ပေးလျှင် ယင်းသို့ တိုးမြှင့်ပေးသည့် သက်တမ်းအတွင်း နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ခြင်းမပြုဟု အာမခံသည် ဟု ပြင်ဆင်ထားပါတယ်။

ဒီ ပြင်ဆင်ချက်ကို သဘောတူလျှင် တူတယ်လို့ပြောပါ။

သဘောမတူလျှင် မတူဘူးလို့ပြောပါ။

လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောမတူတဲ့သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူမရှိပါ။]

သဘောမတူသူ မရှိတဲ့အတွက် အခန်း (၁၃)၊ အပိုဒ် ၂၈ ပြင်ဆင်ချက် အတည်ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ချက် အတည်ဖြစ်တဲ့အတွက် အခန်း (၁၃)၊ အပိုဒ် ၂၈ သည် ဤဥပဒေကြမ်း၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ (ဩဘာသံများ)

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်ချက် -

အခန်း(၂၀)၊ အပိုဒ် ၄၄

၄၄။ ကော်မရှင်သည် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသား များအတွက် စွမ်းအင် လိုအပ်ချက် ပြည့်မီရန် ထုတ်လုပ်ပြီးမှ ပိုလျှံသည်ကို ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူက ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့၊ သတ္တုစသည့် မတည်ငွေရင်း ကြီးမားသော ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် နိုင်ငံတော် သို့မဟုတ် နိုင်ငံသား နှင့် ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်စေလျက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ၏ မတည်ရင်းနှီးငွေကို အပြည့်အဝ သုံးစွဲ၍ သတ်မှတ်ထားသည့် လုပ်ကွက်၌

သတ်မှတ်ထားသော ကာလအတွင်း ဖြစ်နိုင်စွမ်း ရှိ/မရှိ လေ့လာခြင်း၊ စမ်းသပ်ရှာဖွေခြင်း၊ တိုင်းတာခြင်းနှင့် တူးဖော်ခြင်း၊ စီးပွားဖြစ် ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိ သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ဥပဒေနှင့်အညီ အခွင့်အာဏာ အပ်နှင်းထားသော အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့အကြား ထုတ်လုပ်မှုအပေါ် အကျိုးအမြတ် ခွဲဝေခံစားခြင်း သို့မဟုတ် ရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်အပေါ် အချိုးကျခွဲဝေခံစားခြင်း စနစ်တို့ဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်ရန် အဆိုပြု တင်ပြလာလျှင် စိစစ်၍ ဤဥပဒေနှင့်အညီ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။ ထိုရင်းနှီးမှု လုပ်ငန်းသည် စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိပါက အကျိုးအမြတ်ကာမိစေရန်အတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ဥပဒေနှင့်အညီ အခွင့်အာဏာ အပ် နှင်းထားသော အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၊ နိုင်ငံသားနှင့်ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်သူ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့အကြား အချိုးကျ အကျိုးအမြတ် ခွဲဝေခံစားခွင့် ရှိစေရမည် ဟု ပြင်ဆင်ထားပါတယ်။

ဒီ ပြင်ဆင်ချက်ကို သဘောတူလျှင် တူတယ်လို့ပြောပါ။

သဘောမတူလျှင် မတူဘူးလို့ပြောပါ။

လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောမတူတဲ့သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူမရှိပါ။]

သဘောမတူသူ မရှိတဲ့အတွက် အခန်း(၂၀)၊ အပိုဒ် ၄၄ ပြင်ဆင်ချက် အတည် ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ချက် အတည်ဖြစ်တဲ့အတွက် အခန်း (၂၀)၊ အပိုဒ် ၄၄ သည် ဤဥပဒေကြမ်း ၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ (ဩဘာသံများ)

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင် ဗျား ။ အမျိုးသား လွှတ်တော်က အတည်ပြုပြီးပေးပို့ထား သော နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေကြမ်းကို ပြည်သူ့ လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် ပေးပို့လာခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏

ပြင်ဆင်ချက်များကို အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်အတည်ပြုချက် အတိုင်း ထားရှိရန် သဘောတူ /မတူ လွှတ်တော်ရဲ့ ဆန္ဒရယူပါမယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်အတည်ပြုချက်အတိုင်း ထားရှိရန် လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောမတူတဲ့သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူမရှိပါ။]

သဘောမတူတဲ့သူ မရှိတဲ့အတွက် အမျိုး သားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်း ကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်အတည်ပြုချက်အတိုင်း ထားရှိရန်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ် တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင် ဗျား။ အမျိုးသား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၆၄ (က)အရ လွှတ်တော်တွင် ပြန်လည်ဆွေးနွေးရာ၌ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်၏ ပြင်ဆင်ချက်များအား လွှတ်တော်က သဘောမတူကြောင်း ဆုံးဖြတ်လျှင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက ထိုသို့ သဘောကွဲလွဲခြင်းကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် တွင် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ရန် တင်ပြသင့်ကြောင်း ဆောလျင်စွာ အဆိုတင်သွင်းရန် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက အဆိုတင်သွင်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၅၄။

ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)။ ။ လေးစား

အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် အတည်ပြုပြီးတော့ ပေးပို့လာတဲ့ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က ထပ်မံပြင်ဆင် အတည်ပြုတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ သဘောထား ကွဲလွဲချက်တွေ ရှိနေပါတယ် ခင်ဗျား။ ဒီသဘော ထားကွဲလွဲချက်တွေကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ အမြန်ဆုံးတင်ပြပြီးတော့ အဆုံးအဖြတ် ခံယူသွားပါရန် အဆို တင်သွင်းအပ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၅၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ် တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ အမျိုးသား

လွှတ်တော် က အတည်ပြုပြီး ပေးပို့ထားသော နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေကြမ်းအား

ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် ပေးပို့လာခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် ပြန်လည်ဆွေးနွေးခဲ့ရာ သဘောမတူသည့် သဘောထားကွဲလွဲချက်များကို အမျိုးသား လွှတ်တော်က ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ တင်ပြရန် ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။

(ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၁:၅၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ နေ့လယ်စာ သုံးဆောင်ဖို့ အစည်းအဝေးကို (၁)နာရီ ရပ်နား ပါမယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာ ပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ ခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို (၁၁:၅၅)နာရီအချိန်တွင် ခေတ္တရပ်နားပြီး (၁၃:၀၀)နာရီအချိန်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၃:၀၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အစည်း အဝေး ပြန်လည်စတင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါစဉ်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

အမျိုးသားလွှတ်တော် အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့်လုံခြုံရေး အသိုက်အဝန်းဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း

အချိန်၊ ၁၃:၀၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် (၉)ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များခင်ဗျား။ အမျိုးသား လွှတ်တော် အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့်လုံခြုံရေး အသိုက်အဝန်းဆိုင်ရာ

ကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးဖို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၂)ဦးက အမည်စာရင်း တင်သွင်းထားပါတယ်။

ပထမဦးစွာ တပ်မတော် သားကိုယ်စားလှယ် ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်မောင်ထူး ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၃:၀၀။

ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်မောင်ထူး (တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်) ။ ။ ရိုသေလေးစား

ရပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ တက်ရောက်လာကြတဲ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဧည့်သည်တော်များ ခင်ဗျား။ မင်္ဂလာပါလို့ ရိုသေစွာ ဂါရဝပြု နှုတ်ခွန်း ဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ တပ်မတော်သား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဗိုလ်မှူးကြီးမောင်မောင်ထူး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ ကျွန်တော် တင်ပြမယ့်အကြောင်း အရာကတော့ အာဆီယံနိုင်ငံရေးနဲ့ လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်းကော်မတီ အစီရင်ခံစာထဲမှာပါတဲ့ တောင်တရုတ် ပင်လယ် အငြင်းပွားမှုအကြောင်းကို ကျွန်တော် ဖြည့်စွက်ထောက်ခံအကြံပြု သုံးသပ်ဆွေးနွေး တင်ပြသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတောင်တရုတ်ပင်လယ် အငြင်းပွားမှုဟာ ရာစုနှစ် အတော် ကြာကြာ မှာ ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ကိစ္စဖြစ်ပြီးတော့ အခုလည်း ကျွန်တော်တို့ အရှေ့တောင်အာရှ ဝန်းကျင်မှာ တောင်တရုတ်ပင်လယ်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျွန်တော်တို့ ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအနေနဲ့ကလည်း အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ဖြစ်တဲ့အတွက် နောင်မှာ ဆွေးနွေးဖို့ အလားအလာတွေ အများကြီးရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် ၂၀၁၄ မှာ ကျင်းပတဲ့အချိန်မှာလည်း ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်ရမယ့်ကိစ္စတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့်နဲ့ ထဲထဲ ဝင်ဝင် လေ့လာသိရှိထားဖို့ မဖြစ်မနေ လိုအပ်လျက်ရှိတာကို တင်ပြလိုပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဖြစ်ပေါ်လာမှုအနေနဲ့ ကျွန်တော်တင်ပြရမယ်ဆိုရင်တော့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ စီးပွားရေး အင်အားကြီးနိုင်ငံ ဖြစ်လာတဲ့ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်နိုင်ငံဟာ အရင်တုန်းကတော့ ကုန်းမြေကို အခြေပြုပြီးမှ စစ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာတွေ ကျွန်တော်တို့ တည်ဆောက်ခဲ့ပေမယ့်လည်း အခုအခါမှာ အရှေ့ဘက်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်မှာ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေး တွေကို ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားအတွက် စစ်ရေးကဏ္ဍတွေကို တည်ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို တည်ဆောက်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဖယ်တွေနဲ့ ထိပ်တိုက်တွေ့ခဲ့ရတာကနော့ပြီးတော့မှ

ဒီပြဿနာ ဖြစ်ပေါ်လာတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကမ်းရိုးတန်းဒေသတွေကို ပြန်လည်ပြီးတော့ လေ့လာကြည့်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ လာအိုနိုင်ငံကလွဲ လို့ ကျန်(၈)နိုင်ငံက ဒီ တောင်တရုတ်ပင်လယ် ကမ်းရိုးတန်းနိုင်ငံများ ဖြစ်တာကို တွေ့ရှိရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတောင်တရုတ်ပင်လယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတဲ့အခါကျတော့ အချက် (၃)ချက်ကိုလည်း ကျွန်တော် တင်ပြလိုပါတယ်။ ဒီအချက် (၃)ချက်ကတော့ (၁) မဟာဗျူဟာကျပါတယ်။ ဘယ်နေရာမှာ မဟာဗျူဟာကျသလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ အရှေ့အာရှဒေသနဲ့ အရှေ့တောင် အာရှဒေသမှာ မဟာဗျူဟာကျပါတယ် ။ နောက်ပြီးတော့ အာရှပစိဖိတ်ဒေသ မှာလည်း မဟာဗျူဟာကျပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ရေနံနဲ့ သယံဇာတအနေနဲ့ ပေါကြွယ်ဝတဲ့ ဒေသဖြစ်တဲ့အတွက် လူတိုင်းဟာ လိုချင်ကြပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ရေကြောင်းသွားလာမှုကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ control ထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့အနေအထား ရှိပါတယ်။

အဲဒီ တောင်တရုတ်ပင်လယ်အတွင်းမှာလည်း ရေကြော င်းသွားလာမှုကို control လုပ်နိုင်တဲ့ အချက်အချာမြေတွေလည်းရှိပါတယ်။ ဒါတွေကတော့ ပါရာဆဲလ် နဲ့ စပါတ လေ ကျွန်းစုတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ ရေကြောင်းသွားလာမှု နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မယ် ဆိုရင် စူးအက်တူးမြောင်းနဲ့ဆိုရင် (၃)ဆ၊ ပနားမားတူးမြောင်းနဲ့ဆိုရင် (၅)ဆ ကျွန်တော်တို့ ပိုမို များပြားပါတယ်။ နောက် ရေနံတင်ပို့မှုမှာလည်း စူးအက်တူးမြောင်းထက် (၆)ဆ၊ ပနားမား ထက် (၁၇)တန်များပြီးတော့မှ အဓိက ရေနံတင်ပို့တဲ့ လမ်းကြောင်းကြီးလည်း ဖြစ်တာကို တွေ့ရ ပါတယ်။ ဒီအပေါ်မှာ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ သဘောထားအမြင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် အနည်းငယ် တင်ပြဆွေးနွေးလိုပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံအနေနဲ့ အနီးအနားရေပြင်လို့ ယူဆထားတဲ့ ဘိုဟိုင်း ပင်လယ်ကွေ့၊ ပင်လယ်ဝါ၊ အရှေ့တရုတ်ပင်လယ်နဲ့ တောင်တရုတ်ပင်လယ်များကို ပထဝီ မဟာဗျူဟာမြောက် အကျိုးစီးပွားအဖြစ်နဲ့လည်းကောင်း၊ လူဦးရေ နဲ့ ကမ်းရိုးတန်း တစ်လျှောက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တွေကို ကာကွယ်ရန်အတွက် ကုန်းတွင်းနဲ့ ကုန်းပြင် ကြီးမားတဲ့ခံစစ် တံတိုင်းသဖွယ် အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ကြာမြင့်စွာ ကျွန်တော်တို့ ရှုမြင်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒီလိုရှုမြင်ခဲ့တဲ့အတွက်ပဲ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှာ တောင် တရုတ်ပင်လယ်ကို "U" ပုံသဏ္ဍာန်မျဉ်းနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရေကြောင်း နယ်ခြားမျဉ်း သတ်မှတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီမျဉ်း သတ်မှတ်ခဲ့တာတော့ ဒီမှာ power point နဲ့

ကျွန်တော်တို့ တင်ပြထားပါတယ်။ အနီလမ်းကြောင်းကတော့ တရုတ်တွေရဲ့ ကျွန်တော်တို့ "U" ပုံသဏ္ဍာန်မျဉ်းပါ။ အပြာလမ်းကြောင်းကတော့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားတဲ့ လမ်းကြောင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဒီ အစက်လေးတွေကတော့ ကျွန်းစုတွေ ဖြစ်ပြီးတော့မှ ဒါ အငြင်းပွားနေတဲ့ ကျွန်းစုတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ လက်ရှိအနေအထားအရမှာဆိုရင် တရုတ်က အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေနဲ့ လက်မှတ်ထိုးထားတဲ့အတွက် ဒါသည် "U" ပုံသဏ္ဍာန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတဲ့အခါကျမှ သူတို့အတွက် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခု ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီစိန်ခေါ်မှုတစ်ခုကို ဖြေလျော့စေဖို့အတွက် ဆိုပြီးတော့ ၁၉၉၂ ခုနှစ်နဲ့ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွေမှာ လွှတ်တော်ကနေပြီးတော့မှ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းမှုတွေ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ဥပဒေတွေထဲမှာ အရေးကြီးတဲ့ ဥပဒေ တစ်ခုကတော့ ၁၉၉၈ ခုနှစ် ဥပဒေမှာ သမိုင်းကြောင်းအရ ရပိုင်ခွင့်ရှိတယ်ဆိုတာကို ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဒီအပြင် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဥပဒေမှာလည်း ဒါ တရားဥပဒေအရ ကမ်းလွန်ပင်လယ်မှာရှိတဲ့ ကျွန်းတွေပေါ်မှာ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု ရှိရမယ်။ ငါးဖမ်းမယ့် ရေယာဉ်တွေ၊ ကမ်းစောင့်ရေယာဉ်တွေနဲ့ အခြားစစ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ခွင့်တွေလည်း ပါရှိရမယ်ဆိုပြီးတော့ ဥပဒေနဲ့ စည်းနှောင်မှုတွေ ရှိတာကို တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ တောင်တရုတ်ပင်လယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတဲ့အခါကျမှ အငြင်းပွားမှုကို စိစစ်တဲ့အခါမှာ အချက် (၃)ချက် ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒါကတော့ ဒီပင်လယ်နဲ့ပိုင်နက်ပင်လယ်ကို အချုပ်အခြာအာဏာ၊ တရားစီရင်ခွင့်တွေ၊ ပုံမှန်စစ်အင်အား ထားမှုတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက် ကျွန်တော်တို့ ရည်မှန်းချက် (၃)ရပ်ကတော့ ဒေသတွင်း ပေါင်းစည်းရေး ၊ သယံဇာတထိန်းချုပ်ရေးနဲ့ လုံခြုံမှုမြှင့်တင်ရေးတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို အငြင်းပွားမှုကြောင့်၊ ဒီ(၃)ရပ်ကြောင့်မို့လို့ နှစ်(၄၀)နီးပါး တင်းမာမှု ပဋိပက္ခ တွေဟာ တစ်ဖွားဖွား တစ်ဖွားဖွား ပေါ်ပေါက်လာတာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အချုပ်အခြာအာဏာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတဲ့အခါကျတော့မှ ထင်ရှားတဲ့ အရေးအခင်းတွေကို တင်ပြရမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှာ တရုတ်တပ်မတော်ဟာ ဗီယက်နမ်နဲ့ ဖိလစ်ပိုင် တပ်ဖွဲ့ လေးတွေကို စစ်အင်အား သုံးပြီးတော့မှ ဖြေရှင်းခဲ့တဲ့အပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ အာဆီယံအ သင်း ကြီးကနေပြီးတော့မှ တရုတ် ရဲ့ အပြုအမူကို ဆန့်ကျင်တဲ့ အာဆီယံအသင်းရဲ့ စုစည်းညီညွတ်တဲ့ နိုင်ငံရေးအနေအထားနဲ့ ဆန့်ကျင်တာကို ဖော်ပြခဲ့တာကို တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ တောင်တရုတ်ပင်လယ်အတွင်းမှာ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးရဲ့ တင်းမာမှု တွေကို လျော့ချစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မယ့် ၂၀၀၂ ခုနှစ် အာဆီယံကြေညာစာတမ်းကို ကျွန်တော်တို့ တရုတ်နိုင်ငံကနေပြီးတော့ လက်ခံနိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့ အာဆီယံအဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့ နိုင်ငံရေးအရ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီကြေညာချက်စာတမ်းမှာတော့ အဖွဲ့ဝင်အားလုံးဟာ မိမိတို့ရဲ့ ပိုင်နက်နယ်မြေနဲ့ တရားစီရင်ရေး အငြင်းပွားမှုမှန်သမျှတို့၌ တပ်အင်အားမသုံးဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာဖြေရှင်းရန် သဘောတူညီချက်ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီသဘောတူညီချက်ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဒေသတွင်း တည်ငြိမ်အောင် ဆောင်ရွက်တဲ့ အာဆီယံရဲ့ ဆောင်ရွက်ချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သို့သော်လည်းပဲ ၂၀၀၇ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ တောင်တရုတ် ပင်လယ်တွင်းမှာ ဗီယက်နမ်နဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံတို့ရဲ့ သဘောတူညီချက်ကို တရုတ်တွေရဲ့ ထိထိရောက်ရောက် နှောင့်ယှက်ခဲ့တာတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော်တို့ ဒေသတွင်း တင်းမာမှုတွေဟာ ပြန်လည်ဦးမော့လာခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ထင်ရှားတဲ့ဖြစ်ရပ်များကို တင်ပြရမယ် ဆိုရင် ၂၀၁၁ ခုနှစ် မေ ၂၀ ရက်နဲ့ ဇွန် ၉ ရက်မှာ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံပိုင် ရေနံသင်္ဘောကို Cable ကြိုးတွေ ဖြတ်တောက်တဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတဲ့ အခါကျမှ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအနေနဲ့ တုန့်ပြန်တာကတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ကျည်စစ် ၊ ကျည်မှန်နဲ့ အသုံးပြု လေ့ကျင့်တဲ့ ရေတပ်လေ့ကျင့်ရေးတစ်ခု ကို ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက် ခဲ့ပါတယ်။ ထိုနေ့မှာပဲ ဗီယက်နမ် ဝန်ကြီးချုပ်ကနေပြီးတော့မှ စစ်မှု မထမ်းမနေရဆိုတဲ့ ဥပဒေတစ်ရပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးထုတ်ပြန်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှာ ဗီယက်နမ်ရဲ့ white paper ကာကွယ်ရေးစက္ကူဖြူစာတမ်းအရ စစ်အင်အားဟာ (၄)သိန်းနဲ့မှ (၅)သောင်း ရှိသော်လည်းပဲ စစ်မှု မထမ်းမနေရ ဥပဒေ ဆင့်ခေါ်လိုက်တဲ့အခါမှာ စစ်မှုထမ်း အရေအတွက်ဟာ ကျွန်တော်တို့ (၅)သန်းမျှ ထပ်တိုးလာဦးမယ်ဆိုပြီးတော့ ကြေညာခဲ့တာကိုလည်း တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနကလည်း ကျွန်တော်တို့ အမေရိကန် နဲ့ အခြားနိုင်ငံ များရဲ့ အကူအညီများကို ကြိုဆိုပါတယ်ဆိုတဲ့ ကြေညာချက် ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ထုတ်ပြန် ခဲ့တာကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအပြင် ထူးခြားတဲ့တစ်ချက်ကတော့ ၂၀၁၂ ခုနှစ် မေ လမှာ ဗီယက်နမ်လွတ်တော်က ပါရာဆဲလ်နဲ့ စပါတ လေကျွန်းကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ဥပဒေ ထုတ်ပြန် ခဲ့ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ထပ်မံပြီးတော့ ကျွန်တော် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံနဲ့ အငြင်းပွားမှု များကို အချို့

ကျွန်တော် Highlight လုပ်ပြီးတော့ တင်ပြမှာဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှာပဲ ကျွန်တော်တို့ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံက ရေနံတင်ကုမ္ပဏီ ကဏ္ဍကနေပြီးတော့ ရေနံရှာဖွေရေးကုမ္ပဏီကနေ သင်္ဘောတစ်စင်းကို တရုတ်သင်္ဘောနှစ်စင်းကနေပြီးတော့ ထိထိရောက်ရောက် ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင် တားဆီးမှုတွေ ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ဒီဖြစ်စဉ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး တော့ အမေရိကန်နိုင်ငံ အထက်လွတ်တော်ရဲ့ အရှေ့အာရှရေးရာ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးကော်မတီရဲ့ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဒီမိုကရက်တစ်လွတ်တော်အမတ် ဂျင်ဝပ် က တရုတ်နိုင်ငံဟာ တောင်တရုတ် ပင်လယ်အတွင်းမှာ စစ် အင်အားပြပြီးတော့ ဆောင်ရွက်နေ ကြောင်းဆိုပြီးတော့ ရှုတ်ချ ပြောဆို ခဲ့ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် တောင်တရုတ်ပင်လယ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတဲ့အခါကျမှ ဥပဒေမူကြမ်းတစ်ခု ကို ကျွန်တော်တို့ တင်သွင်းခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီဥပဒေမူကြမ်းထဲမှာတော့ အမေရိကန်တပ်မတော်ဟာ တောင်တရုတ်ပင်လယ်မှာရှိတဲ့ နိုင်ငံတကာရေပိုင်နက်နဲ့ ဝေဟင်ပိုင်နက်များအတွင်းမှာ ပင်လယ် ရေကြောင်းဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး များအရ စစ်ဆင်ရေးများကို ဆက်လက် လုပ်ကိုင်ခွင့် ရှိတယ်ဆိုပြီးတော့ ခိုင်ခိုင်မာမာနဲ့ ဖော်ပြရေးသားထားတာကို တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအနေနဲ့ တရုတ်ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်ကို တုန့်ပြန်ချက် အနေနဲ့ ဖိလစ်ပိုင်လွတ်တော် ကနေပြီးတော့မှ တောင်တရုတ်ပင်လယ်ကို အနောက်ဖိလစ်ပိုင်ပင်လယ်ဟု အမည် ပြောင်းလဲ ခေါ်ဝေါ်တဲ့ ဥပဒေတစ်ရပ်ကို အတည်ပြုထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဖိလစ်ပိုင်ဟာ အမေရိကန်ထံကနေပြီးတော့မှ လိုအပ်တဲ့ စစ်ရေးအကူအညီများကို အပြည့်အဝ ရယူ သွားမှာ ဖြစ်တဲ့အပြင် ၁၉၅၁ ခုနှစ်မှာ အမေရိကန်နဲ့ မဟာဗျူဟာမြောက် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ကျွန်တော်တို့ အပြန်အလှန်ချုပ်ဆိုထားပြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် နိုင် ငံတစ်ခုအပေါ်မှာ လုံခြုံရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ထိပါးလာပါက ဘုံအန္တရာယ်အဖြစ် ပူးပေါင်းဖြေရှင်းရန် သဘောတူညီမှု ရရှိ ထားတဲ့အတွက် အကူအညီတွေကို အပြည့်အဝရမယ်ဆိုပြီးတော့ ကြေညာခဲ့တာကိုလည်း တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ ဖိလစ်ပိုင်နဲ့ အမေရိကန်ကြားမှာ နှစ်စဉ် ပြုလုပ်နေကြဖြစ်တဲ့ ရေတပ်ပူးတွဲ စစ်ရေးလေ့ကျင့်ခန်းတွေကိုလည်း ဇွန်လ ၁၅ ရက်နေ့မှာ စတင်ပြီး တော့ ဆောင်ရွက်ခဲ့တာကို တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုအနေနဲ့ တင်ပြရမယ်ဆိုရင်တော့ အမေရိကန်ရေတပ်မတော်ဟာ မလက္ကာရေလက်ကြားနဲ့ တောင်တရုတ် ပင်လယ်အတွင်းမှာ

သူတို့ရဲ့ ဩဇာ၊ စစ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်ရန်အတွက် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင် (၇)နိုင်ငံနဲ့ ကျွန်တော်တို့ စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုတွေကို နှစ်စဉ် ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက် ခဲ့တာတွေကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန်အစိုးရ အဆက်ဆက်အနေနဲ့ (၁၉)ရာစုက စပြီး တော့မှ ကျွန်တော်တို့ တောင်တရုတ်ပင်လယ်ဒေသ၊ အာရှပစိဖိတ်ဒေသတွေမှာ ဒေသတွင်းမှာ အရေးပါတဲ့၊ ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်တဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ဖို့အတွက် ရေတပ်အင်အားပြ သံ တမန် ဆက်ဆံရေး (Naval Diplomacy)ကို အသုံးပြုခဲ့တာကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို တုံ့ပြန်တဲ့ အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်နိုင်ငံဟာ သူတို့ရဲ့ ရေတပ်အင်အားကို ကျွန်တော်တို့ (Blue Navy Water) အဆင့်ထိရောက်အောင် ကြိုးစားခဲ့တာကို တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သူတို့ရဲ့ ကြိုးစားခဲ့တဲ့ အချက်တစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့ တင်ပြ၊ ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ Cold War ပြီးဆုံးချိန် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ဆိုဗီယက်ရေတပ်မှာ နောက်ဆုံး တပ်တော်သွင်းခြင်း ခံရတဲ့ Varyag လေယာဉ်တင်သင်္ဘောကို ယူ ကရိန်းနိုင်ငံ မှာရှိတဲ့ ပင်လယ်နက် ရေတပ်သင်္ဘောကျင်းမှာ စွန့်ပစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီစွန့်ပစ်ထားတဲ့ လေယာဉ်တင် သင်္ဘောကို မကာအိုအခြေစိုက် တရုတ် ကုမ္ပဏီတစ်ခုကနေပြီးတော့မှ ရေပေါ် Casino လောင်းကစားရုံ ပြုမယ်ဆိုပြီးတော့မှ ယူကရိန်းနိုင်ငံကနေပြီးတော့မှ ဝယ်ယူခဲ့ပါတယ်။

ဒါကို သယ်ယူပြီးတဲ့အခါကျမှ တရုတ်နိုင်ငံဟာ တရုတ်နိုင်ငံ (ဒါလီယမ်ဆိပ်ကမ်း)မှာ ထားပြီးတော့မှ ပထမဆုံး လေယာဉ်တင်သင်္ဘောအဖြစ်နဲ့ တဖြည်းဖြည်း ကူးပြောင်းခဲ့တာကို တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလေယာဉ်တင်သင်္ဘောကိုပဲ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့မှာ ပင်လယ်ပြင်စမ်းသပ် မော်င်းနှင်ခြင်းနဲ့အတူ လေယာဉ်တက် ဆင်း ဆောင်ရွက်မှုတွေ၊ ရေတပ် စစ်အင်အားတွေ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြ သပြီးတော့မှ ရုတ်တရက် ပြသခဲ့တဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ကမ်းရိုးတန်းနိုင်ငံဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံငယ်လေးတွေဟာ တော်တော် အံ့ဩတုန်လှုပ် ခြောက်ခြားခဲ့တာ ကိုလည်း တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ တရုတ်နိုင်ငံဟာ ရေငုပ်သင်္ဘောများကို တောင်တရုတ်ပင်လယ်ရဲ့ ထွက်ပေါက် (၅)ခုဖြစ်တဲ့ ထိုင်ဝမ်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ကိုပိုလီ၊ ဆန်လ် တယ်၊ မလက္ကာရေလက်ကြားကနေပြီးတော့ ရေလက်ကြားတစ်ခုစီကို သွားရောက်စစ်ဆင်ရာမှာ ဘေးကင်းလုံခြုံတဲ့ အခြေချ စခန်းအဖြစ် အထောက်အကူရရှိရေးနဲ့ ရေတပ်ခံစစ်တစ်ခု ဖြစ်လာရေးအတွက်လည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့တာကို တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုဆောင်ရွက်ချက်တွေကြောင့် မို့ တင်းမာလာတဲ့ ပင်လယ်ပြင် ပိုင်ဆိုင်မှု၊ အငြင်းပွားမှုနဲ့ အာဆီယံနိုင်ငံ Impact ဖြစ်မှုကို ကျွန်တော်အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါတယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့မှာ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ အာဆီယံအဖွဲ့တို့ဟာ တောင်တရုတ် ပင်လယ်ကိစ္စတွေမှာ မည်ကဲ့သို့ ဆက်လက် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရမယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အနှောင်အဖွဲ့ကင်းတဲ့ လမ်းညွှန်ချက် များကို ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သော်လည်းပဲ သဘောထား အမြင်ချင်း ကွဲလွဲမှုများကို ပပျောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးမှာ ခက်ခဲနေဆဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဖနွမ်းပင်မြို့မှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှာ ပူးတွဲကြေညာချက် ထုတ်ပြန်နိုင်ခြင်း မရှိပါဘူး။ ဒါကလည်း အာဆီယံ (၄၅)နှစ် သက်တမ်းအတွင်းမှာ ပထမဆုံးအကြိမ် ထုတ်ပြန်နိုင်ခြင်းမရှိတဲ့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေဟာ အာဆီယံနိုင်ငံရဲ့ စည်းလုံးမှုနဲ့ ဦးဆောင်မှုကို ထိခိုက်တယ်ဆိုတဲ့ သုံးသပ်ချက်များလည်း ပေါ်ထွက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟာ အာဆီယံနိုင်ငံသားတွေကို စည်းရုံးပြီးတဲ့အခါကျတော့မှ ကျွန်တော် ဒီ တောင်တရုတ်ပင်လယ်ပေါ်မှာ အာဆီယံရဲ့ အခြေခံ(၆)ချက်ကို တူညီဆန္ဒနဲ့ ကျွန်တော်တို့ တင်ပြခဲ့တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါလည်း ကျွန်တော် Power Point မှာ တင်ပြထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအချက်ဟာလည်း ကျွန်တော်တို့ နောင် ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဆွေးနွေးတဲ့ အခါမှာ အခြေခံပြီးတော့မှ ကျွန်တော်တို့ မူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမယ့် အချက်များ ဖြစ်ကြောင်း ကိုလည်း ကျွန်တော် ဒီနေရာမှာ တင်ပြလိုပါတယ်။ ဒီဖော်ပြပါအချက်တွေကိုလည်း ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလကုန်မှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ နယူးယောက်မြို့မှာ ကျင်းပမယ့် အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများရဲ့ အလွတ် သဘော ဆွေးနွေးပွဲမှာလည်း ဒီအချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးမယ်ဆိုတာ နောက်ဆုံး သတင်း ကျွန်တော်တို့ ရရှိထားတာ ဖြစ်တဲ့အကြောင်း တင်ပြအပ် ပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ အရှိန်အဟုန် ပိုမိုပြင်းထန်လာတဲ့ တောင်တရုတ်ပင်လယ် အတွင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ပိုင်နက်နယ်မြေဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုတွေဟာ တရုတ်အာဆီယံ ဆက်ဆံရေးပေါ်မှာ အပြုသဘောမဆောင် တဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်လာတာ ကိုလည်း တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံနဲ့ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဒီအငြင်းပွားမှုကို အပေါ်စီးက ရရှိရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂကို တင်သွင်းခြင်း၊ အမေရိကန်မှ အထောက်အပံ့ ရရှိခြင်းဟာ တရုတ်နဲ့ အာဆီယံနိုင်ငံအကြားမှာ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင် မှုတွေ ဖြစ်ပွား နေတဲ့အထိ ဦးတည်နိုင်တာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ အာဆီယံအဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပေါင်းစည်းညီညွတ်မှုဟာ လက်ရှိအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွက် အရေးကြီးဆုံး တာဝန်တစ်ရပ် ဖြစ်ပြီးတော့မှ အ ချို့သောအာဆီယံနိုင်ငံများက နေပြီတော့ မှ တောင်တရုတ်ပင်လယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ အငြင်းပွားမှုမှာ ကျွန်တော်တို့ အမေရိကန်နိုင်ငံအား ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုပြုလုပ်ရန် ဖိတ်ခေါ်မှုပြုလုပ်နေခြင်းဟာ DOC ရဲ့ ကတိကဝတ်များကို ချိုးဖောက်ရာရောက်တဲ့အပြင် တရုတ်အာဆီယံပူး ပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု အတွက် အဟန့်အတား ဖြစ်စေတာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအငြင်းပွားမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ သုံးသပ် တင်ပြရမယ်ဆိုရင် အရှေ့တောင်အာရှဒေသနဲ့ အရှေ့တောင်အာရှဒေသ အကြားမှာ မဟာဗျူဟာမြောက် အနေအထား ရှိခြင်း၊ ပင်လယ်ရေကြော င်း သွားလာမှုကို ထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ နောက်ခံ နောင်အနာဂတ် အတွက် လောင်စာတွေကို ပံ့ပိုးကူညီနိုင်မယ်။ အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသရဲ့ အချက်အခြာဒေသဖြစ်တဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ရေတပ်အင်အားတိုးချဲ့တာတွေ၊ နောက် တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ရေနံမူဝါဒ၊ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနဲ့ ဒေသတွင်းနိုင်ငံအား အာဏာလွှမ်းမိုးကျဆင်းစေရေးအတွက် အမေရိကန်နိုင်ငံဟာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရေးနည်းအရ Containment Policy ကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးမှာ ဖြစ်ပြီးတော့မှ စစ်ရေးအရဆိုရင်တော့ Pre-emptive Strategy ကို ကျင့်သုံးပြီးတော့မှ စစ်အင်အား ဖြန့်ကျက်ပြီးတော့မှ တောင်တရုတ် ပင်လယ် ထိန်းချုပ်မှုများကို နည်းလမ်းပေါင်းစုံနဲ့ ဆောင်ရွက်လာနိုင်တယ်လို့ သုံးသပ်ရရှိ ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ ဗီယက်နမ်နဲ့ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတို့ဟာ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ပြဿနာကို ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတကာ ပြဿနာအဖြစ် ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်ရန် ကြိုးစားမှု တို့ ကြောင့်မို့ တရုတ်နဲ့ အာဆီယံနိုင်ငံအကြားမှာ သဘောထားကွဲလွဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်ပြီးတော့ အာဆီယံနိုင်ငံအဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ တည်ငြိမ်မှုပျက်ပြားလာနိုင်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဒေသတွင်း နိုင်ငံများအနေနဲ့ စစ်အင်အားတိုးချဲ့ တည်ဆောက်ခြင်း၊ စစ်လက်နက် အပြိုင်အဆိုင်

တပ်ဆင်ခြင်းနဲ့ စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုများ၊ စစ်အင်အားပြသခြင်းခြောက်ခြင်းများကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ အမေရိကန်နဲ့ တရုတ်ကြားမှာ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေးပြိုင်ဆိုင်မှုတွေဟာ ပိုမိုကြီးထွားလာနိုင်တဲ့အပြင် အာဆီယံနိုင်ငံအတွင်းမှာ သဘောထားကွဲလွဲမှု၊ စည်းရုံးမှု၊ ယုံကြည်မှုများကို ထိခိုက်လာနိုင်တဲ့အတွက် ဒီ Issue ကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ မျက်ခြေမပြတ်၊ စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာစောင့်ကြည့်ပြီးတော့မှ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံအားလုံးကလည်း ငြိမ်းချမ်းသောနည်းဖြင့် ဆွေးနွေးအဖြေရှာပြီး တော့မှ ဒေသတွင်းတည်ငြိမ်မှုကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြလိုပါတယ်။ ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်မှာ အရှေ့တောင်အာရှရဲ့ စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်တွေဟာ လက်ရှိအခြေအနေထက် နှစ်ဆပိုမိုလာမှာဖြစ်တဲ့အတွက် တောင်တရုတ်ပင်လယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ ရေပိုက်နက်အငြင်းပွားမှုဟာ ပိုမိုပြင်းထန်လာနိုင်ကြောင်းနဲ့ တရုတ်ရဲ့ ဒီစစ်အင်အား သုံးမှုဖြေရှင်းမှုကြောင့် ကမ်းရိုးတန်းနိုင်ငံများအနေနဲ့က စစ်ရေးအင်အား ချိန်ခွင်လျှာ ညီမျှစေရေးအတွက် မဟာအင်အားကြီးနိုင်ငံတွေကို ယခုထက် ပိုမိုအားကိုးပြီးတော့မှ အကူအညီ တောင်းခံလာပြီးတော့မှ အာဆီယံနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ဆက်ဆံရေး ကြားထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ အမေရိကန်ကဏ္ဍနဲ့ အခြားအင်အားကြီးနိုင်ငံများရဲ့ ဆက်ဆံရေးကဏ္ဍတွေဟာ ပိုမိုလာနိုင်ကြောင်း ကျွန်တော် တင်ပြလိုပါတယ်။

တောင်တရုတ်ပင်လယ်ပေါ်မှာ အငြင်းပွားမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့မှ ကျွန်တော်တို့ ရပ်တည်ချက်နဲ့ သဘောထားကို တင်ပြရမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီဒေသတွင်းမှာ စစ်ကို မလိုလားပါဘူး။ ငြိမ်းချမ်းစွာ ပဲ ကျွန်တော်တို့ ဖြေရှင်းမှုကိုပဲ လိုလားပါတယ်။ အငြင်းပွားမှုဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံချင်း ဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်ပြီး ယုံကြည်ချက်များရရှိအောင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သင့်ပါတယ်။ အာဆီယံရဲ့ တူညီဆန္ဒသဘောထားကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ကြေညာစာတမ်းပါ အချက်အလက်များကို အပြည့်အစာကောင်အထည်ဖော်ရေးနဲ့ COC တစ်ရပ် အမြန်ဖြစ်ပေါ်လာရေးကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ တောင့်တမျှော်လင့်လျက်ရှိပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့က လွတ်လပ်တက်ကြွ၍ ဘက်မလိုက်သော နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒနဲ့အညီ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ အကြံပြုချက်အနေနဲ့ နိုင်ငံရေး မတည်ငြိမ်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ စီးပွားရေး ဆောင်ရွက်မှုများကို လျှော့ချသင့်ပါတယ်။

နောက် ကျွန်တော်တို့ ပဋိပက္ခ အငြင်းပွား တဲ့ Conflicts ၊ ဒီဟာတွေကို မဖြစ်ပေါ်အောင် တားဆီးဖို့၊ ဒီဟာတွေ ဖြစ်ပါလာလို့ရှိရင် ပဋိပက္ခတွေ၊ အငြင်းပွားမှုတွေ ဖြစ် လာလို့ရှိရင် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးဖို့၊ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပြီးတဲ့နောက် အဲဒီ ဒီသက်ဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်တဲ့ နေရာတွေကို တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ စသည့်အားဖြင့် ဒီလိုအချက် (၆)ချက်နဲ့ ဆောင်ရွက်ထားတာကို ကျွန်တော်လေ့လာ တွေ့ရှိရပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ အာဆီယံရဲ့ ပဋိညာဉ်စာချုပ်မှာလည်းပဲ အခန်း (၈)မှာ ဒီလို ပဋိပက္ခတွေဖြစ်မယ်၊ အငြင်းပွားမှုတွေ ဖြစ်မယ် ဆိုရင် ဆောင်ရွက်ဖို့နည်းလမ်းတွေထည့်ပြီး ရေးသွင်းထားတာ လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။

သို့သော် အခုအခါမှာ တောင်တရုတ်ပင်လယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဖြစ်ပွားတဲ့ အငြင်းပွားမှုတွေမှာ ဒီထည့်သွင်းရေးဆွဲထားတဲ့ ပဋိညာ ဉ်မှာပါတဲ့ ဖြေရှင်းနည်းတွေ၊ နောက် အာဆီယံအသိုက်အဝန်း လုံခြုံရေး အဲဒီမှာ ဆောင်ရွက်မယ့် နည်းလမ်းတွေဟာ အောင်မြင်မှု မရှိဘူးဆိုတာ လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒါတွေဟာ အင်မတန် အငြင်းပွားနေတယ်ဆိုတာ လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီအာဆီယံနိုင်ငံတွေဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ကိစ္စကို အဖွဲ့အစည်းကို တစ်စေ့တစ်စောင်းလေ့လာကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ အပိုင်း (၂)ပိုင်း ရှိပါတယ်။ အရင့် အရင်ကတည်းက လွှဲ နဲ့ခဲ့တဲ့(၄၅)နှစ်လောက်ကတည်းက ဒီနယ်မြေထဲမှာ အင်အားကြီးနိုင်ငံတွေဟာ လွှမ်းမိုးလာနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီနယ်မြေထဲမှာရှိတဲ့ အင်အားကြီး နိုင်ငံတွေ လွှမ်းမိုးမှုကို တားဆီးဖို့၊ ဒီလိုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု တည်ဆောက်လို့ရှိရင် ပိုပြီး သင့်တော် မယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆချက်တွေ၊ စဉ်းစားချက်တွေနဲ့ စတင် တည်ထောင်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ လေ့လာသုံးသပ်တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒါ ဒီကနေ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ဟာလည်း တော်တော်လေး အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်နေပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ အာဆီယံထဲမှာလည်းပဲ တစ်နည်းအား ဖြင့်ဆိုရင် အုပ် စု(၂)စုကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရပါတယ်။ ခုနက (၄၅)ကြိမ်မြောက်၊ (၄၅)နှစ် အတိုင်းအတာထဲမှာ အာဆီယံဝန်ကြီးများအဖွဲ့ အစည်းအဝေးမှာ အငြင်းပွားမှုတွေ ဆုံးဖြတ်ချက်က မချနိုင်ဘဲနဲ့ အာဆီယံနိုင်ငံအချင်းချင်း ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ကိစ္စဟာ စတင်ချင်းကတည်းက အာဆီယံအဖွဲ့အစည်းကို စတင်တည်ထောင် တုန်းက စဉ်းစားခဲ့တဲ့၊ ချမှတ်ခဲ့တဲ့ ကိစ္စရပ်တွေနဲ့ သွားပြီးတော့ တိုက်ဆိုင်နေတဲ့ သဘော ရှိပါတယ်။ ဒါအချင်းချင်း ကျွန်တော်တို့ ဒါ တော်တော်လေးကို ကွဲလွဲနေတဲ့သဘောမျိုး တစ်နည်းအားဖြင့် အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်

လေ့လာတွေ့ရှိရသလောက် သုံးနှုန်းသွားတဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေဟာ တော်တော်လေး ပြင်းထန်တယ်ဆိုတာ လေ့လာ တွေ့ရှိရပါတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဒီနိုင်ငံရေးနဲ့ လုံခြုံရေးကိစ္စရပ် အာဆီယံထဲမှာ လေ့လာကြည့်တဲ့အခါမှာ တောင်တရုတ်ပင်လယ်ကိစ္စဟာ နှစ်ပေါင်း၊ အရင် တော်တော်များထဲက၊ တော်တော်ကြာကြာထဲက ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တဲ့ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် လည်းပဲ အခုအခါမှာ သက်ဆိုင်ရာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတွေကလည်းပဲ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေး စသည်အားဖြင့် တိုးတက်လာပြီဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒါ အင်အားပိုပြီးတော့ ပြိုင်ဆိုင်လာတဲ့သဘောမျိုးလို့ ယူဆရင်လည်းပဲ ရရှိပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအနေနဲ့လည်း သတိထားရမယ့်အပိုင်းပါ။

ခုနက ကျွန်တော့်ရှေ့က တပ်မတော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး တင်ပြသွားတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအနေနဲ့လည်း တော်တော်ကို သတိထားရမှာပါ။ အဲဒီတော့ အဓိကကတော့ သူက စီးပွားရေးကို အကြောင်းပြတာပါ။ ဒီမှာ ရေသယံဇာတပစ္စည်းတွေ များတယ်၊ နောက် ကျွန်တော်တို့ ကာဗွန်ဟိုက်ဒရိုတ် တစ်နည်းအားဖြင့်တော့ ဓာတ်ဆီတို့၊ gas တို့ စသည်အားဖြင့် ဒီဟာတွေကို ဒီလောင်စာတွေနဲ့ ဒီကနေ အများကြီးရနိုင်တယ်ဆိုပြီးတော့ ဒီကနေစပြီးတော့ ဖြစ်လာတာပါ။ အဲဒီတော့ ဒီအာဆီယံ ဒီ လို အငြင်းပွားတဲ့အခါမှာ အရင်တုန်းကတော့ သူတို့ အကုန်လုံး တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ငြိမ်းချမ်းစွာ လက်တွဲပြီးတော့ ဆောင်ရွက်မယ်ဆိုပြီး ဒီလို decision တွေ၊ ဒီလို ဆုံးဖြတ် ချက်တွေ ချခဲ့ပါတယ်။ သို့သော် ဒါ ၉၂ ခုနှစ် ပတ်ဝန်းကျင်လောက်မှာ၊ ခုနကတုန်းက ကျွန်တော့်ရှေ့က ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး လည်း တင်ပြသွားပါတယ်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ နောက် ကျွန်တော်တို့ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံနဲ့ တရုတ် ပြည်သူ့သမ္မတ နိုင်ငံတို့ဟာ အချင်းများ ကြပါတယ်။ ခုနကတုန်းက ဆုံးဖြတ်ချက် ချခဲ့တဲ့ဟာကို ချိုးဖောက်တဲ့ သဘောမျိုး တွေ့ရှိရပါတယ်။ လိုက်နာမှု မရှိပါဘူး။ နောက် ကျွန်တော်တို့ COC၊ ခုန Code of Conduct ဒီဟာကိုလည်းပဲ မလိုက်နာကြဘဲနဲ့ ချိုးဖောက်တဲ့သဘောမျိုး ရှိ ပါတယ်။ ဒါဟာ အင်အားကြီးလာတဲ့သဘော၊ စီးပွားရေးတောင့်တင်းလာတဲ့သဘော၊ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီအင်အားတွေ ပြိုင်ဆိုင်လာတယ်ဆိုတဲ့ ဟာကိုလည်းပဲ ကောက်ချက်ချနိုင်ပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ ခုနကတုန်းကလည်းပဲ တင်ပြသွားတဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ International Law of the Sea နဲ့ International Arbitration ဒီဟာတွေကိုလည်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ဖို့

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ၊ ပင်လယ်ရေကြောင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေတွေ ဖြေရှင်းမှုတွေ၊ ဒါတွေကိုလည်းပဲ လိုက်နာဆောင်ရွက်ဖို့ ငြင်းပယ်နေကြတယ်ဆိုတာ တွေ့ရှိရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဒီဒေသတွင်းမှာ မတည်ငြိမ်မှုကို ဒါ ဖြစ်ပွားစေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအနေနဲ့ကတော့ ငြိမ်းချမ်းစွာဖြေရှင်းရေး နည်းကိုလည်းပဲ လိုက်နာဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ နောက် ဒီထဲမှာ ဖြတ်သွားတဲ့ ဒီရေကြောင်းမှာ ဖြတ်သွားတဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံရှိပါတယ်။ ဒါ သင်္ဘောတွေ အများကြီးသွားတယ်။ ကိုရီးယားနိုင်ငံ က သွားတယ်။ နောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံက သွားပါတယ်။ ဒါ ရေနံတင်သင်္ဘောတွေ အများဆုံး သွားပါတယ်။ သူတို့ကလည်း ဒီပင်လယ်ပြင်မှာ လုံခြုံရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စရပ်တွေ၊ Issue တွေ၊ သူတို့ တင်ကြပါတယ်။ ဒါတွေကလည်းပဲ အင်မတန် ဒီဒေသတွင်းမှာ ရှုပ်ထွေးလာနိုင်စရာကိစ္စ ရှိပါတယ်။ ဒီ Issue တွေ သူတို့ တင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ အစီရင်ခံစာထဲမှာ ခုန တုန်းက ကျွန်တော် တင်ပြခဲ့တဲ့ (6) Components ဒီဟာလေးတွေ ကျွန်တော်တို့ ထည့်ပြီးတော့ ရေးသွင်းထားဖို့ သင် .တယ်ဆိုတာလည်းပဲ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒါတင်ပြဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ တောင်တရုတ်ပင်လယ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ခုနတုန်းက ကျွန်တော်တင်ပြ ဆွေးနွေးသလို တချို့ကိစ္စ လေးတွေလည်းပဲ ဆွေးနွေးအကြံပြုထားရင် ပိုပြီးတော့ သင့်တော်မယ်လို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ထင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က စီးပွားရေးနဲ့ ရေကြောင်းကိစ္စဆိုပေမယ့်လည်းပဲ အချင်းများကြတဲ့ အခါမှာ ဖိလစ် ပိုင်နိုင်ငံနဲ့ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ နဲ့ အဓိက ကပေါ့။ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ အချင်းများ ကြတဲ့အခါမှာ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတွေထဲမှာ ဆန္ဒပြမှုတွေ ရှိပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ ဒီပြင်နိုင်ငံကို သူတို့ သက်ဆိုင်တဲ့နိုင်ငံကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြမှုတွေ သူတို့ ထုတ်ဖော်ကြပါတယ်။ ဒီဟာကလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ ပြဿနာကို ပိုပြီးတော့ ကြီးထွားစေလာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အချုပ်အခြာအာဏာနဲ့ ပတ်သက်လာကြတယ်။ လူမျိုးရေး၊ သူတို့ရဲ့ အမျိုးသားရေးဝါဒတွေနဲ့လည်းပဲ ဒါ ပါဝင် ပတ်သက်လာတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီကိစ္စဟာ ကျွန်တော်တို့ ဒီတောင်တရုတ်ပင်လယ်ကိစ္စဟာ တော်တော်နဲ့ အချိန်တော်တော်ကြာကြာ ဒီ မီးဟာ ငြိမ်းသွားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဓိကကတော့ ဒီ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွေဟာ အခုအငြင်းပွားနေတဲ့ ပဋိပက္ခလို နီးပါးဖြစ်နေတဲ့နိုင်ငံတွေက ငြိမ်းချမ်းစွာ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနဲ့ COC (Code of Conduct) ဒီဟာတွေကို ကျွန်တော်တို့ လိုက်နာဆောင်ရွက်မယ်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပင်လယ် ရေကြောင်းနည်းဥပဒေ၊ ဒီဟာတွေကို

ကျွန်တော်တို့က လိုက်နာဆောင်ရွက်မယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဒီဒေသကို Joint Management Issue ပေါ့။ ပူးပေါင်းပြီးတော့ ဒါတွေကို အုပ်ချုပ်မယ်၊ စီမံခန့်ခွဲမယ်ဆိုရင် ပြေလည် နိုင်စရာအကြောင်း ရှိပါတယ်။ သို့သော် ဒီဟာတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီဟာက အတော့်ကို အချိန်ကြာကြာနဲ့ ဒီရေလိပ်ပဲ ဖြစ်လိုက်ပျက်လိုက်နဲ့ သွားနေမယ့်သဘော ရှိပါတယ်။ သူတို့ လိုက်နာဆောင်ရွက်ဖို့ တော်တော်ကို အချိန်ယူရဦးမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ စစ်ရေးစစ်ရာအနေနဲ့ကတော့ ချက်ချင်းထပြီးတော့ ဖြစ်လာမယ့်အသွင် မရှိဘူးလို့ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ ယူဆပါတယ်။ လောလောဆယ်မှာ။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီ အာ ဆီယံ နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေး အသိုက်အဝန်းဆိုင်ရာကော်မတီရဲ့ အစီရင်ခံစာကို ကျွန်တော် ခုနတင်ပြခဲ့တဲ့အချက်ကလေးတွေ ထည့်သွင်းပြီးတော့ ထားလိုက်မယ်ဆိုရင် ပိုပြီးတော့ပြည့်စုံ သွားမယ်လို့ ယူဆဆွေးနွေးရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ခင်ဗျား။

အချိန် ၁၃:၃၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ယနေ့ဆွေးနွေးတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များရဲ့ ဆွေးနွေးချက် များကို စုပေါင်းပြီးတော့ ပြန်လည်ပြုစုကာ ကော်မတီရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ဖို့ ညွှန်ကြားပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

ဒေါက်တာမြင့်ကြည်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈)၏ ပညာရေး တိုးတက် ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်ရန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရအားတိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြည်ထောင်စု အဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်က ပြန်လည်ဖြေရှင်းဆွေးနွေးခြင်းနှင့်အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူခြင်း

အချိန် ၁၃:၃၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၁၁) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များခင်ဗျား ။ ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဒေါက်တာမြင့်ကြည် တင်သွင်း ထားသည့် ပညာရေး တိုးတက်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်ရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်း ကြောင်းအဆိုကို ဆွေးနွေး ဖို့ လွှတ်တော်ကို ယ်စားလှယ် (၅)ဦးက အမည်စာရင်း တင်သွင်း ထားပါတယ်။

ပထမဦးစွာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဒေါက်တာ တင်ရွှေ ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၃:၃၅။

ဒေါက်တာတင်ရွှေ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ်

ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီး၊ အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအားလုံး နှလုံးစိတ်ဝမ်း ငြိမ်းချမ်းကြပါစေလို့ ဦးစွာဆန္ဒဆွဲမှု ဝါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန် အစည်းအဝေးရဲ့ (၃၁)ရက်မြောက်နေ့မှာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ဒေါက်တာဦးမြင့်ကြည် ရဲ့ တင်သွင်းခဲ့တဲ့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား ပညာရေးတိုးတက်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် ဆိုတဲ့အဆိုကို ကျွန်တော် အနေနဲ့ ထောက်ခံသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုသို့ ဘာကြောင့်ထောက်ခံရသ လဲဆိုတော့ ယနေ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အခြေခံပညာမူလတန်း၊ အခြေခံပညာအလယ်တန်း၊ အခြေခံပညာ အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ် ပထမနှစ်၊ ဒုတိယနှစ်၊ နောက်ဆုံးနှစ် အစရှိတဲ့ သင်တန်းတွေမှာ တက်ရောက် နေကြတဲ့ ကျောင်း သူ၊ ကျောင်းသားတွေဟာ အား လုံး အနာဂတ်မှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ New Blood, New Generation တွေဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့အတွက် ကျွန်တော်တို့က ခရီးသွားတဲ့ အခါမှာ လျော်ခတ်ရတဲ့ လှေတစ်စင်းလို တက်မကို မှန်အောင်ကိုင်ပေးနိုင်မှ မှန်တိုင်းဒဏ်က လွတ်မယ်။ သူတို့ရဲ့ ဘဝလမ်းကြောင်းခရီးဟာ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်တဲ့ ပန်းတိုင်ကိုရောက်ပြီး နိုင်ငံတော်နှင့်တကွ အားလုံးသော တိုင်းရင်းသားပြည်သူတွေ ဟာ ကြီးပွားချမ်းသာမယ့် အနာဂတ်ကို မျှော်ကိုးပြီး ဤအဆိုကို ကျွန်တော်ဆွေးနွေး ထောက်ခံခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေါက်တာဦးမြင့်ကြည် ရဲ့ အဆိုမှာ အဓိကထားသွားတဲ့အချက်ကတော့ တက္ကသိုလ် ပညာရေးစနစ်ကို တိုးတက်ပြောင်းလဲစေချင်တဲ့ ဆန္ဒကို ဒုတိယ အကြိမ် ပုံမှန်အစည်းအဝေးက စပြီး တင်သွင်းလာခဲ့တာ ယနေ့အထိ မမောမပန်းပါ။ ကျွန်တော်တို့လည်း ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ တိုးတက်ပြောင်းလဲဖို့အတွက်ကို အသီးသီး ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပညာရေးဆိုတဲ့အတွက် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန တစ်ခုတည်းသာ မဟုတ်တော့ဘဲနဲ့ သမဝါယမ ဝန်ကြီးဌာနကလည်း သမဝါယမဒီဂရီကောလိပ်၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာနကလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်၊ နောက်တစ်ခါ သိပ္ပံနည်းပညာဝန်ကြီး

ဌာနကလည်းပဲ Computer တက္ကသိုလ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ Y.I.T လို့ခေါ်တဲ့ Yangon Institute of Technology အစရှိတဲ့ ဝန်ကြီးဌာနတွေက ခွဲခြားပြီးတော့ အသီးသီး ပညာရေးအတွက် ကိုထမ်းဆောင်နေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ပညာရေးမှာ ကျွန်တော်တို့ အထက်တန်းပညာရေးကျတဲ့ အခါကျတော့ ဒီအခြေခံပညာအတန်းမှာ သင်နေရတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ သင်ရခြင်း မဟုတ်ဘဲနဲ့ အဆင့်မြင့်တဲ့ ပညာသင်ကြားခြင်းမျိုးကို လမ်းညွှန်ပေးနေရတဲ့ အတန်းတွေ ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် တက္ကသိုလ်၊ ဒီဂရီ၊ ကောလိပ်တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ သင်ကြားတဲ့အခါမှာ အခြေခံပညာအထက်တန်း တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲ အောင်မြင်လာကြတဲ့ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေကို ဆက်လက်လက်ခံပြီးတော့ သင်ပေးရတဲ့ ဌာနကြီးတွေဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီဌာနကြီးတွေဟာ အဆင့်မြင့်မားစွာနဲ့ သင်ကြားပေးနိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့ကလည်း တတ်နိုင်သလောက် အကြံဉာဏ်တွေကို တင်ပြသွားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဆိုရှင်ကလည်းပဲ ဦးစွာ Research လုပ်ငန်းတွေ၊ ဒီသုတေသနပြုမှု လုပ်ငန်းတွေဟာ လွန်စွာမှ လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပညာသင်ကြားရေးဟာ တကယ်ဖြစ်ချင် တကယ်လုပ် အဟုတ်ဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့အတိုင်း သိပ်တော့ မညံ့လှပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ဆေးပညာမှာ ကြည့်ရင်လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ခေတ် တွေမှာ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ၆၄ ခုနှစ်လောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း အောင်ချက်ဟာ 12 Percent, 10 Percent လောက်ပဲ ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလိုက နေပြီးတော့ သင်တဲ့အခါမှာ မိမိတို့ သင်ယူကြတဲ့ ဘာသာတွေမှာ Aspect Myanmar ထားပြီးတော့ ကြိုက်နှစ်သက်သလို အင်္ဂလိပ်လို ဖြေချင်ရင်လည်း Physics, Chemistry, Bio အင်္ဂလိပ်လို ဖြေခွင့်ရှိပါတယ်။ နောက် မြန်မာလို ဖြေချင်ရင်လည်း မြန်မာလို Translate လုပ်ထားတဲ့ဟာတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို နည်းတွေနဲ့ ဖြေပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ ဝိဇ္ဇာပိုင်းကလည်း ပဲ History တို့ Geography တို့ အစရှိတဲ့ အပိုင်းတွေကို သင်ခဲ့ပါတယ်။

နောက် အဲဒီတုန်းကဆို Eco တောင် ကျွန်တော်တို့ ရှိမယ် မထင်ဘူး။ နောက် Optional Burmese, Optional English ဆိုပြီးတော့ အထူးမြန်မာစာ၊ အထူးအင်္ဂလိပ်စာ ဆိုပြီး ဒီလို Optional Subjects တွေကို တွဲထားပါတယ်။ Compulsory (၂)ခု ဖြစ်တဲ့ အင်္ဂလိပ် ရယ်၊ မြန်မာ ရယ်ကို မယူမနေရဘာသာအဖြစ် ထားပြီးတော့ ကျန်တဲ့သုံးခုကို Add လုပ်ပါတယ်။ Optional Subjects တွေအနေနဲ့ ဆိုတော့ ဒီလို သင်ယူခဲ့တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့က Matric မှာပေါ့။

တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲတွေမှာ ဒါ ဆေးပညာ နဲ့ ယှဉ်ရင်တော့ ဒီလို ပဲ သင်ခဲ့ပေမယ့်၊ အင်္ဂလိပ်လို ဖြေ ခဲ့ကြပေမယ့် တက္ကသိုလ် ရောက်သွားတဲ့ အခါကျတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလို ဘာသာပြန်ထားတဲ့ အကြောင်းအရာတွေ တွေ့ရပါတယ်။ Bio ဆိုရင်လည်း ကျွန်တော်တို့ Botany က ဆရာကြီးတွေ တော်တော် တော်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ Zoology၊ အဲဒါတွေကို လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလိုပဲ သင်ကြားပို့ချပြီးတော့ သွားပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ Second MB လောက် ရောက် သွားတဲ့ အခါကျတော့မှ ကျွန်တော်တို့ ဒီ Anatomy တို့ Physiology တို့ ဒါတွေကိုတော့ အကုန်လုံး အင်္ဂလိပ်လိုပဲ ပါမောက္ခတွေက သင်ကြားသွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့က သိပ်ပြီးတော့လည်း စိုးရိမ်စရာ မလိုပါဘူး။ တစ်ခုရှိတာက Practice လုပ်ပေးဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော် လေ့ လာကြည့်မိတယ်။ (၅)တန်း ကျောင်းသားလေးတွေ၊ (၆)တန်း ကျောင်းသားလေးတွေ တချို့ကို Preparation လုပ်ထားတဲ့ ကလေးတွေဟာ ဒီကနေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်ကို Sentence လုပ်တဲ့အခါမှာ တော်တော်ကို ပီပီပြင်ပြင် ရှိတာကို တွေ့ရပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်က ဘာလို့ လဲဆိုတော့ ကလေး တွေကတော့ နည်းနည်း မိသားစုရဲ့ သင်ကြားပြသပေးမှုရော၊ နောက် သူတို့ သင်ကြားပေးတဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ ကြိုးစားမှုနဲ့ ဒီအင်္ဂလိပ်ကို Sentence လုပ်နိုင်တဲ့ အနေအထားကို တွေ့တော့ ကျန်တဲ့ ကလေးတွေကရော မလုပ်နိုင်ဘူး လား၊ မ သင်နိုင်ဘူးလားဆိုတော့ အဲဒါ သင်ဖို့ပဲလိုတယ်။ ဒီတစ်ခုကိုတော့ ကျွန်တော် အကြံပေးချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ Foundation ကောင်းမှ သာလျှင် ရှေ့တည်ဆောက်မယ့် Building ကြီးတစ်ခုက အောင်မြင်မှာဖြစ်တဲ့အတွက် ကြောင့် မို့လို့ ဒီ ကျွန်တော်တို့ အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှာကတည်းက စပြီးတော့ ဒီ Sentence တစ်ခုကို ကောင်းကောင်း Instruction နော် Construct လုပ်နိုင်ဖို့အတွက်ကို နည်းနည်း ဆရာ၊ ဆရာမတွေက သင်ကြားပေးနိုင်အောင် ပညာရေး အခုတော့ ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနက ရောက်ရှိနေတော့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနကိုပဲ ကျွန်တော် အကြံပြုပေးလိုပါတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့လို့ Sentence Construction ကို ရသွားပြီးဆိုရင် သူတို့ ရဲ့ Vocabulary တွေ နောက် Meaning တွေကို နောက် သိအောင် အဲဒါလေးတွေ ကို Practice လုပ်ပေးလိုက်ရင် ဒီကလေးဟာ (၁၀)တန်းလောက် ရောက်တဲ့အချိန်မှာ အင်္ဂလိပ်ကို Well Sentence Construction ဖြစ်သွားလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ သိပ်စိုးရိမ်စရာ မလိုတော့ပါဘူး။

ဒါကြောင့်မို့လို့ အင်္ဂလိပ်ကိုတော့ ကောင်းအောင်လုပ်ပေးပါ။ နောက် ဆရာဦးမြင့်ကြည် က ပြောသလို ဟုတ်လား Research ဆိုတာ Research ကတော့ ကျွန်တော်တို့ Final Year လောက်တွေမှာတော့ ပါဖို့ လိုလာပါတယ်။ First Year တွေ၊ Second Year တွေ ကျွန်တော်တို့တုန်းကတော့ ကျွန်တော်တို့က First Year မှာ Bio ကို အင်္ဂလိပ်လိုပဲ ကျွန်တော်တို့ Prepare လုပ်ရမယ် ထင်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ The Science of Biology ဆိုတဲ့ စာအုပ် ကလေးကို ကျွန်တော်တို့ မှာရပါတယ်။ မှာတဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီတုန်းကတော့ England နဲ့ AVA House ခေါ်တဲ့ ဒီ အင်းဝစာအုပ်တိုက်နဲ့ သူတို့ Join ထားတဲ့အတွက် နောက် ကုန်သွယ်ရေးကလည်း ခွင့်ပြုတော့ မှာခွင့်ရပါတယ်။ (၁၃၅)ကျပ်လောက်ပဲ ကျပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီကျွန်တော်တို့ ပညာရေးရဲ့ အခု လက်ရှိကတော့ ကျွန်တော်တို့ မြင်နေရတာကတော့ Training လုပ်တဲ့အခါမှာ ဒီ Notes တွေကို ပေးပြီးတော့ Training လုပ်နေတာ၊ Teaching လုပ်နေတာတွေ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ မြင်တာကတော့ Text Book တွေပေါ့နော်။ Prescribe လုပ်တဲ့ ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ စာအုပ်တွေကတော့ များတယ်။ ကျွန်တော်တို့လက်ထက်ကလည်း ဘယ်စာအုပ် ၊ ဘယ်စာအုပ်ကို Refrence လုပ်ပါဆိုပြီး တော့နော် Prescribe လုပ်ထားတယ်။ ပြဋ္ဌာန်းထားတယ်။ အခုအချိန်မှာလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ ရှိ၏ /မရှိ၏ ဆိုတာကတော့ မသိသေးဘူး။ မလေ့လာရသေးဘူး။

အဲဒီတော့ ရှိအောင် ကျွန်တော်တို့က ပြုပြင်စေချင်တယ်။ ဒါမှသာ First Year ကလည်း First Year သမား နဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ Biology ထဲက Zoo ကိုပဲ Major ယူယူ၊ Botany ကိုပဲ Major ယူယူ၊ သူတို့နဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ စာအုပ်ကလေးတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဝယ်နိုင်ခြမ်း နိုင်တယ်။ ဝယ်နိုင် ခြမ်းနိုင်ခွင့်လည်းပဲ သက်သာတဲ့ နှုန်းထားတွေနဲ့ ထားပေးဖို့လိုပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း ကျွန်တော်တို့ Library တွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အဆို ရှင်ကလည်း ဒါ ဆန္ဒပြုသွားပါတယ်။ အဲ ဒီတော့ Library ကို ဒီကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေဟာ Amount ကတော့ နည်းနည်းများတယ်။ ဒါလေးတွေလည်း ကျွန်တော်တို့ ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနကလည်းပဲ ဒါ Forum တွေ လုပ်နေပါတယ်။ လုပ်နေတော့ ဒါလေးတွေလည်း နည်းနည်းပြန်စဉ်းစား ဖို့ ကောင်းတယ်။ ဟို ကျောင်းသားတွေ အရမ်းများပြီးတော့ ဟုတ်လား သင်ကြားရတဲ့ ဆရာတွေ၊ ဆရာမတွေကလည်း အထူးလိုအပ်ပါတယ်။

ကျွန်တော် ဒါ ပြီးခဲ့တဲ့ အခု တတိယပုံမှန် အစည်းအဝေး ပြီးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ မသန်စွမ်း ရွှေမင်းသားဖောင်ဒေးရှင်းရဲ့ နှစ်ပတ်လည်ကို ကျွန်တော်သွားပါတယ်။ သွားတဲ့ အခါကျတော့ ပညာရေးဘက်ကနေပြီးတော့ ပင်စင်ယူသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ကြီးတစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ဘေးချင်း ကပ်ပြီးတော့ နေရာပေးတဲ့အတွက် ထိုင်ခွင့်ရတော့ အဲဒီမှာ ပြောပြရ င်းနဲ့ ဆရာကြီးရယ် ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့တော့ ကျွန်တော်တို့ အကြံဉာဏ် လေးတွေ၊ ဘာလေးတွေ ပေးပါ။ ဘယ်လို ကောင်းအောင်လုပ်မလဲ။ ကောင်းနေပါတယ်။ မကောင်းဘူး မဟုတ်ဘူးနော်။ ပညာရေးဌာနက ဆောင်ရွက်နေတာတွေ ကျွန်တော်တို့ ချီးကျူးထောက်ခံပါတယ်။ အဲဒီတော့ သူ အေးဗျာတဲ့။ နောက် ကြုံတဲ့အခါ ပေးမှာပေါ့တဲ့ဆိုတော့ နောက် (၄)၊ (၅)ရက်လောက်ကြာတော့ ကျွန်တော့်ဆီ ဖုန်းလာပါတယ်။ ဟာ ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးပါပဲ။ သူ ဘာပြောလဲဆိုတော့ ဒီ ဆရာကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ ပညာရေးဌာနမှပါ ဆရာကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ ရေးသားထားတဲ့ စာအုပ်က စာမျက်နှာလေး ဘယ်လောက်ကို ဖတ်ကြည့်ပါဆို တော့ ကျွန်တော် ဖတ်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ သီလ ကောင်းမှသာလျှင် ဒီစာပေပညာကို လည်းပဲ Concentrate လုပ်ပြီးတော့ ကြိုးစားသင်အံ့နိုင်မယ်၊ ဆရာ၊ ဆရာမရဲ့ သင်ကြားမှုကို လည်း နားလည်မယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်က ဒါကို ပြန်ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါ ကျွန်တော် ဒုတိယပုံမှန် အစည်းအဝေးမှာ အနာဂတ်လူငယ်တွေအတွက် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းဖို့ကို မည်ကဲ့သို့များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေပါသလဲဆိုတဲ့ဟာကို မေးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ပြန်ကြားရေး ကပဲ လာပြီးတော့ ဖြေသွားပါတယ်။ ဟုတ်လား ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့နီတိ ကျွန်တော်တို့ တုန်းကတော့ Moral လို့ ခေါ်တာပေါ့။ အဲဒီ ပြည်သူ့နီတိတွေကို သင်ပေးတယ်လို့ ဖြေပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့က ဆက် စပ်ပြီးပြောချင်တာကတော့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံချစ်စိတ်၊ နိုင်ငံကို မြတ်နိုးတဲ့စိတ် နော် Patriotism တွေ ရှိဖို့လိုပါတယ်။ ဒီလိုလည်း ရှိမယ်။ ပညာရေး Intelligence ကလည်း ကောင်းမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဒါ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ဒါလေး တွေကို Remark လုပ်ပြီးတော့ တကယ့်ထူးထူးချွန် ချွန်ဖြစ်အောင် ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပါတယ် ဆိုတာလေး အကြံပြုချင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ ကျွန်တော်တို့ ၁၉၆၄-၁၉၆၅ လောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဘာတွေ့ခဲ့ရသလဲဆိုတော့ တချို့ အမှတ်တွေ ကောင်းပေမယ့် (၁)ဘာသာချင်း၊ (၂)ဘာသာချင်း ချွန်တဲ့ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ခဲ့ ရပါတယ်။ တွေ့ခဲ့တဲ့အခါကျတော့

ဥပမာဆိုကြပါစို့ အင်္ဂလိပ်ကတော့ Major အဲဒီတုန်းက မရှိသေးဘူး။ ကျွန်တော်တို့ Physics တို့၊ Chemistry တို့၊ Zoology တို့၊ Botany တို့ဆိုရင် အမှတ် (၉၀) ကျော်တဲ့ ကျောင်းသားတွေ တချို့ M.C မဝင်နိုင်ဘူး။

ဒီပြင်ဘာသာတွေက နည်းနေတော့။ အဲဒီလို ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေကိုလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ Major တွေက နေပြီးတော့ Select လုပ်ပါတယ်။ ဒီ Specialization of Chemistry တို့၊ Physics တို့ ဆိုပြီးတော့ အဲဒီလို လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီစနစ်ကလေးတွေကို ပြန်ပြီးတော့ ကျွန်တော် တို့ စွမ်းဆောင်နိုင်မယ်ဆိုရင်လည်းပဲ သူက Chemistry မှာ တကယ်ကျွမ်းအောင် သင်နိုင်တယ်၊ ပြေနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားရှိရင် ဒါမျိုး ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားလေးတွေကို ရွေးထုတ်ပြီးတော့ Scholar သဘောမျိုးနဲ့ ကျွန်တော်တို့ လက်သပ် မွေးပြီးတော့ သွားမယ်ဆိုရင်လည်း သူ့ရဲ့ စိတ်ဆန္ဒအရ အောင်မြင်အောင် သူကြိုးစားနိုင်မယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ခုန Library, Laboratory ကိစ္စတွေ၊ အခု First Year , Second Year တွေ Physic တို့၊ Chemistry တို့၊ Botany တို့၊ Zoology တို့ဆိုရင် ယူတဲ့ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေကို ကျွန်တော်တို့ Duty Coat လို့ခေါ်တဲ့ အဲဒီ အင်္ကျီအဖြူ အရှည်ကလေး တွေပေါ့နော်။ Long Coat, White Coat ကလေးတွေကိုတော့ ဆောင်စေချင်တယ်။ တကယ် ခုန ကျွန်တော် ပြောခဲ့သလိုပဲ အခြေခံလို ကျောင်းသားတွေက အရမ်းများ နေတော့ ဒီ Practical Class တို့ Tutorial တွေက မလုပ်နိုင်ဘူး။ အဲ ဒီတော့ အဲဒီလို ကျွန်တော် တို့ လုပ် နိုင်မယ်ဆိုရင် တချို့ကလည်း Life Tramp တော့ ရှိတာပေါ့လေ။ ကိုယ့်အိမ်ရဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ ကိုယ်လုပ်နေရ တော့လည်း သူတို့ ဒီပညာရေးမှာ သိပ်ထူးထူးချွန်ချွန်ဖြစ်အောင်တော့ ဆောင်ရွက်ကြတဲ့ အနေအထား မရှိဘူး။ ကိုယ့် Professional နဲ့ ကိုယ် သွားချင်တဲ့ လူတွေကျတော့လည်း တကယ် ကြိုးကြိုးစားစား လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ခုနပြောခဲ့တဲ့ ဟို Specialization လုပ်ချင်တဲ့ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေကို ကျွန်တော်တို့က Select လုပ်နိုင်အောင် ပညာရေးဝန် ကြီးဌာနကလည်း ကြိုးစားပေးစေချင်ပါတယ်။

နောက် ဒီ Laboratory တွေ၊ အခုဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ တ စ်နေ့ကတုန်းက UNICEF ကနေ Forum တစ်ခုလေးလုပ်လို့ ကျွန်တော် သွားတက်ခဲ့ပါတယ်။ တက်ခဲ့တဲ့ အခါကျတော့ သူတို့ကတော့ ထောက်ပံ့လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခု ကတော့ ကျောင်းသားကို အအောင်နည်းဖို့၊ ဟို လျှော့ဖို့ ကျွန်တော် တင်ပြနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ယနေ့ ထုတ်ပြန်နေ တဲ့ အောင်ချက်တွေ ကောင်းပါတယ်။ မုဒိတာလည်း ပွားပါတယ်။ နော် ကလေးတွေရဲ့ ကြိုးစားမှု၊ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားလေးတွေရဲ့ ကြိုးစားမှု၊ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တစ်နေ့ကလည်းပဲ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ရဲ့ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ကနေပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီ United Nations Education Science and Culture (UNESCO) အဖွဲ့ကနေ လာတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ Vocational Training တွေကို ပေးဖို့ အတွက်ကို သမ္မတကြီးက တောင်းဆိုလိုက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီလို Vocational Training တွေဟာ အခု တောင်းဆိုတာကတော့ ဒါ ထပ်ဆင့်ပြီးတော့ ကျွန်တော် ဝိသေသနပြုခြင်းပါ။

ဒါပေမဲ့ လက်ရှိလည်းပဲ ဒီလို ရှိနေတာပါပဲ။ ဥပမာ စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံတို့၊ နောက် ကျွန်တော်တို့ ဒီ Technology ဒီ မကွေးတို့ ၊ အိန္ဒိယကနေ ကျွန်တော်တို့ ကူညီပေးထားတဲ့ စက်မှုကျောင်းကြီးတွေ အဲဒါတွေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့က Branch လုပ်နိုင်ဖို့ ကောင်းပါတယ်။ ဒါဆိုရင်တော့ မိဘတွေလည်း သိပ်ပြီးတော့ မပူပင်ရတော့ဘူး။ (၃)နှစ်သင်တန်းတို့၊ ဘာတို့နော်။ အဲဒါလေးတွေဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအတွက် Apply လုပ်နိုင်ပါတယ်။ အ သုံးချနိုင်တဲ့ ပညာတွေ ဖြစ်ပါတယ်လို့ ၊ ဒါကြောင့်မို့လို့ လိုအပ်တဲ့ အဆိုရှင်ရဲ့ မေတ္တာတရားနဲ့ ထားပြီး ပြောသွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ Library တွေဖွင့်ဖို့၊ Research တွေလုပ်ဖို့ကတော့ Final Year တွေမှာ Research တွေ လုပ်နိုင်အောင် ဘယ် Department ၊ ဘယ် Ministry ရဲ့ Education ပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒါလေးတွေ ဆောင်ရွက်ဖို့ နောက် Laboratory ဟို Experiment တွေ လက်တွေ့လုပ်တဲ့လုပ်ငန်းတွေကို ပီပီပြင်ပြင်လုပ်ပေးဖို့နဲ့ ဒီလို ကျွန်တော်တို့ ပညာရေးကိုပဲ အထူးပြုပြီးတော့ အားကိုး ဟုတ်လား ဒီပညာရေးနဲ့ပဲ ကျွန်တော်တို့ Life ကိုပေါ့နော် သူတို့ Standing လုပ်သွားမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေကို ကျွန်တော်တို့ မျက်နှာမရွေးဘဲနဲ့ အမှတ်ပေးစနစ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ IQ ခေါ်မှာပေါ့။ အမှတ်ပေးစနစ်နဲ့ ကျင့်ကြံပြီးတော့ ဆောင်ရွက် သွားမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ ဒါ အားလုံး ပညာရေးရဲ့ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုဟာ အောင်မြင်မှုတွေ ရပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ မှတ်သားစရာတစ်ခုဖြစ်တဲ့ Guinness ရဲ့ မှတ်တမ်းမှာလည်း ပါခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကျေးဇူးရှင်ဆရာကြီးတစ်ဦးက ပြောသလို မိမိတို့ လိုအပ်ချက်တွေ ဟုတ်လား သဲတို့၊ ကျောက်စရစ်တို့ကို ဆုံထဲထည့်ပြီး ထောင်းလို့ ကတော့ ဘယ်တော့မှ ဆီမထွက်နိုင်သလို နော် စစ်မှန်တဲ့ Factor များကို စုစည်းပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ပညာရေးဝန် ကြီးဌာန အစရှိတဲ့

တက္ကသိုလ်များကနေပြီးတော့ ကြိုးစားပြီး ဆောင်ရွက်မယ်ဆိုရင်တော့ ဒါ ပညာရေးတိုးတက် ပြောင်းလဲစေချင်တဲ့အဆိုရှင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)က ဒေါက်တာဦးမြင့်ကြည် ရဲ့ အဆိုနဲ့အတူ ကျွန်တော်တို့လည်း ထောက်ခံရတဲ့သူတွေလည်း ထောက်ခံရကျိုး နပ်ကြောင်း တင်ပြရင်း နိဗ္ဗိတံပါခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၃:၅၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၁၂)မှ ဦးဆွေအောင် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၃:၅၃။

ဦးဆွေအောင်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)။ ။ လေးစားအပ် ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီး၊ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံပါစေကြောင်း ဆုတောင်း မေတ္တာပို့သရင်း ဂါရဝပြု နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၁၂)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဆွေအောင် ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈)မှ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် တင်သွင်းသွားသည့် ပညာရေး တိုးတက် ပြောင်းလဲရန် အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆွေးနွေးချက်ကို ဖတ်ကြားတင်ပြခွင့်ပြုပါရန် ခွင့်တောင်းခံအပ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်သည် ကမ္ဘာ့ရှေ့တန်းနေရာမှာ ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် တက္ကသိုလ်များ ပညာရပ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာကြိုးပမ်းအားထုတ်နေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခုအခါ ကျယ်ပြန့်တဲ့ တက္ကသိုလ်များကို ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ တက္ကသိုလ်ဖြစ်ရေး ကြိုးပမ်းရာတွင် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် အောက်ပါအင်္ဂါရပ်များနှင့် ပြည့်စုံရန် လို အပ်လျက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသည် ပညာရပ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှု အပေါ်တွင် မူတည် ကြောင်း ခံယူခြင်းဖြစ်သည်ဆိုသည့် ကိစ္စကို စတင်ဆွေးနွေး တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တက္ကသိုလ်သည် ပညာရပ်များကို အစဉ်ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးနေရန် အားထုတ်နေသော

နေရာဖြစ်သည့်အတွက် နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးမှာ ပါဝင်ကြမည့် ကျွမ်းကျင်သော အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များ မွေးထုတ်ပေးရာ နေရာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် နိုင်ငံတော်တွင် နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်မည့် ခေတ်မီ နည်းပညာရပ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမရှိလျှင် နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုသည်လည်း ခေတ်နောက်ကျ ကျန်နေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရုရှားနိုင်ငံမှာ ကမ္ဘာတွင် ထင်ရှားတဲ့ ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးမှု သုတေသနပညာရှင် Markin Rinko က You can achieve the World Supremacy only truth the Education ဟုဆိုထားပါတယ်။ ကမ္ဘာ့အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်လို လျှင် ပညာရေးကို မြှင့်တင်ခြင်းမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း မရှိပေ။ ယနေ့ခေတ်မီ ကမ္ဘာကြီးတွင် တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံသည် နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှု အားပြိုင်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချိန်က အရှေ့အုပ်စုနဲ့အနောက်အုပ်စုသည် နိုင်ငံရေးအရ ကမ္ဘာကြီးကို လွှမ်းမိုးထား ရန် ကြိုးပမ်းနေချိန်မှာ ဂျပန်နိုင်ငံ က ခေတ်မီ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု နည်းပညာအားဖြင့် မိမိနိုင်ငံကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ရင်း ကမ္ဘာ့ ဈေးကွက်ကို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင် လာနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကလည်း ရှေ့တန်းသို့ မရောက်နိုင်ကြောင်း ကူဝိတနှင့် ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံများကို လေ့လာကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သိရှိနိုင်ပါတယ်။

ယင်းနိုင်ငံများသည် ရေနံကြောင့် ကမ္ဘာတွင် လူတစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ အကောင်းဆုံးနိုင်ငံ များဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီးနိုင်ငံများစာရင်းမှာ မပါဝင်ကြပါ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် မိမိပြည်တွင်းတွင် နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်မည့် ကျွမ်းကျင်သူ အသိပညာရှင်၊ အတတ် ပညာရှင်များ လုံလောက်စွာ မရှိသေးသဖြင့် ငွေကြေးချမ်းသာသော်လည်း နိုင်ငံသည် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာခြင်းမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ယနေ့ကမ္ဘာမှာချမ်းသာပြီး ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်နေသော နိုင်ငံများဖြစ်သည့် ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ ဂျာမနီတို့နှင့် ဇီတတ်ကျွမ်းမှု နည်းပညာကို အခြေခံ၍ စီးပွားရေးမြှင့်တင်လာအောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေကြသဖြင့် တစ်ဖက်မှ နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသလို အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ကြွယ်ဝချမ်းသာလာကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။ ထိုနိုင်ငံများမှာ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များ လုံလောက်စွာ မွေးထုတ်ပေးနိုင်သော ကမ္ဘာနှင့် ရင်ပေါင်တန်းနိုင်သည့် ပညာရပ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသည့် တက္ကသိုလ်များ ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တက္ကသိုလ်များ

ရေရှည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားရမည်ဟု ခံယူထားခြင်းတို့ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်က တက္ကသိုလ်အတွက် ကျခံသုံးစွဲနေရသော ဘဏ္ဍာငွေများသည် ရေရှည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့် ငွေကြေးများ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများတွင် ပြည်တွင်းအသုံးစရိတ်၏ (၂၀)ရာခိုင်နှုန်းကို ပညာရေးတွင် သုံးစွဲ နေကြောင်းလေ့လာတွေ့ ရှိရပါတယ်။ ၎င်းတို့ အထဲမှ ပညာရေးထက် (၅)ဆကို အဆင့်မြင့် ပညာရေးတွင် သုံးစွဲနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် ငွေကြေးအရင်းအနှီးကို အလေးပေးကြပါတယ်။ လူ့ စွမ်းအား သို့မဟုတ် ပညာရေး အရေးပါပုံကို နိုင်ငံတိုင်းကသဘောမပေါက်ကြပါ။ ထိုနို င်ငံများတွင် စက်ရုံနှင့်အခြား ရုပ်ဝတ္ထုအရင်းအနှီးများကို ဦးစားပေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ လူ့စွမ်းအားရဲ့အရေးပါပုံကို သိမြင်လာကြတဲ့ အာရှတိုက်နိုင်ငံများဖြစ်သည့် ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ ထိုင်ဝမ်နဲ့စင်ကာပူတို့တွင် ပညာရေးလေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ရေးနှင့် သုတေသနစသည့် လုပ်ငန်းများ စသည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ငွေကို ပုံအောသုံးစွဲခဲ့ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ သို့ကြောင့်ပင် အထက်ပါနိုင်ငံများသည် အာရှတိုက်တွင် ရှေ့တန်းနေရာ ရောက်နေကြကြောင်းတွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ကမ္ဘာလုံးအနေနဲ့ ပညာရေးတွင် ရင်းနှီးမြှုပ် နှံမှုကြောင့် အကျိုးယုတ်စရာ မရှိဘဲ ကောင်းဖို့ရာသာဖြစ်သည်ဟု လက်ခံထားကြပါတယ်။ ကျခံသုံးစွဲနေရတဲ့ငွေသည် ပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုဦးတည်သော သုတေသနများ၊ ပညာရပ်နှီးနှောဖလှယ်ပွဲများ၊ သုတေသန စာတမ်းများ၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများ၊ ခေတ်မီစာ အုပ်စာတမ်းများနှင့် သုတေသနကိရိယာများ စသည်တို့အတွက် အဓိကကျခံသုံးစွဲမှသာလျှင် ရင်းနှီးသည့် သဘောသက်ရောက်မည် ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာ ရေးမှာငွေဖြုန်းတီးသည့်သဘောမဟုတ်ဟုထင်ကာ အားပေးချီးမြှောက်မှု နည်းလမ်းမှားခဲ့လျှင် အရာမရောက် ဖြစ်ပြီး ထိုတိုင်းပြည်သည်လည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နှေးကွေး သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ကမ္ဘာ့အဆင့်မီတက္ကသိုလ်များမှာ ပထမဦးစားပေးအဆင့်မြင့်ပညာရပ် အစဉ်ရှင်သန် ဖွံ့ဖြိုးအောင်လုပ်ဆောင်နေသည့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပါတယ်။ သုတေသနသည် တက္ကသိုလ်၏ အသက်ဖြစ်ပါတယ်။ တက္ကသိုလ်ရှင်သန်ရေးအတွက် အဓိကကျသော သုတေသန လုပ်ငန်းကို ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်များတွင်ပထမဦးစားပေးအဆင့်တွင်ထား၍ လုပ်ဆောင်နေကြတာပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သုတေသနလုပ်ငန်းများပညာရပ်ကို အစဉ်ရှင်သန် ဖွံ့ဖြိုးအောင်

လုပ်ဆောင်နေသော လုပ်ငန်းဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ သုတေသနမရှိသော အမည်ခံ သုတေသနကို လုပ်ဆောင်သော၊ သုတေသနလုပ်ဆောင်ခြင်းကို အားပေးမှုမရှိသော၊ သုတေသနကိုရှေ့တန်း မတင်သောတက္ကသိုလ်သည် သေနေသောတက္ကသိုလ်ဖြစ်ပြီး အရာအရာမှာ ခေတ်နောက်ကျကျန်ခဲ့ မှာဖြစ်ပါတယ်။

သုတေသနဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသောတက္ကသိုလ်များဖြင့် ပြည့်လျားနေသည့်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ရှေ့တန်းတွင် ရောက်နေမှာဖြစ်ပါတယ်။ သုတေသနကင်းခြင်းသည် လေ့လာစူးစမ်းမှု မဲ့နေခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ လေ့လာစူးစမ်းမှုမရှိခြင်းသည် မတိုးတက်ခြင်း၊ ခေတ်နောက်ကျခြင်း ၏ အခြေခံအကြောင်းတရားများဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရေးသည် ရပ်တန့် နေသော၊ သေနေသော သဘောမရှိ၍ အစဉ်ရှင်သန် ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်စေရန် အမြဲကြိုးစား အားထုတ်နေကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရပ်ကို ဆန်းသစ်တီထွင်ဖွံ့ဖြိုးအောင် ကြိုးပမ်းနေ သော လုပ်ငန်းသည် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးသည် မရပ်မနား ပြောင်းလဲနေသော သဘော ရှိပါတယ်။ ထိုပြောင်းလဲနေ သော သဘောတရားများကို အမိအရဖမ်းနိုင်ရေးအတွက် သုတေသနသည် မရှိမဖြစ် လိုအပ်နေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာ၏သဘောသည် သင်္ဘောတစ်စင်းလို ကျောက်ချရပ်နား၍ မရပါ။ အမြဲတမ်း သွားလာနေရမှာဖြစ်ပါတယ်။ သွားလာနေခြင်းသည် သုတေသနပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့နာမည်ကျော်တက္ကသိုလ်ကြီးများတွင် သုတေသနကို ငွေအား၊ လူအား ပုံအော သုံးစွဲပြီး လုပ်ဆောင်နေကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိ ရပါတယ်။ သုတေသနကို ရှေ့တန်းတင်သော ဂျပန်၊ ကိုရီးယား နှင့် ယနေ့တရုတ်ပြည်တို့သည် ဥရောပ၊ ဩစတြေး လျ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံတို့နှင့် ပခုံးချင်းယှဉ်နိုင်အောင် တစ်ရှိန်ထိုးတိုး တက်လာနေကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒုတိယ ဦးစားပေးအဆင့်တွင်ရှိသော ပညာရပ်နီးနှောဖလှယ်ခြင်းနှင့် ပုံနှိပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာ ရပ်များကို သုတေသနပြုပြီး အသစ်ရှာဖွေပြီး သောအခါ မိမိ ရှာဖွေရရှိထားသော ပညာရပ်သည် ဆန်းသစ်မှုရှိ /မရှိ၊ မှန်ကန်ခြင်း ရှိ/မရှိ၊ လိုအပ်ချက်များရှိနေသလား စသည်ဖြင့်သိရှိနိုင်ရန် ပညာရှင် အသီးသီးသို့ ချပြဆွေးနွေးသည့် သုတေသနစာတမ်း ဖတ်ပွဲများကို လုပ်ဆောင်ကြကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါတယ်။

ထိုသို့လုပ်ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးမှာSeminar၊ Symposium Conference၊ Workshop စသည့်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ တက္ကသိုလ်တွင် ပညာဘာသာရပ်အသီးသီးရှိသဖြင့် နေ့စဉ် သို့မဟုတ် အပတ်စဉ် ပညာရပ်ဆိုင်ရာနီးနှောဖလှယ်ပွဲ တစ်ခုခုရှိနေရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုလုပ်ငန်း

များတွင် နိုင်ငံတကာမှပညာရှင်များ သွားလာဝင်ထွက်ဆွေးနွေးနေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထို့အတူ အခြားတက္ကသိုလ်များသို့ သွားရောက်၍ စာတမ်းဖတ်ကြားခြင်း၊ အတွေ့အကြုံများ၊ နည်းပညာများ ဖလှယ်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်နေကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုအခါမှာ အခြားပညာရှင်များ၏ နှစ်ရှည်လများ လုပ်ဆောင်ခဲ့သော အတွေ့အကြုံများမှ တချို့ကို တိုတောင်းသောအချိန်အတွင်း ရရှိနိုင်သဖြင့် မိမိ၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုချောမွေ့စွာဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ သုတေသန ရလဒ်များကို ပညာရပ်ဆိုင်ရာဂျာနယ်များသို့ ပေးပို့၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော လုပ်ငန်းများ publication ကို လုပ်ဆောင်ရပါတယ်။ သို့မှသာ မိမိရရှိသော သုတေသန၏ နက်နဲမှုကို ဝေဖန်မှုများ၊ အကြံပြုမှုများ ရရှိလာမှာဖြစ်ပါတယ်။

ထို့အတူ မိမိ၏ရလဒ်ကို အမှီပြု၍ နောက်တစ်ဆင့် တက်ကာ ဆက်လက် သုတေသန လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် မှတ်တမ်းအဖြစ် ကျန်ရစ် မှာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုမှတ်တမ်းမရှိလျှင် နောက် လုပ်မည့်သူသည် မိမိလုပ်သကဲ့သို့ အစမှပြန်လုပ်ရမည်ဆိုလျှင် အချိန်၊ ငွေ၊ ပစ္စည်း ကုန်၍ ပညာရပ်သည်လည်း တိုးတက်မှုနှေးကွေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သုတေသနရလဒ်များသည် အခြေခိုင်ပြီဟု ဆိုမှသာ သက်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူအသီးသီးက စုပေါင်း၍ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးချင်း ဖြစ်စေ စာဟု Text အဖြစ် ရေးသားကာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေကြရပါတယ်။ အသစ်အသစ် တွေ့ရှိမှုများသည် မဆုံးနိုင် စသဖြင့် နှစ်အနည်းငယ်ကြာလာလျှင် ထပ်မံဖြည့်စွက်ရေးသား ထုတ်ဝေကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့အဆင့်မီတက္ကသိုလ်ဖြစ်လိုလျှင် သုတေသန ရလဒ်များအား ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေမှုကို အမြဲတမ်းလုပ်ဆောင်နေကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်သော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ တင်ပြရရင် တတိယဦးစားပေး အနေနဲ့ ပညာရပ်များကို ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအား ပြန့်ပွားစေသောလုပ်ငန်းဖြစ်သည့် သင်ကြားရေးလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဖော်ပြပါအတိုင်း သုတေသန ပြုလုပ်ရာမှရရှိသော ပညာရပ်အသစ်အဆန်းများကို ဆပွားပြန့်ပွားစေရန်အတွက် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအား သင်ကြားပေးရေးလုပ်ငန်းစသည့် တက္ကသိုလ်များ၏ တတိယဦးစားပေး ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုသင်ကြား ပေးလိုက်သောပညာရပ်သည် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများက လူ့ဘောင်လောကတွင် သာယာဝပြောရေးအတွက် ပြန်လည် အသုံးချနိုင်စွမ်းရှိသည်အထိ သင်ကြားပေးဖို့လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပညာရပ်ကိုကောင်းစွာ တတ်ကျွမ်း အသုံးချနိုင်ဖို့ လိုမှာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုသို့ သင်ကြားရာတွင် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများသည်

ပညာရပ်၏ လူ့ဘောင်လောကတွင် အရေးပါ။ အရာရောက်ပုံကိုနားလည်ပြီး ပညာကို မြတ်နိုး ခင်တွယ်လာရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ပညာရပ်များကို ဆန်းသစ်တီထွင်ရာတွင် လေ့လာလိုက်စားသူ များ ဖြစ်လာသည်အထိ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရပ်ကို တတ်ကျွမ်းမှုမရှိဘဲ အလွတ်ကျက်၍ အောင်ကာဘွဲ့ရရုံသက်သက်ဖြင့် မသင်ကြားသင် ပါကြောင်း၊ ပညာကြောင့် မိမိဂုဏ်သိက္ခာနှင့်ဆင်ခြင်တွေးတောမှု အရည်အသွေး တိုးတက်လာမှာဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၄:၀၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၉)မှ ဦးခင်ရွှေ ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၄:၀၂။

ဒေါက်တာခင်ရွှေ ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၉)။ ။လေးစား အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒေါက်တာခင်ရွှေ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ အနေနဲ့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈) ဒေါက်တာမြင့်ကြည် တင်သွင်းသွားတဲ့ ပညာရေးတိုးတက်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေး သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖတ်ကြား တင်ပြခွင့်ပြုပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တို့ လက်အောက်မကျရောက်မီက မိရိုးဖလာ ပညာရေးစနစ် ဖြစ်တဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးစနစ်နဲ့ နှစ်ပေါင်းရာချီပြီးတော့ ရပ်တည်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနောက် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုကာလ အစဦးဖြစ်တဲ့ ၁၉၂၀ ခုနှစ်မှာ အမျိုးသား ပညာရေးစနစ်ကို ထူထောင်ခဲ့ကြပါတယ်။ အမျိုးသားပညာရေးစနစ်ကို ထူထောင်စဉ်ကပင် တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဦးဆောင်တိုက်ပွဲဝင်ကြတဲ့ မျိုးချစ်ခေါင်းဆောင်များ ပြုစု ပျိုးထောင် မွေးမြူရေးဟူတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်လည်းပါခဲ့ပါတယ်။ ရည်မှန်းချက်အတိုင်း အောင်မြင်ခဲ့တဲ့ အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီနောက် ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီအစိုးရခေတ်မှာ ပြည် တော်သာပညာရေးစနစ် ဆိုပြီးတော့ မူလ ပညာရေးစနစ်ဟောင်းကို မွမ်းမံပြင်ဆင်ပြီးတော့ ဆက်လက် ပြီးတော့ ကျင့်သုံး ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်က စတင်ပြီးတော့ ပြည်တော်သာပညာရေးစနစ်ဟာ ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှာ အဆုံးသတ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနောက် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီကနေပြီးတော့ ဆိုရှယ်လစ် ပညာရေး စနစ်ကို ပြောင်းလဲကျင့်သုံးခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၈၈ ကနေစပြီးတော့ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အထိကို နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး တည်ဆောက်ရေးအစိုးရ နောက် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အစိုးရအဆင့်ဆင့်က သူတို့ခေတ်စနစ် များအရ ပညာရေးကို ထိပ်တန်းဦးစားပေးအဆင် မှာ မထားရှိနိုင်ဘဲနဲ့ လုံခြုံရေးကိုသာ ဦးစားပေး စဉ်း စားဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများရဲ့ ပညာရေး အရည်အသွေးဟာ နိမ့်ပါးကျဆင်းလာတာကို တွေ့ရှိလက်ခံ ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံအားလုံးနဲ့ ဖွံ့ ဖြိုးဆဲ တတိယနိုင်ငံအချို့မှာ မသင်မနေရပညာရေးစနစ်ကို မူလတန်းက အလယ်တန်းအဆင့်အထိ သတ်မှတ် သင်ကြားပေးကြတာကိုလည်း တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ယခင် က မူလတန်း မသင်မနေရစနစ် ကျင့်သုံးခဲ့ဖူးသော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူးခင်ဗျား။ ယခု ဒီမိုကရေစီအစိုးရသစ်လက်ထက်မှာမှ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ပညာသင်နှစ်မှစတင်ပြီးတော့ အခမဲ့မသင်မနေရ မူလတန်းပညာရေးစနစ်ကို စတင်ကျင့်သုံး ခဲ့တာကိုလည်း ကြိုဆိုပါတယ်ခင်ဗျား။ ၂၀၁၂-၂၀၁၃ခုနှစ်ပညာရေးနှစ်မှာ ဘုန်းတော်ကြီး သင်ကျောင်းများ အပါအဝင် မူလတန်းအဆင့် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားဦးရေ (၅.၅)သန်းကျော် တို့ကို ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် ဗလာစာအုပ်များ ကျပ်သန်းပေါင်း (၈၀၀၀)ကျော်ဖိုး ထောက်ပံ့ပေး ခဲ့တာကလည်း အနာဂတ် ပညာတတ် ဦးရေ တိုးပွားလာရေးအတွက် အထောက်အကူ များစွာ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရန်စီစဉ်လျက်ရှိတဲ့ မသင်မနေရ မူလတန်းပညာရေးဥပဒေကိုလည်း အမြန်ဆုံးဆောင်ရွက်ပေး ပါရန် တိုက်တွန်းတင်ပြအပ် ပါတယ် ခင်ဗျား။

အခြေခံပညာရေးကဏ္ဍမှာ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံမှာ အထက်တန်းကျောင်းပေါင်း (၂၀၄၇)ကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်းပေါင်း (၂၆၀၅) ကျောင်း၊ မူလတန်းကျောင်းပေါင်း (၂၉၉၄၄) ကျောင်း၊ မူလတန်းလွန်ကျောင်း (၅၉၅၂) ကျောင်း၊ Multi-Media စာသင်ခန်းတွေက (၁၆၉၂)ခန်းနဲ့ International ကျောင်း (၄) ကျောင်းရှိကြောင်းကိုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရ

ပါတယ်ခင်ဗျား။ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အခြေခံပညာရေးစနစ်ဟာ American၊ British နိုင်ငံ စတဲ့ ဒီအနောက် နိုင်ငံများရဲ့ပညာရေးစနစ်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရင်လည်း ကွဲပြားခြားနားမှုကြီးစွာ မရှိကြောင်းကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အခြားနိုင်ငံ က ကလေးတစ်ယောက်က ကျောင်းထားတဲ့ အရွယ်ဟာ (၅) နှစ်က (၆)နှစ်အတွင်း ဖြစ်သလို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာလည်း အလားတူ ကျင့်သုံး ပါတယ်။ သူတို့နိုင်ငံက မူလတန်း၊ အလယ် တန်း၊ အထက်တန်း ပညာအဆင့် (၃)ဆင့်စလုံးမှာ (၁၂) ဆင့်၊ (၁၂)တန်းရှိပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ကအဆင့် (၁၀)၊ (၁၀)တန်း ရှိခြင်းသာ ကွာခြား ပါတယ်။ သူတို့ဆီက (၁၂)ဆင့်အောင်မြင်သူကို အထက်တန်းဒီပလိုမာအောင်၊ ဒါမှမဟုတ် အထက်တန်း ဘွဲ့အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးပါတယ်။ (၁၂)ဆင့် အောင်ပြီးနောက်မှာလည်း တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်ကျောင်းမျိုးစုံကို မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာကျောင်းကို ရွေးချယ်ခွင့်၊ တက်ရောက်ခွင့် ရကြပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံက ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများကတော့ (၁၀)တန်း အောင်မြင်ပြီးမှ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ၊ နည်းပညာကျောင်းများ၊ သူနာပြုသင်တန်း တို့၊ အခြားသိပ္ပံများ၊ ကောလိပ်၊ တက္ကသိုလ်များကို ရမှတ်ပေါ်မူ တည်ပြီးတော့ ခွဲထွက် သင်ယူကြတာဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ အဆင့်(၄)အထိ တစ်ပြေးညီအားလုံး တက်ရောက်ကြပေမယ့် အဆင့်(၁၂)အထိ တက်ရောက်ကြတဲ့ကျောင်းများမှာ အမျိုးအစားများ စွာ ကွဲပြားကြပါတယ်။ အခြေခံပညာအဆင့်မှာတင် လမ်းကြောင်း(၄)သွယ် ကွဲသွားပါတယ်။

ကျောင်းသားများဟာ(၁၂)ဆင့် အောင်မြင်ပြီးတော့ အထက်တန်းဒီဂရီရတဲ့အထိ လမ်း တစ်လမ်းကို ရွေးချယ်ကြပါတယ်။ အဲဒီနောက် (၂)နှစ်သင်တန်းများဖြစ်တဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာသိပ္ပံများ၊ (၂)နှစ် တက်ရတဲ့ အဆင့်အလိုက် ဒေသဆိုင်ရာ ကောလိပ် ကျောင်းများ၊ (၄)နှစ်တက်ရတဲ့ တက္ကသိုလ် ကျောင်းများကို မိမိ ကိုယ်တိုင် ကြိုက်နှစ်သက်ရာကို ရွေးချယ် တက်ရောက်ခွင့် ရှိကြပါတယ်။

ဒါကြောင့် အခြေခံပညာရေးပြီးဆုံးပြီးနောက်မှာ တက္ကသိုလ်နဲ့ကောလိပ်ပညာရေးကို ဆက်လက် သင်ယူရာမှာလည်း အနောက်နိုင်ငံများနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ တို့ အထူးအဓိက ကွဲလွဲချက် အနေနဲ့ကတော့ သင်ကြားလိုတဲ့ ဘာသာရပ်ကို အမှတ်အနည်းအများ မလိုက်ဘဲနဲ့ ရွေးချယ်ခွင့် မရရှိဘဲ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့နိုင်ငံကဲ့သို့ တိုးတက်လိုလို့ရှိရင် သူတို့အတိုင်း ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများကို မိမိတို့ဝါသနာပါရာ စိတ်ကြိုက်ရွေးချယ်ခွင့်ပေးသင့်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါတဲ့ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပညာရေးစနစ် မြင့်မားတိုးတက်ရေး အတွက် ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပညာရေးစနစ်ဟာ အာရှတစ်လွှားမှာ အဆင့်အတန်းမြင့်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအခါတုန်းက ဆရာ၊ ဆရာမများရဲ့ အရည်အသွေး ဟာလည်း အလွန်ပင် လေးစားစရာကောင်းလောက်အောင် ထိပ်တန်းဆရာများအဖြစ် စာရင်းဝင်ခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာလူမျိုးတို့ဟာ ဆရာဟူတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို အနန္တအနန္တဂိုဏ်းဝင်အဖြစ်နဲ့ မိဘနဲ့ တစ်တန်းတည်း၊ တစ်ဂိုဏ်းတည်း ထားကြပါတယ်။ တပည့်ငယ်တို့ကို အသိမှန်၊ အမြင်မှန်၊ အတွေးမှန်၊ အကျင့်မှန် ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးနေသူက ဆရာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာများရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်ပါတယ်။ တာဝန်လည်း အလွန်ကြီးပါတယ်။ ပညာရေးစနစ် ပြောင်းလဲတိုးတက်ဖို့ အတွက်ကို စာသင်ခန်းပြင်ပမှာ လေ့လာသင်ယူရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဆက်လက်ဆွေးနွေး သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရေးမှာ အလွန်မှားယွင်းတဲ့ အယူအဆဟာ စာသင်ခန်းအတွင်း သင်ရိုး ညွှန်းတမ်းများအတိုင်း ပညာတတ်အောင် သင်ကြားပေးနိုင်ရင် တာဝန်ကျေပြီဟူတဲ့ အယူအဆဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများအတွက် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာများ သင်ယူ ဆည်းပူးတဲ့နေရာမှာ စာသင်ခန်းပြင်ပမှာ ကျယ်ပြောစွာ ရှိပါတယ်။

ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်၊ နေအိမ်ပတ်ဝန်းကျင် ရောက်ရှိရာ နေရာတိုင်းဟာ ပညာတံခါးဝများဖြစ်ကြတယ်လို့ ပညာရှင်ကြီးများက သတ်မှတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပညာရေးစနစ်တိုးတက် ပြောင်းလဲဖို့အတွက်ကို လူ့လောကကြီးထဲမှာ လေ့လာ သင်ယူရေးကိုလည်း စာသင်ကျောင်းများ ကပင် စနစ်တကျလမ်းညွှန်ပေးခြင်း၊ ခရီးသွားလာမှုကို လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျောင်းများကို ထိတွေ့ လေ့လာစေခြင်း၊ ကျောင်းသားများကိုယ်တိုင် စမ်းသပ်လုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ လုပ်ငန်းများကို စမ်းသပ်ခြင်း၊ တိုင်းပြည်ရဲ့ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ကဏ္ဍအသီးသီး၊ အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံ၊ အသံလွှင့်ရုံ၊ ကဇာတ်ရုံ များ အထိကို သွားရောက်လေ့လာနိုင်အောင် စီစဉ်ပေးခြင်း စတဲ့ ငယ်စဉ် ကတည်းက ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများကို ဗဟုသုတအတွေ့အကြုံ ကြွယ်ဝစေရုံသာမက သူတို့ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ကိန်းဝပ်နေတဲ့ ဝါသနာပါ နှိုးဆွပေးနိုင်အောင် ကျောင်းများမှ စီစဉ်ပေးရန် လိုအပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။

တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများနည်းတူ ပညာရေးကို အဆင့်အတန်းတိုးမြှင့်မည်ဆိုလို့ရှိရင် စာသင်ကျောင်းပြင်ပ လေ့လာသင်ကြားမှုကို အထူးအလေးပေး သင်ကြားပေးရန် လိုအပ်မည်

ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ မြန်မာ့သမိုင်းမှာ အအောင်မြင်ဆုံးဖြစ်ခဲ့တဲ့ အမျိုးသားပညာရေးစနစ်ကြီးဟာ ထိုခေတ်ထိုအခါက လျော်ညီစွာနဲ့ ကျောင်းသင်ခန်းပြင်ပ လှုပ်ရှားမှုများအပြင်ကို အလယ်တန်း ရဲတပ်ဖွဲ့တို့၊ ကင်းထောက်တပ်ဖွဲ့တို့၊ လေကြောင်းကင်းထောက်တို့၊ ရေကြောင်း ကင်းထောက်တို့၊ ရဲညွှန်အဖွဲ့တို့၊ ကျောင်းသား ရဲခေါင်အဖွဲ့တို့ ပါဝင်လှုပ်ရှားကြတဲ့ ကျောင်းသား များထဲကပဲ ကြည်း၊ရေ၊လေ တပ်မတော်၊ ဌာနဆိုင်ရာ အသီးသီးမှာ တာဝန် ထမ်းဆောင်နေတဲ့ ထူးချွန် ထက်မြက်တဲ့ ခေါင်းဆောင်များကို မွေးထုတ်ပေးနိုင်တဲ့ သာဓကများရှိပါတယ် ခင်ဗျား။ စာသင်ကျောင်းအတွင်း သင်ကြားမှုပါ ဉာဏ၊ ဗလတစ်မျိုးတည်းကိုပဲ အကျိုးဖြစ်ထွန်း စေနိုင်ပေမယ့်၊ ကျန်မိတ္တဗလ၊ စာ ရိတ္တဗလ၊ ဘောဂဗလ၊ မိတ္တဗလတို့ပါ အချိုးညီညီ တိုးတက်ရေး အတွက်ကို စာသင်ကျောင်းပြင်ပ ပညာသင်ကြားမှုကို မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်သလိုပင် ခင်ဗျား။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ စာမေးပွဲစနစ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်းများစွာတည်းကပင် ဆွေးနွေးဝေဖန်မှုများ၊ ငြင်းခုံမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်းသားအင်အားအများ အပြားကို သူတို့ရဲ့ အဖြေစာရွက် ပေါ်မှာ ရမှတ်ကို အပေါင်းအနုတ်ပြုပြီးတော့ အအောင် /အရှုံး သတ်မှတ်နေကြတာလည်း မဖြစ်သင့်တော့ပါလို့ ဝေဖန်ကြပါတယ်။ ကျောင်းတွင်း စာမေးပွဲများမှာ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများနဲ့ အနီးကပ်ဆုံး သူတို့အကြောင်းကို အသိဆုံး က သူတို့ရဲ့ ဆရာ၊ဆရာမများ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် စဉ်ဆက်မပြတ် အကဲဖြတ်တဲ့စနစ်နဲ့ ရရှိတဲ့ အမှတ်အပေါ်မှာ အအောင် /အရှုံး ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဆုံးဖြတ်ပါက သဘောသဘာဝ မျှတလိမ့်မယ်လို့လည်း ယူဆပါတယ်။ ဒီစနစ်ကို ကျယ်ပြန့်စွာ မှန်မှန်ကန်ကန်အသုံးပြု မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ပညာရေးအဆင့် ကို ပိုမိုမြှင့်တင်နိုင်လိမ့်မယ်လို့လည်း ယုံကြည်ပါတယ်။ စဉ်ဆက်မပြတ် အကဲဖြတ်တဲ့ စနစ်နည်းတူ အခြားအရေးပါတဲ့ စနစ်တစ်ရပ်ကတော့ ကျောင်း သားလူငယ် ဗဟိုပြုသင်ကြားမှုနည်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ် ခင်ဗျား။

လက်ရှိကျင့်သုံးနေတဲ့ ဆရာဗဟိုပြုသင်ကြားရေးစနစ်ရဲ့ အားနည်းချက်များကတော့ ဆရာပြတဲ့အတိုင်း၊ ဆရာမှတ်စု ရေးတဲ့အတိုင်း၊ ဆရာ နမူနာ ဖော်ပြတဲ့အတိုင်း ကြက်တူရွေး စာအံသလို ကျောင်းသားက ရွတ်ဆိုရေးသားနိုင်မှ အမှတ်ရတဲ့စနစ် ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကျောင်းသားများရဲ့ အသိဉာဏ်နဲ့ တီထွင်ဖန်တီးနိုင်စွမ်းတို့ကို ကန့်သတ်ချိုးနှိမ်ထားသလိုလည်း ဖြစ်နေပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျောင်းသား လူငယ်ဗဟိုပြုပညာရေးစနစ်မှာကတော့ ဆရာက

ရှေ့ဆောင်လမ်းပြအနေနဲ့ သင်ခန်းစာကို နားလည်အောင် ရှင်းပြ ပြသခြင်း ပြုလုပ်ပြီးတော့ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများရဲ့ ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စ ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ်စနဲ့ ကျောင်း နောက် တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်များမှာ အသုံးပြုပြီး သူတို့ကို ယ်တိုင် သုတေသနပြု ကောက်ချက်ချ အဖြေထုတ် မိမိကိုယ်ပိုင် အတွေးအခေါ်များကို အကျိုးအကြောင်း ခိုင်လုံစွာနဲ့ ဝေဖန် ပိုင်းခြားသုံးသပ် ဆွေးနွေးစေခြင်းထက် မရှင်းတာကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ နဲ့ မေးတဲ့ နည်းများဟာ ကိုယ်တိုင် အားထုတ်လာအောင် လှုံ့ဆော်ပေးတဲ့ နည်းစနစ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ စနစ်ကို စာတစ်ခုကို သဘောပေါက် နားလည်တာထက်တတ်သိမှု အလွတ်ကျက်ပြီး သိရှိနားလည်တဲ့ အသိပညာ အတတ်ပညာများထက် သာလွန်အကျိုးသက်ရောက်မယ် ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဒါကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးပြီး ၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှာ ဒီစနစ်ကို မလွတ်တမ်း ကျင့်သုံးနေတာ ကိုလည်း တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ် ခင်ဗျား။ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ ဟာ စာမေးပွဲရမှတ်ကို များသည်ထက်များအောင် အလွန်အမင်း လိုချင်နေကြတာ ဓမ္မတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ယေဘုယျ အားဖြင့် ကောင်းသော အချက်ဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီလို လိုချင်မှုအပေါ်မှာ ကျန်းမာရေး ထိခိုက်အောင် ပင်ပန်းဆင်းရဲခံပြီး စာကြိုးစားခြင်း၊ မိဘများရဲ့ အလွန်အမင်း ဖိအားပေးမှုကို ခံရခြင်း၊ ကျူရှင်ယူမှ ရမယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆကို လိုက်နာကြခြင်း ၊ အမှတ်များများ ရရှိရေး အတွက်ကို ဥပဒေစည်းကမ်းများကို ဖောက်ဖျက်လာခြင်း နောက် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်း၊ တစ်ပွဲတိုး တစ် ကြို စာမေးပွဲများကြောင့် စာမေးပွဲအောင်ပေမယ့် ပင်ကို စွမ်းရည်မရှိခြင်းများ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့အတွက်ကြောင့် တက္ကသိုလ်များမှာ စာမလိုက်နိုင်ဘဲ လမ်းတစ်ဝက်မှာ ရပ်ဆိုင်းသွားတဲ့ ဆိုးကျိုးများကိုလည်း ခံစားနေကြတာ တွေ့မြင်နေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီဆိုးကျိုးများကို စဉ်ဆက် မပြတ် အကဲဖြတ်တဲ့နည်းကို စနစ်တကျ တရားမျှတစွာ ဒီအချိန်မှ စတင်ပြီး ဆောင်ရွက်မှသာလျှင် ပညာရေးစနစ် ပြောင်းလဲတိုးတက် လာမှာ ဖြစ်ကြောင်းလည်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ပြန်လည်သုံး သပ်ဆွေးနွေး တင်ပြရလို့ရှိရင် ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ကာလတစ်လျှောက်မှာ ပညာရေးစနစ်ကြီး ဗုန်းဗုန်းလဲ ပြိုကျခဲ့တာ အများ အသိပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီခေတ်ကျောင်းသားတွေဟာ စမ်းသပ်အသုံးပြုကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၆၂ ခု နောက်ပိုင်း Mission ကျောင်းများ ပိတ်သိမ်းခံရပြီးတဲ့ နောက်မှာ အင်္ဂလိပ်စာကို အားမပေးတဲ့အတွက်ကြောင့် အရည်အသွေး လုံးလုံး ကျဆင်းခဲ့ ပါတယ်။

အဆင့်မြင့်ပညာရေးအတွက် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေ နိုင်ငံခြားကို စတင် ထွက်ခွာသွားကြပြီး ယခင်အစိုးရလက်ထက်အချိန်ထိနိုင်ငံအတွင်း ပညာရေးမှာ ကျူးရှင်စနစ်ဆိုးကြီးပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ သားသမီး တွေ အဆင့်မြင့်ပညာရေး တတ်မြောက် စေဖို့အတွက် မိဘများ ငွေကုန်ကြေးကျများခဲ့ပါတယ်။ လုံခြုံရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကောလိပ် ကျောင်း တက္ကသိုလ်များ၊ ပင်မတက္ကသိုလ်များ ကောလိပ်များကို ခွဲထုတ်ပြီးတော့ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်များမှာ သွားရောက်ဖွင့်လှစ်ခဲ့တာ အားလုံး အသိပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို လုပ်ဆောင်ချက်က တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်များ တိုးခဲ့ဖွင့် လှစ်နိုင်ခဲ့ပြီး ကျောင်းသားများ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး စတဲ့ မြို့ကြီးမှာ စည်းရုံးမှု ဖြုဲခွဲဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့တဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ အစီအမံ ဖြစ်သလို တစ်ဖက်မှာလည်း အဲဒီဒေသမှာရှိတဲ့ တက္ကသိုလ် ကောလိပ်များသို့ သွားရောက်တက်ကြတဲ့ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများအတွက် ခေတ်ကာလနဲ့အညီ ကုန်ကျမယ့် ကျောင်း စရိတ်၊ နေထိုင်စရိတ်များ စသည်တို့အပြင် နေထိုင်စားသောက် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရသဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်း ထိခိုက်မှုနှင့် အချို့ အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြား မှုများလည်း တွေ့နေရကြောင်း၊ တွေ့နေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတင်မကပါဘူး။ မိခင်ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပညာရေး အရိပ်အာ ဝါသ လုံးဝ ပျောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအရိပ်ကြီးကွယ်ပျောက်သွားပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ နိုင်ငံရဲ့ပညာရေး ကဏ္ဍ အရည်အသွေးများစွာ ကျဆင်းခဲ့ ရခြင်း၊ နောင်တစ်ချိန်မှာ ဆရာ၊ ဆရာမများ ဖြစ်လာကြမယ့် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများရဲ့ အရည်အသွေး ထိခိုက်ခြင်းများ ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

ယေဘုယျအနေဖြင့် မသိသူက မတတ်သူကို သင်ကြားခြင်းအဖြစ်မျိုး မပေါ်ပေါက် စေလိုပါ။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတစ်ဝန်း အားထားရတဲ့ အားကစားသမားများ မွေးထုတ်ရာ အောင်နိုင်ရေးနယ်မြေ ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ လက်ရှိခေတ်ကာလဟာ IT ခေတ်ကာလ ဖြစ်ပြီးတော့ တိုးတက်မှုမှာ နောက်ကျကျန်ရစ်မှု မဖြစ်စေဘဲ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်း သားများရဲ့ ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝမှု အခြေခံပညာရေး ပိုမိုတိုးတက်ရေးနဲ့အတူ တစ်ဖက်မှာ နိုင်ငံတော်အတွက် လိုအပ်တဲ့ အရည်အသွေး နိမ့်ကျမှုကို တွေ့ကြုံမှုတွေ မဖြစ်စေလိုပါဘူးခင်ဗျား။ ကျောင်းသား များဟာ မိမိကိုမိမိ အားကိုးတဲ့ ပညာရေးစနစ်ကို ထူထောင်ပြီးတော့ ကျောင်း စာကြည့်တိုက်များကို အသုံးပြုခြင်းထက် ပိုမိုဗဟုသုတရစေတဲ့ သုတေသနပြုပြီးတော့ ဝေဖန်ပိုင်းခြားမှုများ အကြောင်းပြချက် ခိုင်လုံစွာနဲ့ တင်ပြဆွေးနွေးတဲ့ ပညာရေးစနစ်မျိုးကို ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသား များရဲ့ တွေးခေါ်မျှော်မြင်မှု အရည်အသွေးကို ပိုမိုတိုးတက်စေပါတယ်ခင်ဗျား။

ဒါကြောင့် ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပါလီမန်ခေတ်က ဖွင့်လှစ်ခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာကျော် JOHN HOPSKIN တက္ကသိုလ်ကျောင်းခွဲလို ကျောင်းများရဲ့ အဆင့်အတန်းမီ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖွင့်လှစ်ရန် ညှိနှိုင်းနေခြင်းများကို ကြိုဆိုရ မှာ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အထက်တန်းနဲ့ တက္ကသိုလ်များ၊ ဝိဇ္ဇာနဲ့ သိပ္ပံနည်းပညာရပ်များအပြင် မိမိဝါသနာပါရာ မိမိအားသန်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဘာသာရပ်များဖြစ်တဲ့ အားကစား အမျိုးမျိုး၊ သတင်းပြန်ကြားရေးအတွက် ဂျာနယ်လစ်ဘာသာရပ်များ၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ဆေးပညာရပ်များ၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များ၊ အနုပညာဘာသာရပ်များ၊ သိပ္ပံနည်းပညာ ဘာသာရပ်များ စသည်ဖြင့် ထည့်သွင်းသင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

လေးစားအပ်ပါတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲတိုးတက်ရေးအဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးရခြင်းဟာ ဒီနေ့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ Globalization နဲ့ IT ခေတ်ကာလအချိန် စသည်တို့နဲ့တစ်ပြေးညီ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးစနစ်ဟာ နိုင်ငံတကာအဆင့်ကို ရင် ပေါင်တန်း နိုင်ရန် လိုအပ်နေတာကို အားလုံးအသိပဲ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ဒါကြောင့် နောက်တစ်ခေတ် တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်လာမယ့် ယနေ့ ကျောင်း သားလူငယ်များရဲ့ အနာဂတ်ကို ရှေး ရှုအလေးထားပြီးတော့ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် အားလုံး ကို ဒီနေ့ ဒီအချိန်က စပြီးတော့ တစ်ပြိုင်တည်း ပညာရေးစနစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပြီး တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပါဝင်ဆွေးနွေး တင်ပြရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန် ၁၄:၂၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစည်းအဝေးကို (၁၅)မိနစ် ခေတ္တ ရပ်နားပါမယ်။

အချိန်၊ ၁၄:၂၂။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ ခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို (၁၄:၂၂) နာရီအချိန်တွင် ခေတ္တရပ်နားပြီး (၁၄:၄၀) နာရီအချိန်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၄:၄၀။

အခမ်းအနားမှူး ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။

အစည်းအဝေး ပြန်လည်စတင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီ

ခင်ဗျား။

[ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာ ယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီ ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၄:၄၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၁၀) မှ ဦးအုန်းတင် ဆွေးနွေးနိုင် ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၄:၄၂။

ဦးအုန်းတင်၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)။ ။ လေးစားအပ်ပါ သော

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် တကွ ကြွရောက်လာကြသော ဧည့်သည်တော်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများအားလုံး နှလုံစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေလို့ ဆုတောင်းရင်း ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၁၀) မှ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ကျွန်တော် ဦးအုန်းတင် မှ ရိုသေဂုဏ်ပြုအပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။

ကျွန်တော် ဒီကနေ့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈) ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ၏

၂-၈-၂၀၁၂ ရက်နေ့က တင်သွင်းသွားတဲ့ ပညာရေးတိုးတက်ပြောင်းလဲရေး ဆောင်ရွက် ရာတွင်

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီးတော့ ဆွေးနွေးတင်ပြ သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်၏ ဆွေးနွေးချက်ကို စာဖြင့် ဖတ်ကြားခွင့် ပြုပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ် ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးစနစ်၊ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ရှိသင်ကြားပို့ချနေတဲ့ ပညာရေးစနစ်က (က) အခြေခံပညာရေး၊ (ခ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာ၊ (ဂ) အဆင့်မြင့်ပညာရေးတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ အခြေခံပညာရေးမှာ အခြေခံမူလတန်းပညာ၊ အခြေခံအလယ်တန်းပညာနဲ့ အခြေခံ အထက်တန်းပညာတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ကျောင်းသားလူငယ်တစ်ယောက် ကျောင်းစတင်တဲ့ အချိန်ကစပြီးတော့ အခြေခံအထက်တန်း၊ ဒသမတန်းအထိ အခြေခံဝိဇ္ဇာပညာရပ်တွေနဲ့ သိပ္ပံပညာရပ်တွေကို စာတွေ့အားဖြင့် သင်ယူနိုင်ဖို့အတွက် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာသင် ကျောင်း၊ သင်တန်းများမှာ အခြေခံပညာအလယ်တန်း သို့မဟုတ် အထက်တန်းအောင်မြင်ပြီး တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များသို့ မတတ်ရောက်နိုင်သူများ သို့မဟုတ် မတတ်ရောက်လိုသူများအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာ ပညာရပ်များအား သင်ကြားနိုင်ရေးအတွက် ဖွင့်လှစ်ပို့ချသော ကျောင်းများ၊ သင်တန်းများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဥပမာ ဆရာအတတ်သင် သိပ္ပံကောလိပ်၊ စက်မှုလက်မှု အထက်တန်းကျောင်းတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။

အဆင့်မြင့်ပညာရေးမှာတော့ အခြေခံပညာအထက်တန်း၊ ဒသမတန်းအောင်မြင် ပြီးနောက် တက်ရောက်သင်ကြား ကြရတဲ့ တက္ကသိုလ်နဲ့ ကောလိပ်ကျောင်းများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲဒီနောက် ကျောင်းသားတွေရဲ့အရည်အချင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်အရ မဟာဘွဲ့၊ ပါရဂူဘွဲ့များကို ဆက်လက်ပြီးတော့ တက်ရောက်သင်ကြားရပါတယ်။ ပညာရေးစနစ် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့အတွက် နိုင်ငံမှာ အရည်အချင်း ပြည့်ဝပြီး ခေတ်မီတိုးတက်တဲ့ လူသားအရင်းအမြစ်များ ရှိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရဲ့ လူသား အရင်းအမြစ် ခေတ်မီတိုးတက်နေဖို့အတွက် နိုင်ငံတော်က ချမှတ်ကျင့်သုံးနေတဲ့ ပညာရေးစနစ် ဟာ ခေတ်မီတိုးတက်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့နေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်က စပြီးတော့ ပညာရေးလောက မတည်မငြိမ် ဖြစ်နေခဲ့တာဟာယနေ့အထိတိုင်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရေးဆိုင်ရာမူဝါဒတွေကို ခဏ၊ ခဏ ပြောင်းခြင်း၊

သင်ကြားပို့ချရေးစနစ်တွေကို မကြာခဏပြောင်းလဲခြင်း၊ ဘာသာတွဲတွေကို ခဏ၊ ခဏပြောင်းလဲခြင်း၊ အစိုးရရဲ့ နိုင်ငံရေးဝါဒ ပေါ်လစီတွေကို အကဲပေး သင်ကြားပေးခြင်း၊ စာမေးပွဲစစ်ဆေးမှုစနစ်တွေကို မကြာခဏပြောင်းလဲခြင်းများကြောင့် တိုင်းပြည်ရဲ့ လူငယ်တွေဟာ အရည်အချင်းပြည့်ဝတဲ့ လူသားအရင်းအမြစ်တွေ ဖြစ်မလာဘဲ၊ အရည်အချင်းမရှိတဲ့ အလုပ်လက်မဲ့တွေ ဖြစ်လာခဲ့ရပါတယ်။ တိုင်းပြည်ဟာလည်း ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနဲ့ အဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်ရပါတော့တယ်။ သဘာဝသယံဇာတ ပေါများခြင်း၊ နို င်ငံရဲ့ လူဦးရေ အတွက် လုံလောက်တဲ့ မြေဧရိယာအကျယ်အဝန်း ရှိခြင်း၊ ရာသီဥတုနဲ့ ပထဝီအနေအထား ကောင်းမွန်ခြင်း စတဲ့အင်္ဂါရပ်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဟာ အဆင်းရဲဆုံး၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ အဓိကအကြောင်းအရင်းကတော့ လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးမှု အားနည်းခြင်းနဲ့ နိုင်ငံရေးပေါ်လစီတွေ လွဲမှားခဲ့လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် နိုင်ငံနဲ့ လူသားအရင်းအမြစ်တွေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့အတွက်ဆိုရင် ကောင်းမွန်တဲ့ နို င်ငံရေးပေါ်လစီတွေကို ချမှတ်ပြီး ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးပြီး ခေတ်မီတဲ့ပညာရေး၊ ပညာရေးစနစ်တွေကို ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်သွားဖို့ လိုပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံထက် လွတ်လပ်ရေးရတာ နောက်ကျပြီး ဘာသယံဇာတမှ မရှိတဲ့ ကျွန်း နိုင်ငံ စင်ကာပူဟာ ဒီနေ့ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံတွေထဲမှာ အတိုးတက်ဆုံး နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်နေရတဲ့ အကြောင်းကတော့ နိုင်ငံသားတွေကို ပညာရေးကဏ္ဍမှာ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းနဲ့ နိုင်ငံရေးအရ Liberal Democracy ဝါဒကို ကျင့်သုံးနေလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ၁၉၆၀ ခုနှစ်ဝန်းကျင်ကာလအထိ၊ မြန်မာနိုင်ငံဟာ အချမ်းသာဆုံးနိုင်ငံ တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အရှေ့တောင်အာရှမှာ အချမ်းသာဆုံး နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဟာလည်း အကောင်းဆုံးသော တက္ကသိုလ်ကြီး တစ်ခုအဖြစ် ကျော်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ဒီအချိန်ကို ပြန်ရောက်ရှိဖို့အတွက် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ လုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ ပညာရေးဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ အများကြီး လုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ ပညာရေးတိုးတက်ပြောင်းလဲအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပါတယ်။ ပညာရေးဆိုင်ရာမူဝါဒတွေ၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနဲ့ သင်ကြားပို့ချမှုစနစ်တွေ တိုးတက်လာအောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုတွေကို ရေရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းသိမ်းထားရှိဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။

ပညာရေးတိုးတက်ပြောင်းလဲရေး။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုး သားလွတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ပြုပြင်ပြော င်းလဲတော့မယ်ဆိုရင် နိုင်ငံရဲ့ပညာရေးစနစ်ကို အရင်ဆုံး ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ လိုအပ်ပါ တယ်။ အားလုံးက ပညာရေး ကဏ္ဍမှာ အာရုံစိုက်ပြီးတော့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြဖို့ လိုပါတယ်။ ပညာရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင်လုပ်တဲ့အခါ အခြေခံအားဖြင့် (က)ပညာရေးအသုံးစရိတ်များ တိုးမြှင့်ထိန်းသိမ်းရေး၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို ခေတ်မီပြည့်စုံအောင် ပြုပြင်ရေး၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ အရည်အချင်း ပြည့်ဝအောင် ပြုလုပ်ရေး၊ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားရဲ့ သင်ယူမှုဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၊ သင်ကြားရေးအထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများနဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်ရေးတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ပညာရေးအသုံးစရိတ်များ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ရေး။ ပညာရေးကဏ္ဍကို တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့အတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအနေနဲ့ ပညာရေးအသုံးစရိတ်ဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက်ကို တိုးမြှင့်ချမှတ်ပေးဖို့ လိုပါတယ်။ အခြေခံပညာအဆင့်မှာ ကျောင်းအဆောက်အအုံကောင်းတွေကို ဆောက်လုပ်ဖို့၊ ပြုပြင်မွမ်းမံဖို့၊ ကျောင်းသုံးတဲ့ အခြားသင်ရိုး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းတွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိဖို့၊ ကာယ၊ ဗလ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေ လုံလောက်အောင် ရှိနေဖို့၊ လက်တွေ့လုပ်ငန်းများရဲ့ လေ့လာရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ဖို့လိုပါတယ်။ အဆင့်မြင့်ပညာအဆင့်မှာ သုတေသနလုပ်ငန်းတွေ လုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ ပြည်တွင်းပြည်ပ လေ့လာရေးခရီးတွေ သွားရောက်လေ့လာနိုင်ဖို့ နိုင်ငံခြား ပညာတော်သင်တွေ စေလွှတ်နိုင်ဖို့၊ ပညာရေးနှီးနှောဖလှယ်ပွဲတွေ လုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့အတွက် ပညာရေးအသုံးစရိတ်တွေ လုံလုံလောက်လောက် ရှိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာ တစ်ပြေးညီလေ့လာသင်ကြားနိုင်ဖို့အတွက် တူညီတဲ့ ပညာရေး အခွင့်အလမ်းတွေကို ဖန်တီးပေးဖို့လိုပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ဖို့အတွက် ပညာရေးကဏ္ဍရဲ့ ဘတ်ဂျက်ကို တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ပေးဖို့ လိုပါတယ်။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို ခေတ်မီပြည့်စုံအောင် ပြုပြင်ရေး၊ ပညာရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး ခေတ်မီနိုင်ဖို့အတွက် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို အစဉ်ခေတ်မီ ပြည့်စုံအောင် ပြုပြင်ထားဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးဟာ အချိန် နဲ့အမျှ ပြောင်းလဲတိုးတက် နေတဲ့ ခေတ်မှာ ပညာရေးကဏ္ဍ အနေဖြင့် ထိုတိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများကို အလျင်မီအောင် သင်ကြားပို့ချပေးနိုင်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

သမားရိုးကျ သင်ကြားနေတဲ့ဘာသာရပ်များအပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို အထောက်အကူ ပြုတဲ့ ဘာသာရပ်များ၊ ကွန်ပျူတာဘာသာရပ်များနှင့် IT ခေါ် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဘာသာရပ် များကို အခြေခံပညာအဆင့်မှစ၍ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများတွင် ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်း သင်ကြားပေးဖို့ လိုပါတယ်။ ဆရာ၊ ဆရာမများ အရည်အချင်း ပြည့်ဝအောင် ပြုလုပ်ရေး။ ပညာရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်ဖို့အတွက် ဆရာ၊ ဆရာမများ သည် အရည်အချင်းပြည့်ဝရေးသည် အဓိက အရေးကြီးဆုံးကဏ္ဍ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာ၊ ဆရာမများသည် အရည်အချင်း ပြည့်ဝဖို့ ဆိုတဲ့အခါမှာ (၁)၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ ပညာအရည်အချင်းပြည့်ဝရေး၊ (၂) သင်ကြားသော ဘာသာရပ်အပေါ် ကျွမ်းကျမ်းကျင်ကျင် သင်ကြားပို့ချနိုင်ရေးနဲ့ (၃) ဆရာ့ဂုဏ်ရည်၊ ဆရာ့ဂုဏ် အရည်အချင်း ပြည့်ဝရေးတို့ ပါဝင်ပါတယ်။ ဘယ်အဆင့် မှာမဆို ဆရာ၊ ဆရာမများဟာ ပညာအရည်အချင်းနဲ့ပြည့် စုံပြီး မှန်မှန်ကန်ကန် တွေးခေါ်မျှော်မြင်နိုင်စွမ်း ရှိဖို့လိုပါတယ်။ တချို့သော ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်များမှာ ဆရာ လုံလောက်မှုမရှိတဲ့အတွက် အရည်အချင်းမမီ၊ မပြည့်ဝသောဆရာများ၊ သင်ကြားရမယ့် ဘာသာရပ်ကို မကျွမ်းကျင်သော ဆရာ၊ ဆရာမများက မလွဲမရှောင်သာ သင်ကြားပို့ချနေရတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒီလိုကိစ္စတွေ ဟာ ဆရာ၊ ဆရာမ တွေအတွက် အကျိုးယုတ်စေပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဆရာ၊ ဆရာမများအနေနဲ့ မိမိကိုယ်တိုင် မကျွမ်းကျင်တဲ့ ဘာသာရပ်တွေကို သင်ကြားပို့ချနေကြရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ ဝိဇ္ဇာဘာသာတဲ့ အထူးပြုနဲ့ အောင်တဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမတစ်ဦးက သိပ္ပံဘာသာတဲ့ကို သင်ကြားပို့ချနေရတာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုကိစ္စမျိုးဟာလည်း ဆရာ၊ ဆရာမတွေအတွက် အကျိုးမဲ့ ဖြစ်စေပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေဟာ အတတ်လည်းသင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပံမချန်၊ ဘေးရန်ဆီးကာ၊ သင့်ရာအပ်ပို့ ဆိုတဲ့ ဆရာ့ဝတ္တရား(၅)ပါးနဲ့ ပြည့်စုံပြီးတော့ စေတနာ၊ ဝါသနာ၊ အနစ်နာ ဆိုတဲ့ နာ (၃)နာကို ခံယူနိုင်တဲ့ ဆရာ့ဂုဏ်အရည်အချင်းတွေနဲ့ ပြည့်မီအောင် လေ့ကျင့်ပြုပြင်ပေးဖို့ လိုပါတယ်။

ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုအလုပ်ဟာ အင်မတန် မွန်မြတ်လှ ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စားဝတ် နေရေး ကျပ် တည်းမှုတွေကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဆရာ၊ ဆရာမ တွေဟာ ကျောင်းချိန် ပြင်ပမှာ ကျူးရှင်ပြနေကြရပါတယ်။ တက္ကသိုလ်ဆရာ၊ ဆရာမတွေနဲ့ ပါမောက္ခကြီးတွေရဲ့ နာမည်တွေကို ကျူးရှင်ကြော်ငြာတွေမှာ တွေ့မြင်လာရပါတယ်။ ဒါတွေဟာ

ပညာရေးတန်းတူမှုနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရဲ့ အန္တရာယ်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၈၊ ပုဒ်မခွဲ (က)မှာ နိုင်ငံတော်သည် ပြည်သူများ၏ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး တိုးတက်စေဖို့အတွက် အလေးထားဆောင်ရွက်ရမယ်လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ ပညာရေးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ စားဝတ်နေရေးကိစ္စတွေကို နိုင်ငံတော်က အလေးထားစဉ်းစားသင့်ပါတယ်။

ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများရဲ့ သင်ယူမှုဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး။ ပညာရေးတိုးတက်ပြောင်းလဲဖို့အတွက် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများရဲ့ သင်ယူမှုဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်တွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးဖို့ လိုပါတယ်။ ဆရာက သင်ပေးသမျှကို အလွတ်ကျက်၊ အလွတ်ဖြေတဲ့ နည်းကနေပြီးတော့ မိမိရဲ့ကိုယ် ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ဆက်စပ်တွေးခေါ် စဉ်းစားတတ်လာအောင် လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးဖို့ လိုပါတယ်။ အကြောင်းအရာ တစ်ခုကို စာအုပ်ထဲကနေပြီးတော့ မိမိရဲ့စဉ်းစားဉာဏ်ထဲရောက်ပြီးတော့ ဟုတ် /မဟုတ်၊ မှန် /မမှန်၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားတတ်လာအောင် လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးဖို့ လိုပါတယ်။ မိမိသင်ယူလေ့ကျင့် ထားတဲ့ ပညာရပ်ဟာ လက်တွေ့ဘဝမှာ ဘယ်လိုအသုံးကျနိုင်၊ မကျနိုင်ဆိုတာကို စဉ်းစား တွေးခေါ် တတ်လာအောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးဖို့ လိုပါတယ်။

သင်ကြားရေးအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများနဲ့ သုတေသန လုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့် ရေး၊ ကျောင်းသင်ဘာသာရပ်များကို သင်ကြားပို့ချရာမှာ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်း သားများ လွယ်ကူစွာ နားလည်တတ်ကျွမ်းနိုင်ဖို့နဲ့ ဘာသာရပ်အပေါ်တွင် စိတ်ဝင်စားမှု ရှိနိုင်ရေး အတွက် သင်ကြားမှု အထောက်အကူပြုပစ္စည်းတွေကို အသုံးပြုနိုင်ဖို့သည် အလွန်ပင် အရေးကြီး လှပါတယ်။ ဝိဇ္ဇာ ဘာသာရပ်များနဲ့ သိပ္ပံဘာသာရပ်များအတွက် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ အထောက်အကူပြု စာအုပ်များ၊ စာကြည့်တိုက်များ၊ Television များ ထားရှိခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်း အားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ လေ့လာရေး ခရီးသွားခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ လက်တွေ့ဓာတ်ခွဲခန်း စမ်းသပ်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ မှတ်မိလွယ်ပြီး စိတ်ဝင်စားမှု တိုးပွားလာနိုင် ပါတယ်။

တက္ကသိုလ်နဲ့ ကောလိပ်အစရှိတဲ့ အဆင့်မြင့်ပညာတန်းများ၊ သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲများ ပြုလုပ်နိုင်ဖို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ အခွင့်အလမ်း နဲ့ အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ၊ ဓာတ်ခွဲခန်းများ အလုံအလောက် ထားရှိဖို့ လိုပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၄:၅၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ဆက်လက်ပြီး မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၂)မှ ဦးဝင်းမောင် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၄:၅၃။

ဦးဝင်းမောင်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)။ ။ လေးစား အပ်ပါသော အမျိုး သားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၈)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဆရာကြီး ဒေါက်တာမြင့် .ကြည် ရဲ့ ပညာရေး တိုးတက်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် အဆိုကို မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၂)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ကျွန်တော် ဦးဝင်းမောင် က ရှုထောင့်(၄)ခုကနေပြီးတော့မှ ဆွေးနွေးတင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို တင်ပြတဲ့အခါမှာ သက်ဆိုင်တဲ့နေရာတွေမှာ အင်္ဂလိပ်အခေါ်အဝေါ်များကို သုံးစွဲ ခွင့်ပြုပါရန် ပန်ကြားအပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပထမရှုထောင့်အနေနဲ့ဆရာကြီးဒေါက်တာမြင့်ကြည် ဆွေးနွေးတဲ့နေရာမှာ ပညာရပ်ကျွမ်းကျင်သောဆရာများ ခန့်ထားဖို့ဆိုတဲ့အချက် ပါ ပါတယ်။ ပညာရပ်ကျွမ်းကျင်သော ဆရာများ ခန့်ထားဖို့နဲ့ ပတ်သက်လို့ တစ်ချိန်တုန်းကတော့ အင်္ဂလိပ် စာဌာနမှာ အင်္ဂလိပ်စာ ဆရာများ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာရပ် များနဲ့ အောင်တဲ့ ဆရာများကို အလုံအလောက် မရှိတဲ့အတွက် ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ် သို့မဟုတ် သိပ္ပံဘာသာရပ်နဲ့ အောင်ပြီးတော့မှ အဲဒီ ဆရာ၊ ဆရာမကို အင်္ဂလိပ်စာဌာနမှာ ဒီပလိုမာသင်တန်း (၂)နှစ် တက်စေပါတယ်။ ENT လို သင်တန်းမျိုး ဖြစ်ပါတယ် ခင်ဗျား။ အဲဒီ သင်တန်းတက်ပြီးတော့မှ အင်္ဂလိပ် စာဌာနမှာ နည်းပြဆရာအဖြစ် ခန့်ထားပါတယ်။ သူ့ကို MRCS ဆိုတဲ့ မဟာသုတေသနဘွဲ့ကို ဆက်လက် ပြီးတော့ တက်ခွင့်ပြုပါတယ်။ ပြီးတော့မှ ဆက်လက်ပြီးတော့မှ မဟာဝိဇ္ဇာ အင်္ဂလိပ်စာအထူးပြုနဲ့ တက်ခွင့်ပြုပါတယ်။ ဒီလိုနည်းအားဖြင့် ဆရာ ပြုစုပျိုးထောင် ခဲ့တာမျိုး ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်ခင်ဗျ။

နောက် သမိုင်းဘာသာ က ဆရာ၊ ဆရာ များကို နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာန ကို ပြောင်းရွှေ့ပြီးတော့မှ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးပညာရပ်ကို သင်စေခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးပညာရပ်နဲ့ ဘွဲ့ရတဲ့ ဆရာများ ရှားပါးနေလို့ ဒီလိုပြောင်းလဲ ပြီးတော့မှ သင်ကြားရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် အဲဒီ ဆရာ၊ ဆရာမများကို နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးမှာ ပါမောက္ခအမှူးပြုပြီးတော့မှ သင်တန်းများ ပို့ချခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားကိုလည်းပဲ

ပို့ဆောင်ပြီးတော့မှ အဲဒီဘာသာရပ်ကို လေ့လာစေခဲ့ပါတယ်။ ဒါတင်မကပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်များမှာ စာရင်း အင်းပညာဘာသာရပ်ကို အသစ်ဖွင့် ပါတယ်။ စာရင်း အင်းပညာ ဘာသာရပ် ဆရာ၊ ဆရာမများ နောက် မရနိုင်တဲ့အခါမှာ သင်္ချာဌာနက ဆရာ၊ ဆရာမများကို ရွှေ့ပြောင်း ပြီးတော့မှ တာဝန်ထမ်းဆောင်စေပါတယ်။

အဲဒီလိုနည်းအားဖြင့် ဆက်စပ်တဲ့ဘာသာရပ် များက ဆရာ၊ ဆရာမများကို မွေးမြူခဲ့ရ ပါတယ်။ သို့သော် ဒီနေ့တော့ ဒီလိုမဟုတ်တော့ပါဘူး။ ဓာတုဗေဒဌာနမှာ ဓာတုဗေဒအထူးပြု ဘာသာရပ်က ဆရာ သင်ပါတယ်။ ရူပဗေဒမှာ ရူပဗေဒဘာသာရပ်နဲ့ ဘွဲ့ရတဲ့ ဆရာများက သင်ကြားပေးနေပါတယ်။ အဲဒီဆရာ၊ ဆရာမများရဲ့ ကျွမ်းကျင်တဲ့ဘာသာရပ်နဲ့ ပတ်သက်သလို ပါပဲ။ အရင်တုန်းက ဆရာခန့်တယ်ဆိုရင်၊ ကျွန်တော်တို့ ၁၉၆၄ ခုနှစ် ဆရာ၊ ဆရာမ ခန့်တဲ့ အချိန်မှာ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရ၊ သိပ္ပံဘွဲ့ရ ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ သိပ္ပံဂုဏ်ထူးဘွဲ့ ရများ ခန့်ခဲ့ပါတယ်။ သို့သော် နောက်ပိုင်းကျတဲ့အခါကျတော့ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့ ရမှပဲ ခန့်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီနေ့ဆိုလို့ရှိရင် ပါရဂူသင်တန်းတက်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များပါရဂူဘွဲ့ရသူများကို ဦးစားပေးပြီးတော့မှ ခန့်ထားပေးနေတာ ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ ပညာရပ်ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဆရာ၊ ဆရာ မများကို မွေးမြူပြီးတော့မှ ပေး နေတဲ့ အချက်လို့ ကျွန်တော် ထောက်ခံဆွေးနွေးလိုပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ အခြေခံပညာမှာတော့ ဆရာ၊ ဆရာမများက ဆရာဖြစ်သင်တန်း တက်ပြီးတော့မှ သူတို့ကို ဆရာ၊ ဆရာမ ခန့်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဆင့်မြင် မှာကျတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာခန့်လိုက်ပြီးတော့မှပဲ သင်တန်း တက်ကြရပါတယ်။ အဲဒါဟာ ကွဲလွဲချက်ကလေးဖြစ်နေပါတယ်။ အခြေခံမှာဆိုရင် B.Ed သင်တန်းတက်ရပါတယ်။ တက်ပြီးတော့မှ သူတို့ကို ဆရာခန့်လိုက်တာပါ။ ကျွန်တော်တို့ အဆင့် မြင့်ကျတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာခန့်ပြီးတော့မှပဲ ဌာနတွင်း မွမ်းမံသင်တန်း၊ နောက် တက္ကသိုလ် တစ်ခုလုံးက ပေးတဲ့ မွမ်းမံသင်တန်း စသဖြင့် ဒီလိုတက်ရပါတယ်။ အဲဒီလို ကွဲလွဲချက်ကလေး ရှိနေတာကို ဆရာ၊ ဆရာမများရဲ့ ပညာရပ်ကျွမ်းကျင်မှုအတွက်ကိုတော့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါကြောင်း၊ ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါကြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါတယ်။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဌကြီး ခင်ဗျား။ ဒုတိယရှုထောင့် အနေနဲ့ကတော့ သုတေသနလုပ်ငန်းမှနှစ်မြုပ်ပြီးတော့ထားစေချင်တဲ့ ဆရာကြီးအင်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ စေတနာကို ကျွန်တော် ထောက်ခံဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ ဒီနေ့ မဟာဝိဇ္ဇာ၊ မဟာသုတေသနပါရဂူသင်တန်းများ၊

အဲဒီမှာ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကြရပါတယ်။ ဘာသာရပ်အလိုက် လုပ်ကြရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ သုတေသနလုပ်ငန်းကို လုပ်တဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ အကဲဖြတ်ချက်များ၊ ပါမောက္ခပေးထားပါတယ်။ ဒီ ဆရာ၊ ဆရာမဟာ သုတေသနလုပ်ငန်းကို ဘယ်လောက် များများပြားပြား လုပ်သလဲ၊ သူ့ရဲ့ သုတေသန က ဘယ်လောက် အရည်အသွေး ပြည့် .ဝသလဲ၊ သုတေသနအသစ် ဘယ်လောက်ဖြစ်သလဲ၊ တခြားသူများ မရှာဖွေ၊ မဖော်ထုတ်နိုင်သေးတဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်းကို ဒီ ဆရာ၊ ဆရာမ က ရှာဖွေနိုင်သလား၊ သူ့ရဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်းဟာ နိုင်ငံတော်ကို ဘယ်လောက်အကျိုးပြုသလဲ စသဖြင့် . သုတေသနလုပ်ငန်းရဲ့ အကျိုးပြုမှုတွေကို ကြည့်ပြီးတော့မှ အကဲဖြတ်ပါတယ်။ တစ်နည်း အမှတ်ပေးထားပါတယ်။ ရာထူးတိုးတဲ့နေရာမှာ ဒီအချက်ကို ရေတွက်ပါတယ်။ ထည့်သွင်းပြီးတော့ တွက်ချက်ပေးနေပါတယ်။

ဒါ့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံ ဝိ ဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံပညာရှင် အဖွဲ့ကနေပြီးတော့ စာတမ်းဖတ်ပွဲများ လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီလို စာတမ်း ဖတ်ပွဲများ လုပ်တဲ့အပြင် အဲဒီဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ ပါရဂူ ကျမ်းပြုစဉ်က သူတို့ရဲ့ ပါရဂူကျမ်းကို ဝင်ပြိုင်ခွင့် ပေးထားပါတယ်။ ပါရဂူကျမ်းများကို စစ်ဆေး ရပါတယ်။ ဝိဇ္ဇာဌာန အားလုံးထဲကနေ ပြီးတော့မှ အကောင်းဆုံး တစ်စောင်ကို ဆုချီးမြှင့်ပါတယ်။ သိပ္ပံဘာသာရပ်အားလုံးထဲကနေပြီးတော့မှ တစ်စောင်ကို ဆုချီးမြှင့်ပါတယ်။ အဲဒီနည်းအားဖြင့် လည်းပဲ ဒီနေ့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနကနေ ပြီးတော့မှ သုတေသနလုပ်ငန်းကို အားပေးလျက် ရှိပါတယ်။ သို့သော် တော်တော်များများ ဖြစ်နေကြတာက ပါရဂူဘွဲ့ရပြီးပြီ ဆိုလို့ရှိရင် သုတေသန လုပ်ငန်းကို ဆက်လက်မလုပ်တော့ဘဲနဲ့ ရပ်ဆိုင်းသွား ကြတာကို များများစားစား တွေ့နေရ ပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီးတော့ သုတေသန ပြုလုပ်တဲ့သူများက နည်းနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့မှ ပါရဂူဘွဲ့ရပြီးတဲ့ အခါမှာလည်းပဲ သုတေသနလုပ် ငန်းကို၊ ဘာသာရပ်အကျိုးပြုလုပ်ငန်းကို၊ နိုင်ငံတော် အကျိုးပြုလုပ်ငန်းကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက် နိုင်အောင် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာ နကနေပြီးတော့မှ အစီအမံများချမှတ် ပြီးတော့ လမ်းညွှန် ပေးသင့်ပါကြောင်း အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် တင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ အမျိုးသားပညာရည်မြင့်မားရေး အနှစ် (၃၀)နှစ်ရှည်စီမံကိန်း ထဲမှာလည်းပဲ သုတေသနလုပ်ငန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ချက်တွေ၊ ဆောင်ရွက် ဖို့တွေ၊ လျာထားချက်တွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ စီမံကိန်းတစ်ရပ်အနေနဲ့ကို အကောင်အထည် ဖော်တာပါ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အမျိုး သားပညာရည်မြင့်မားရေး အနှစ် (၃၀)နှစ်ရှည် စီမံကိန်းမှာ

ပါရှိပြီးသားဖြစ်တဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်း များကိုလည်းပဲ ဆက်လက် ဆောင်ရွက် ပြီးတော့ အကောင်အထည်ဖော်သွားသင့်ပါတယ်လို့ တင်ပြအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌ ဌကြီးခင်ဗျား။ တတိယရှုထောင့် အနေနဲ့ကတော့ စာတမ်း ဖတ်ပွဲများ လုပ်လျက်ရှိတာကို ဆရာကြီးဒေါက်တာမြင့်ကြည် က ပြောသွားပါတယ်။ အဲဒီစာတမ်း ဖတ်ပွဲတွေကို ဘယ်လောက်တိုးတက်သလဲ ဆိုတာကိုတော့ မှတ်တမ်းရှိသင့်တယ်လို့ ဆရာကြီးက ပြောသွားပါတယ်။ ဒါလည်းပဲ မှန်ပါတယ်။ တက္ကသိုလ်တွေမှာဆိုလို့ရှိရင် ဌာနတွင်းစာတမ်း ဖတ်ပွဲ များရှိပါတယ်။ တက္ကသိုလ်အလိုက် စာတမ်းဖတ်ပွဲများ ရှိပါတယ်။ ပြီးရင် အဲဒီတက္ကသိုလ် ရဲ့ နှစ်ပတ်လည်နေ့တွေမှာလည်းပဲ စာတမ်းများ ဖတ်ကြပါတယ်။ နောက် ဦးစီးဌာနအဆင့်နဲ့ စာတမ်းဖတ်ပွဲများ လုပ်တာရှိပါတယ်။ နောက်တစ် ဆင့် ဆိုရင်တော့ နိုင်ငံတော် အဆင့်နဲ့လုပ်တဲ့ စာတမ်းဖတ်ပွဲများ ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို စာတမ်းဖတ်ပွဲ များ လုပ်တဲ့အခါမှာ ဆရာကြီး ဒေါက်တာ မြင့်ကြည် ပြောသလိုပါပဲ။ သုတေ သနလုပ်ငန်းတွေ ဘယ်လောက်လုပ်ပြီး ပြီလဲ။ အဲဒီသုတေသန လုပ်ငန်းတွေဟာ ဘယ်လော က်ပီပြင်သလဲ။ အရည်အသွေး ဘယ်လောက် များ တိုးတက်သလဲ။ ခုနက ကျွန်တော်ပြောသလိုပါပဲ။ တင်ပြသလိုပါပဲ။ သုတေသန အသစ်အဆန်းတွေ ဘယ်လောက် တွေ့နေပြီလဲ။ အဲဒီသုတေသနလုပ်ငန်းဟာ အရင်တုန်းက တစ်ယောက်မှ၊ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ မတွေ့ခဲ့ဘူးတဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်းမျိုး ဟုတ်သလား စသည်ဖြင့် အဲဒီလိုမျိုး ဆန်းစစ်ပြီးတော့မှ မှတ်တမ်းတွေ ပြုစုထားသင့်ပါတယ်လို့ ဆရာကြီး ဒေါက်တာမြင့် ကြည် ရဲ့ အဆိုကို ကျွန်တော် ထောက်ခံလိုပါတယ်။

နောက်ဆုံးအချက်အနေနဲ့ကတော့ ကျောင်းသားကို ထိန်းသိမ်းတဲ့ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းသားထိန်းသိမ်းတဲ့ နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်မှာတုန်းကလည်းပဲ Attendance နဲ့ ထိန်းခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်းတက်ချိန်၊ ဒါ Lecture မှာ တက်တာပါ။ နောက် ဝိဇ္ဇာမှာဆိုရင် နည်းပြချိန်၊ သိပ္ပံမှာဆို ရင် Pratical အချိန်တွေပါ။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ Attendance ကောက်ပါတယ်။ ကောက်ပြီးရင် ရာနှုန်းတွက်ပါတယ်။ (၇၅)ရာခိုင်နှုန်း မပြည့်လို့ရှိရင် စာမေးပွဲ ဖြေခွင့် မပြုရဘူးလို့ သတ်မှတ်ချက်ရှိပါတယ်။ သို့သော် ဟိုခေတ်ဟို အခါတုန်းကတော့ ကျောင်းသားများကို လိုက်လျောခဲ့ရပါတယ်။ အလျော့ ပေးခဲ့ရပါတယ်။ လုပ်တာကတော့ ကျွန်တော်တို့ ခွင်းချက်နဲ့ လုပ်ပါတယ်။ Warning ပေးတယ်။ စာကပ်တယ်။ မိဘကို ခေါ်တွေ့တယ်။ လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ သို့သော် စာမေးပွဲနားနီးလာရင်တော့ အကြောင်းကြောင်းကြောင့်

အချိန်၊ ၁၅:၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အဆိုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီးက ပြန်လည် ဆွေးနွေးရန်ရှိပါက ဆွေးနွေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၅:၀၄။

ဦးဘရွှေ (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန) ။ ။ လေးစားရပါသော အမျိုးသား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ အားလုံးကို မင်္ဂလာပါဟု ဂါရဝပြုနှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးဘရွှေ ဖြစ်ပါတယ်။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈) အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဆရာကြီး ဒေါက်တာမြင့်ကြည် တင်သွင်း တဲ့ ပညာရေး ကဏ္ဍဆိုင်ရာ အဆိုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးသွား ကြတဲ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများနှင့်တကွ ဆွေးနွေးချက်တွေအပေါ်မှာ ခြုံငုံပြီးတော့ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနကိုယ်စား ကျွန်တော်ရှင်းလင်းတင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေ့ အဆိုနဲ့ပတ်သက်လို့ တင်ပြဆွေးနွေးသွားကြတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော် ကြီးများ အားလုံးရဲ့ ဆွေးနွေးချက်တွေကို ကျွန်တော် ဒီနေ့ တက်ရောက်ပြီးတော့ နားထောင်ခွင့် ရတဲ့အခါမှာ အားလုံးသော လွှတ် တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ (၅)ဦး အပါအဝင် ကျန်သော အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ အားလုံးဟာလည်းပဲ ဒီ ပညာရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ တစ်လုံးတစ်ဝတည်း၊ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဒီလိုခံယူထားကြမယ်လို့ ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပညာရေးဟာ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျွန်တော် တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၊ နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ အသက်သွေးကြော ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဟာ ပေတံကို ပညာရေးနဲ့တိုင်းရပါတယ်လို့ အဆိုရှိပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု အများဆုံးဟာ ပညာရေးပါပဲ။ ပညာရေးမှာ များများ ရင်းလေလေ၊ အကျိုးအမြတ်များ လေပဲ။ ဘယ်တော့မှ အရှုံးမရှိပါဘူးလို့ ကျွန်တော်တို့ ဦးသန့် ရေးတဲ့ ဒီ ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ ကျွန်တော်လေ့လာဖူးပါတယ်။

ဒီလိုပါပဲ ပညာရေးကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ ယနေ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတော်သစ် ချီတက်တဲ့နေရာမှာ နိုင် ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် ပညာရေးကို အလေးထား ဆောင်ရွက် ရမယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော် လွှတ်တော်နှစ်ရပ်မှာ နေ့စဉ်တက် ရောက်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်

ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းလွှာပေါင်း အများဆုံး ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ သွားရောက်ပြီးတော့ ဖြေကြားရှင်းလင်းရပါတယ်။ ဒါလည်း အင်မတန်ကောင်း တဲ့ အစီအမံတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်ရဲ့ လိုအပ်ချက်ကို ကျွန်တော်တို့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန အနေနဲ့လည်းပဲ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဖြေကြားသလို၊ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ဆောင်ရမယ့် သဘောတရားနဲ့ ခံယူချက်ကိုလည်း ပိုမိုပြီးတော့ အလေး အနက်ထားလျက်ရှိပါတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးတင်ပြသွားကြပါသော ပညာရေးဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးချက်အားလုံးဟာ နိုင်ငံရဲ့ လိုအပ်ချက်အပေါ်မှာ ပညာရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ အဆင့်မြင့်မား လာစေဖို့အတွက် ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဆွေးနွေးတင်ပြကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာကြီးဒေါက်တာမြင့်ကြည် ကိုယ်တိုင် ကလည်း ဆရာကြီး ဒေါက်တာဝင်းမောင် တို့ဟာ တက္ကသိုလ်အသိုင်းအဝိုင်းမှာ နေပြီးတော့ နှစ်ပေါင်းများစွာ နေခဲ့တဲ့ ဆရာကြီး၊ ပါမောက္ခချုပ်ကြီးတွေ ဖြစ်ကြတဲ့အတွက် ပိုပြီးတော့ရင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အရေးကြီးသော အဆင့်မြင့်ပညာဏာ မြင့်မားရေးအပေါ်မှာ သိရှိနားလည်ကြတဲ့အပြင် စေတနာ အပြည့်အဝရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်ကြတဲ့အတွက် ဒီဆွေးနွေးတင်ပြချက်တွေအပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ အထူးပဲ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ ဒီဆွေးနွေးချက် တွေအပေါ်မှာ အကျဉ်းချုံးပြီးတော့ ဦးစွာကျွန်တော်တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီဆရာကြီး ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ တင်ပြချက်ထဲမှာ၊ အပေါ် မှာ အခြေခံပြီးတော့ တက္ကသိုလ်ဆရာ၊ ဆရာမများ၏ အရည်အသွေးမြင့်မားရေး၊ တိုးတက်လာစေရေးအတွက် ဆိုတဲ့ ကဏ္ဍမှာ ဒါဟာ အင် မတန်အရေးကြီးပါတယ်။ တက္ကသိုလ်ဆရာ၊ ဆရာမများ အရည်အသွေးမြင့်မှ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းသားတွေ အရည်အသွေးမြင့်လာပါမယ်။ ကျောင်းသားတွေ အရည်အသွေး မြင့်လာမှ နိုင်ငံတော်ရဲ့လိုအပ်ချက်တွေဖြစ်တဲ့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုအထောက်အကူဖြစ်မှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ဆရာ၊ ဆရာမများရဲ့ အရည်အသွေးမြင့်မားတိုးတက်စေရေးအတွက် ကျွန်တော်တို့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများ ရရှိစေရေး ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်တွင်း ပြည်ပအပြင် နိုထံခြားပညာတော်သင်တွေ၊ ကျွန်တော်တို့ သင်တန်းတွေ၊ ဆွေးနွေးပွဲတွေ၊ Seminar Symposium အစည်းအဝေးတွေ၊ ပြည်ပနိုင်ငံများကို စဉ်ဆက်မပြတ် စေလွှတ်လျက်ရှိပါတယ်။ အလားတူပဲ တက္ကသိုလ်ကြီးများမှာ ရှိနေကြတဲ့ ပါမောက္ခချုပ်များ၊ ပါမောက္ခများကိုလည်းပဲ ယနေ့အခါမှာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုများ လျော့ ချပြီးတော့

မိမိတို့ တက္ကသိုလ်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်တာဝန်ခံ ဆောင်ရွက်ရတဲ့ အလေ့အကျင့်များကို ကျွန်တော်တို့ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင် တိုက်တွန်းအားပေးလျက်ရှိပါတယ်။ လက်ရှိအခြေအနေမှာ နိုင်ငံတကာ တက္ကသိုလ်များနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ လောလောဆယ် အားဖြင့်တော့ ကျွန်တော်တို့ အဆင့်မြင့် ပညာကဏ္ဍမှာ နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို စတင်ပြီးတော့ ဆောင်ရွက်တဲ့အနေနဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက John Hopskin တက္ကသိုလ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဟာ ကျွန် တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အဓိက တက္ကသိုလ်ကြီးဖြစ်တဲ့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဟာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီးတော့ Center of Seantance ဆိုတဲ့ ပညာရပ် နယ်ပယ်မှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို စတင်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါ တယ်။ အလားတူပဲ မန္တလေးတက္ကသိုလ် ဟာလည်းပဲ ပြင်သစ်နိုင်ငံက Le Hon University ဆိုတဲ့ တက္ကသိုလ်တွေရဲ့ ကမ်းလှမ်းချက်နဲ့အတူ ပူးပေါင်းပြီးတော့ Partner University အဖြစ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီးတော့ ပညာရေးကဏ္ဍတွေမှာ ပူးပေါင်းချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ နောက်ထပ် ကမ်းလှမ်းလာသော နိုင်ငံတကာပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုတွေနဲ့ ဆက်စပ်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ အဆင့်မြင့် ပညာကဏ္ဍတွေကို မြှင့်တင်သွားဖို့ ကျွန်တော်တို့ စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ အဆင့်မြင့် ပညာဦးစီးဌာနအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ညီညွတ်စေရေးကို ရှေးရှုပြီးတော့ သက်ဆိုင်ရာ တက္ကသိုလ် အသီးသီးမှာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခွင့် အာဏာဖြင့် သင်ကြားရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေး၊ ငွေရေးကြေးရေး ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတွေကို တက္ကသိုလ်အလိုက် လွတ်လပ်စွာ စီမံသီးခြားဆောင်ရွက်ခွင့်ကိုအပ်နှင်းထားပါတယ်။

နိုင်ငံတကာတက္ကသိုလ်များမှာ တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခချုပ်များ၊ ပါမောက္ခများ ခန့်အပ် တာဝန်ပေးအပ်ပုံ၊ သိပ္ပံပညာရပ်၊ အင်ဂျင်နီယာဘာသာရပ်၊ ကွန်ပျူတာဘာသာရပ်၊ ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ် စတဲ့ သင် ကြားမှုတွေကို တက္ကသိုလ်အဆင့်မှာ ပို့ချသင်ကြားတဲ့စနစ်တွေ၊ သုတေသန စာတမ်း ဖတ်ပွဲတွေ ကျင်းပပုံတွေ၊ ပညာရေးမူဝါဒတွေ၊ ဥပဒေတွေ၊ စီမံကိန်းတွေကို ခေတ်နှင့် လျော်ညီအောင် ပြုပြင်ပြော င်းလဲ ဆောင်ရွက်တဲ့ ဆောင်ရွက် ပုံတွေ၊ ပညာရေးသုတေသန နဲ့ လုပ်ငန်းခွင် Business ဒေါက်(၃)ခုဟာ ဟန်ချက်ညီစွာ ဆောင်ရွက်ပုံတွေနဲ့တ်သက်လို့ နိုင်ငံတကာ ဆောင်ရွက်ချက်များကို လေ့လာပြီး တော့ တွေ့ရှိချက်၊ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်တွေကို

လေ့လာစိစစ်ပြီးတော့ရင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့၊ မိမိနိုင်ငံရဲ့အခြေအနေနဲ့ လိုက်လျောညီထွေ ရှိမယ့် လက်တွေ့ကျကျ ဆောင်ရွက်နိုင်မယ့် လုပ်ငန်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

နိုင်ငံတော်ရဲ့ စီးပွားရေးကဏ္ဍ၊ လူမှုရေးကဏ္ဍနဲ့လိုက်လျောညီထွေဖြစ်မယ့်အချင်း မိတဲ့ သုတေသန ပညာရှင်တွေ၊ အဆင့်မြင့်ပညာရှင်တွေ၊ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးအတွက် ကျွန်တော်တို့ နှစ်(၃၀)၊ ၂၀၀၁-၂၀၀၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကနေ ၂၀၃၀-၂၀၃၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ ရေးဆွဲထားတဲ့ နှစ်(၃၀)နှစ်ရှည် စီမံကိန်းထဲမှာလည်းပဲ ဒီ အမျိုးသား ပညာရည်မြင့်မားရေးနီးနှောဖလှယ်ပွဲဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များကို ချမှတ်ထားတဲ့အတွက် ဒီ နီးနှောဖလှယ်ပွဲများကို နှစ်စဉ်ကျင်းပပြီးတော့ ၎င်းမှ ရရှိတဲ့ Outcome များကို ကျွန်တော်တို့ အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဆက်လက်တင်ပြလိုတာကတော့ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်စားလှယ် တော်ကြီးများ ဆွေးနွေးတဲ့ အထဲမှာ၊ ကျွန်တော်မှတ်သားထားတဲ့ အချက်တွေထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ပညာရည်မြင့်မားဖို့အတွက် ထူးချွန်တဲ့ကျောင်းသားများကို ရွေးချယ်ပေးဖို့ဆိုတဲ့ ဆွေးနွေး တင်ပြ ချက်ကို ကျွန်တော် မှတ်သားလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ယခုအခါ မှာ နိုင်ငံတော်ရဲ့ လိုအပ်ချက်နဲ့ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနဟာ ပညာရေး ဆိုင်ရာ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုတွေကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ချမှတ်ထားတဲ့ နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ (Reform Strategy) ကို ဆောင်ရွက်တဲ့ အခါမှာ ပညာရေးကဏ္ဍ အနေနဲ့လည်းပဲ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့Reform Strategyပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး ဗျူဟာကို ကျွန်တော်တို့ ရေးဆွဲတင်ပြထားလျက်ရှိပါတယ်။

ဒီပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရေး အစီအစဉ်အရ ကျွန်တော်တို့ ပညာရှင်၊ အငြိမ်းစား ပါမောက္ခချုပ်ကြီးများ၊ ပညာရှင်များ၊ ပါမောက္ခများကို ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှာ ဖိတ်ခေါ်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ (၃)ကြိမ်တိုင်တိုင် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲကို အစိုးရသစ် တာဝန်ယူတဲ့ ကာလမှာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်သော ဆရာကြီးများရဲ့ ဆော်အဆက်ဆက် ဖြတ်သန်းလာခဲ့သော ပညာရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာမှာ ကျင့်သုံးနေတဲ့ ပညာရေးအခြေအနေများကို အခြေခံပြီးတော့ရင် မိမိနိုင်ငံအတွက် ကျွန်တော် တို့ အကြံပြုချက်များကို Workshop and Reserve အနေနဲ့ Outcome ထွက်ပါတယ်။ ဒီအပေါ်မှာ အခြေခံပြီးတော့ရင် ကျွန်တော်တို့ Reform Strategy မှာ လက်တွေ့အသုံးဝင် နိုင်အောင်အတွက် ကျွန်တော်တို့ စီစဉ်ဆောင်ရွက်

လျက်ရှိပါတယ်။ ယနေ့ Reform Strategy အရ ကျွန်တော်တို့ ဒီဒေသဆိုင်ရာအဆင့် Regional Level မှာ ပထမဆုံးအဆင့်အားဖြင့် အခြေခံအဆင့်မြင့်ကဏ္ဍတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေးပွဲ လုပ်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ကဏ္ဍ နယ်ပယ် အသီးသီးမှာက ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါ ပါတယ်။ ပညာရှင်များ၊ အရပ်ဘက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ၊ နောက်တစ်ခါ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ၊ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံး တက်ရောက်ပြီးတော့ရင် ကျွန်တော်တို့ လွန်ခဲ့တဲ့ သြဂုတ်လအတွင်းမှာ တိုင်းဒေသကြီး ပြည်နယ်အဆင့်ဆင့်မှာ ကျွန်တော်တို့ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ ဒီ ကျင်းပလာလို့ အခြေခံမှ တက်လာတဲ့ ကျွန်တော်တို့ အချက်အလက်အပေါ်မှာ အခြေခံပြီးတော့ရင် ကျွန်တော်တို့ ဗဟိုအဆင့် National Level မှုကို ကျွန်တော်တို့ စက်တင်ဘာလ အတွင်းမှာ ကျင်းပရန် ကျွန်တော်တို့ စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

အဲဒီမှာလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဒီ ဆရာ၊ ဆရာမ ကြီးများ၊ ဆရာကြီးများ၊ ပညာရှင်ကြီးများရဲ့ သုံးသပ်တင်ပြချက်အပေါ်မှာ၊ အကြံပြုတွေအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး တော့ရင် အားလုံးသော နိုင်ငံအတွက် လိုအပ်တဲ့ ပညာရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းများကို ကျွန်တော်တို့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့နဲ့ ဆောင်ရွက်သွားဖို့ ကျွန်တော်တို့ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ တင်ပြဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေတယ်ဆိုတာကို အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများကို ကျွန်တော်အနေနဲ့ ထပ်ဆောင်းပြီးတော့ တင်ကြိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမဟာဗျူဟာထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ အခြေခံအဆင့်မှာ ဆွေးနွေး ထားတဲ့ အပိုင်းကတော့ဖြင့် ထူးချွန်ကျောင်းသားများ ရွေးချယ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ဘာသာ ရပ်နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ ထူးချွန်တဲ့ ကျောင်းသားတွေ သိပ္ပံပညာထူးချွန်တဲ့ ကျောင်းသားတွေ၊ ဝိဇ္ဇာပညာထူးချွန်တဲ့ ကျောင်းသားများကို ကျွန်တော်တို့ စိစစ်ရွေးချယ်ပြီးတော့ နိုင်ငံတော်မှ သူတို့ရဲ့ ပညာရေး ခရီး ပြီးမြောက်တဲ့အထိ ကျွန်တော်တို့ လေ့ကျင့်သွားဖို့ အစီအစဉ်တစ်ခု ပါ ပါတယ်။ ၎င်းထူးချွန်တဲ့ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ထူးချွန်တဲ့ ကျောင်းသားများဟာ နောင်တစ်ချိန်မှာ ပညာရှင်တွေ ဖြစ်လာပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ အဆင့်မြင့်ပညာကဏ္ဍတွေမှာ တာဝန်ယူနိုင်တဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမများအထိ ရည်မှန်းပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

အလားတူပဲ ဒီကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများရဲ့အရည်အသွေးမြင့်မားရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများဟာ တစ်ချိန်က ပညာသင်ကြား ရေးအရ ဆရာကို ဗဟိုပြုတဲ့ ပညာရေးစနစ်မှ ကျွန်တော်တို့ စွန့်ခွာဖို့အတွက် ကျွန်တော် တို့ရဲ့ Strategy ထဲမှာ

ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ အခြေခံအားဖြင့် ကလေးသူငယ်များကို ကျွန်တော်တို့ စတင်တဲ့ နေရာမှာ Child Center Approach ဆိုတဲ့ (CCA) စနစ်ကို စတင်ပြုပြီးတော့ အခြေခံကဏ္ဍမှာ ကျင့်သုံးလျက်ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကလေးသူငယ်တွေ ကိုယ်တိုင်က Criticism Thinking ဆိုတဲ့ အရာရာအပေါ်မှာ စဉ်းစားတွေးခေါ်တတ်တဲ့ အခြေအနေကို ကလေးသူငယ်က စပြီးတော့ လေ့ကျင့်တဲ့ အစီအစဉ်များကို ကျွန်တော်တို့ အခြေခံကဏ္ဍမှာ ပြုစုပျိုးထောင်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ နောက် အဆင့်မြင့် ကဏ္ဍနဲ့ အထက်ဆင့်နဲ့ အဆင့်မြင့် ကဏ္ဍတွေမှာတော့ ကျောင်းသား ဗဟိုပြု Student Center Approach နဲ့ ပညာသင်ကြားရေးစနစ်ကို ကျွန်တော်တို့ ဦးတည် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ မှန်ပါတယ်။ ယခင်တုန်းက ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားများဟာ အခြေအနေ အကြောင်းကြောင်း ကြောင့်မို့လို့ ဆရာ၊ ဆရာမများရဲ့ သင်ကြားမှုကိုသာလျှင် သင်ယူ ပြီးတော့ မိမိဟာ မိမိ ဝင်ရောက်ဆွေးနွေး၊ လုပ်ကိုင်ဆိုတဲ့ သူတို့ဟာ အလွတ်ကျက်တဲ့ စနစ်ကိုပဲ သွားနေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပညာရေး ဟာ နှေးကွေးနေတဲ့ သဘော အမှန်တကယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒါတွေကိုလည်းပဲ ကျောင်းသားတွေကိုယ်တိုင်ကကို ဗဟို ပြုပြီးတော့ သင်ယူ၊ သင်ကြားတဲ့အခါမှာ သူတို့ရဲ့ တွေးခေါ်မျှော်မြင်မှုတွေ၊ သူတို့တွေရဲ့ စွန့်စားလိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် နောင်တစ်ချိန်မှာ ကဏ္ဍနယ်ပယ်အသီးသီးမှာ ထူးချွန်ထက်မြက်တဲ့ Critic Thinking တွေကို ရရှိလာအောင် ကျွန်တော် တို့ ပညာရေးမှာပြုပြင်ဆောင်ရွက်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ ဗျူဟာအနေနဲ့ ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ ကျွန်တော်တို့ အဆင့်မြင့်ပညာကဏ္ဍမှကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသား များရဲ့ အရည်အသွေးမြင့်မားရေးကိုစွဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းသားအရည်အသွေးမြင့်ဖို့အတွက် ဆရာ တွေရဲ့ အရည်အသွေးမြင့်မားဖို့ဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ဆရာ၊ ဆရာမ၊ အထူးသဖြင့် ဆရာငယ်များရဲ့ အရည်အသွေးမြင့်မားနိုင်ဖို့အတွက် လက်ရှိ တာဝန် ထမ်းဆောင်နေကြတဲ့ အတွေ့အကြုံရင့်ကျက် တဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမကြီးများက စဉ်ဆက်မပြတ် ဆရာငယ်များကို အသိပညာပေးဖို့၊ လေ့ကျင့်ဖို့၊ Refresher Course တွေ နောက်တစ်ခါ သူတို့ရဲ့ ထာဝရလေ့လာမှုကို ဦးတည်တဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ အလေးထားပြီး ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်တိုင်းမှာ ဘာသာရပ်ဌာနအလိုက် သုတေသန Project တွေ ရှိပါတယ်။ ဆရာ၊ ဆရာမ တစ်ဦးသည် သုတေသန Project တစ်ခုနဲ့

လုံးဝဆက်စပ်နေရပါမယ်။ အဲဒီတော့ အနည်းဆုံး သုတေသနတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ရပါမယ်။ အဲဒီတော့ ဌာနအလိုက်၊ ကျောင်းအလိုက် ဒီသုတေသန စာတမ်းဖတ်ပွဲတွေ ပြုရပါမယ်။ အဲဒီ မှတ်တမ်းတွေ အားလုံးကို ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်အသီးသီးမှသည် ဦးစီးဌာနရဲ့ Data Base ထဲမှာ ထည့် ထားပါတယ်။ ၎င်းတို့ရဲ့ သုတေသနပြုတဲ့ လုပ်ငန်းအပေါ်မှာ အခြေခံပြီးတော့ရင် နှစ်စဉ် တက္ကသိုလ်တိုင်း၊ တက္ကသိုလ်တိုင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ သုတေသန University Research Journal ဆိုတာကို တက္ကသိုလ်အလိုက် ကျွန်တော်တို့ နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေရပါတယ်။

အလားတူပဲ ဝန်ကြီးဌာန တစ်ခုလုံး အနေနဲ့ University Research Journal ဆိုတဲ့ တက္ကသိုလ်အားလုံးနဲ့ဆိုင်တဲ့ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ သုတေသန ဂျာနယ်ကိုလည်း ထုတ်ဝေတာဟာ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ (၅)ကြိမ်မြောက်ရှိသွားပါပြီ။ ဒီသုတေသနလုပ်ငန်းတွေမှာ သုတေသန စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်နေကြတဲ့ ပု ဂိုလ်များရဲ့ အရည် အသွေးကို ကျွန်တော်တို့ မှတ်တမ်းတင် ပါတယ်။ ယနေ့အခါမှာတော့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ရာထူးတိုးမြှင့်ရေးကဏ္ဍတွေမှာတော့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဟာ သူ့ရဲ့ လုပ်သက် Senior နဲ့ ပညာရပ်ပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ရာထူးတိုးပေးနေရပါတယ်။

သို့သော်လည်းပဲ တကယ်တမ်းကျရင် နိုင်ငံတကာရဲ့ အတိုင်းအတာမှာ ရာထူးတိုးမြှင့် ရေးကိစ္စတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အရည်အသွေးနဲ့ သူ့ရဲ့ Efficiency သူ့ရဲ့စွမ်းဆောင်မှု Performance အပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ရာထူးတိုးပေးတာဟာ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် လုပ်ဆောင်သူ၏ အရည်အသွေး ကိုလည်းပဲ အသိအမှတ်ပြုတယ်။ သူတို့ရဲ့ စွမ်းအားကိုလည်းပဲ အားပေးတာဆိုတာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ နားလည်သဘောပေါက်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ တစ်ချိန်ချိန်သော ကာလမှာ အစီအစဉ်အရ ကျွန်တော်တို့ ရာထူးတိုးမြှင့်ရေးကိစ္စတွေမှာပါ သူတို့ရဲ့ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်မှု Performance နဲ့ Quality ကို အလေးထားသွားဖို့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ စီမံ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများရဲ့ အရည်အသွေး မြင့်မားရေးကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပညာသင်ကာလကို ယခင်တုန်းက အခြေအနေ အရ ပညာသင်ကာလကို တစ်နှစ်စီလျှော့ချခဲ့ပါတယ်။

အခုအခါမှာ ယခုနှစ် ပညာသင်နှစ်ကစပြီးတော့ရင် ရိုးရိုးဝိဇ္ဇာဘာသာ၊ သိပ္ပံဘာသာရပ် တွေမှာ (၃)နှစ်မှသည် (၄)နှစ်၊ ဥပဒေ ဘာသာရပ်မှာ (၄)နှစ်မှ (၅)နှစ် စသည်ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်အသီးသီး၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအပါအဝင် ဝန်ကြီးဌာန (၁၃)ခု အောက်မှာရှိသော အဆင့်မြင့်ပညာကဏ္ဍသင်ယူကြတဲ့တက္ကသိုလ်တိုင်းအားလုံးမှာ ပညာသင်ကာလကို တစ်နှစ်စီနှစ်

တိုးတဲ့အတွက် ဒီတိုးတက်လာချင် ပင်လျှင် သူတို့ရဲ့ ပညာသင်ယူ အရည်အသွေးမြင့်မားမှုကို ဦးတည်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှာ တင်ပြသလိုပါပဲ။ ကျောင်းသားတွေကို Student Center Approach ကို အခြေခံပြီးတော့ နိုင်ငံတကာရဲ့ သင်ယူတဲ့ စနစ်ကဲ့သို့ ကျွန်တော်တို့ ပညာရေးဌာနအနေနဲ့ အပါအဝင် အခြားသော န်ကြီးဌာနတွေမှာလည်းပဲ ဒီစနစ်တွေ ကို ချမှတ်ကျင့်သုံးသွားဖို့ မဟာဗျူဟာမှာ ချမှတ်ဆောင်ရွက် ရှိပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ အခု ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ ဆွေးနွေးတဲ့အထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်စာ အရည်အသွေးမြင့်တက်ရေးဆိုတဲ့ အပိုင်းတစ်ခုပါပါတယ်။ မှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်စာ ဘာ သာရပ်သည် ယနေ့အခါ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးပိုင်တဲ့ ဘာသာစကား မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံတကာသုံး ဘာသာအပြင် ယနေ့ ပညာရပ်နယ်ပယ်အသီးသီးကို ဖော်ထုတ် နေတဲ့ Internet Language၊ Cyber Language ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ အင်္ဂလိပ်စာသာရပ်ကို ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသူကျောင်းသားများဟာ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်နဲ့ တက်မြောက် အောင်လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျက် ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီ အင်္ဂလိပ်စာ ဘာသာရပ် တိုးတက်မြင့်မား လာနိုင်ဖို့အတွက်လည်း ကျွန်တော်တို့မှာ ဒုတိယဝန်ကြီး အနေနဲ့ တာဝန်ပေး ထားတဲ့ ဆရာကြီး ဒေါက်တာမျိုးမြင့်ဟာ ဒီတာဝန်ကို သမ္မတကြီးရဲ့ အထူးတာဝန် ပေးချက်အရ အင်္ဂလိပ်စာ အရည်အသွေး မြင့်မားရေး ကိစ္စကို အထူးအာရုံစိုက်ပြီးတော့ရင် ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါကြောင်း၊ ဒါ အခြေခံရော၊ အဆင့်မြင့်ရော ကဏ္ဍတိုးမြှင့်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်အနေနဲ့ တင်ပြလိုပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများရဲ့ သင်ယူမှုအပိုင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ဆရာတွေက သင်ပေးတဲ့စာလောက်နဲ့ သူတို့ရဲ့ အသိပညာတစ်ခု တိုးတက်လာတာ မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်ပညာဆိုတာက တကယ်တော့ မိမိကိုယ်မိမိ ပျိုးထောင်ခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတွေက လမ်းညွှန်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ်စားလှယ်တော် ကြီးများ ဆွေးနွေးတာ တွေ အားလုံးဟာ အင်မတန် ဆီလျော်သဘာဝကျပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော်တို့မှာ အဆင့်မြင့် ပညာကဏ္ဍနဲ့ ပတ်သက်လို့ တော့ တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်ကြီးများကို ယနေ့ ကမ္ဘာအဆင့်အတန်းမီ လုပ်နေကြတဲ့ e-Library တွေ ဖြစ်အောင်၊ Online- Library တွေ ဖြစ်အောင် ကျွန်တော်တို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ John Hopskin University နဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး ဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတကာမှာရှိတဲ့ ထင်ရှားတဲ့ တက္ကသိုလ်ကြီးတွေရဲ့ Library နဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီးတော့ Online - Library ရရှိနိုင်ဖို့အတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးဖို့ကိစ္စကို ကျွန်တော် ထည့်သွင်းပြီးတော့ ဆွေးနွေးတင်ပြလျက်ရှိပါတယ်။ ထို့အတူပဲ ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ အစွမ်းအစနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်အောင်လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ e- Library တွေ၊ e- Library တည်ထောင်ခြင်း အားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအတွင်းမှာရှိတဲ့ တက္ကသိုလ် အသီးသီးကို Resource တွေ Library ရဲ့ Text တွေအားလုံးကို အလွယ်တကူနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ချိတ်ဆက် ပေးပို့နိုင်တဲ့အတွက် ယနေ့ IT ကို ICT ကို အသုံးပြုပြီးတော့ရင် e- Library များ အဆင့်မီသော သင်ရိုးညွှန်းတမ်းစာအုပ်များကို ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ လက်ထဲကို ကျွန်တော်တို့ ရောက်ရှိနိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့ Reform strategy ထဲမှာ ထည့်သွင်းပြီးတော့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း ထပ်မံပြီး တော့ တင်ပြလိုပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ နောက်ဆုံးတင်ပြ လိုတာကတော့ဖြင့်ရင် ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ကျွန်တော်နိုင်ငံရဲ့ ဒီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အင်မတန်အရေးကြီးကဏ္ဍမှာ ပါဝင်နေတဲ့ ပညာရေးကဏ္ဍကို နိုင်ငံတော်ရဲ့ လိုအပ်ချက်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ လိုအပ်ချက်နဲ့အညီ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ကျွန်တော်တို့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ အလေးထားဆောင်ရွက်လျက် ရှိ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ Reform Strategy မှာ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အချက်အလက်များဟာ ကိုယ်စားလှယ်တော် ကြီးများနဲ့တကွ အဆိုရှင် ဆရာကြီး ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ စေတနာနဲ့ တင်ပြတဲ့ အဆိုတွေ အားလုံးဟာ ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အချက်နဲ့ အား လုံး မူဘောင်ဝင်နေပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ တင်ပြတဲ့အဆိုကို မှတ်တမ်းတင် သင့်ပါကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြအပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၅:၂၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အဆိုရှင် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ သဘောထား ပြောပါ။

အချိန်၊ ၁၅:၂၃။

ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈) ။ ။ လေးစား အပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အနည်းငယ် တင်ပြခွင့်ပြုပါ။ ယခု ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနက ဆောင်ရွက်နေတဲ့ဟာတွေလည်း ကျွန်တော် သိပါတယ်။ မကြာခင်မှာ တောင်မှ

နေပြည်တော်မှာ ခုန ဒီဆရာကြီးတွေ ဖိတ်ပြီးတော့ ဆွေးနွေးပွဲလုပ်မယ်ဆိုတာလည်း သိပါတယ်။ NASA က ကျွန်တော် ဒါ ကျွန်တော် ဟိုဟာပါ။ ကျွန်တော်ရဲ့ တပည့်လိုပဲ သူ့ကို NASA က ဒီကို ရောက်လာတော့ ကျွန်တော်ပဲ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနကို လွှတ်ပြီးတော့ John Hopskin တက္ကသိုလ်နဲ့ ချိတ်ဆက်ဖို့ ကျွန်တော် သိသင့်သလောက် သိပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ ဒီကနေ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲနေထမ်းဆိုတာက တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရင်တော့ အစီအစဉ်လေးတွေ on Paper ပေါ့လေ၊ ရှိမယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆရပါတယ်။ ဒါကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတင်မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တိုးတက် နေတဲ့ စင်ကာပူနိုင်ငံတောင်မှ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပတ်လောက်က သူ့ရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်က သူ့ရဲ့ ပညာရေး စနစ်တွေ ပြောင်းလဲဖို့၊ နည်းပညာလောက က (၁၀)နှစ်၊ (၁၀)နှစ်၊ (၁၀)နှစ်မှာ ဘယ်လောက် ပြောင်းလဲသွားတယ်။ မျက်မြင်ကိုပဲ တရိပ်ရိပ်နဲ့ ပြောင်းလဲနေတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဟာတွေကို နောက် Generation တွေအတွက် လိုက်မီဖို့အတွက်ဆိုပြီးတော့ တစ်နာဇီကျော်ကျော်လောက်ဝန်ကြီးချုပ် မိန့်ခွန်းပြောကြားသွားပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ခု ကျွန်တော်တို့ ဟို ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီးအနေနဲ့ ရှင်းပြသွားတွေဟာ ကျွန်တော် ဒီ အဆိုပြုတဲ့ ဟာတွေနဲ့ဆိုရင် သူ Implementation လုပ်ဖို့ဆောင်ရွက်ဖို့ အများကြီးလိုပါဦးမယ်၊ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ကတော့ ဒီအဆိုကို အတည်ပြုပေးပါရန် ဥက္ကဋ္ဌကြီးအား မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၅:၂၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဒေါက်တာမြင့်ကြည် တင်သွင်းတဲ့ ပညာရေး တိုးတက်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်ရန် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအား တိုက် တွန်းကြောင်း အဆိုကို အတည်ပြုရန် သဘောတူ/ မတူ လွှတ်တော်ရဲ့ အဆုံးအဖြတ် ရယူပါမယ်။

လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ရယူရာမှာ အမျိုး သားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ (တ)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ် (၁)အရ စက်ခလုတ် အသုံးပြု၍ လျှို့ဝှက်စွာ ဆန္ဒပြု တဲ့ နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခု လွှတ်တော်ရဲ့ ဆန္ဒရယူပါမယ်။ ဆန္ဒမဲပေးကြဖို့ အသင့် ရှိစေလိုပါတယ်။ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ကြပါပြီ။ ထောက်ခံမဲ (၉၇)၊ ကန့်ကွက်မဲ (၈၅)၊ ကြားနေမဲ (၆)မဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ထောက်ခံမဲ များတဲ့အတွက် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ အဆိုကို အတည်ပြုကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၅:၂၇။

ဒေါက်တာတင်ရွှေ၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အဖွဲ့ဝင် ။ ကြံကြိုက်တုန့်မှာ
ဟို ခုနက ပြည်ထောင်စု ဒုတိယဝန်ကြီးက ကျွန်တော်တို့ Research Journal တွေ ထုတ်တယ်
ဆိုတဲ့အတွက် ထုတ်တဲ့ ဂျာနယ်တွေကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ Library ကို လှူပေးဖို့အတွက်
ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် မေတ္တာရပ်ခံ ပါတယ်။(ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၅:၂၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဒုတိယဝန်ကြီး လှူမှာလား။

အချိန်၊ ၁၅:၂၈။

ဦးဘရွှေ (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ ဂျာနယ် တွေကတော့
ကျွန်တော်တို့ ဒီ ဦးစီးဌာနတွေမှာ ရှိနိုင်ပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဒီ လေးနှစ်စာ ဆိုတော့
ကျွန်တော်ရှိနိုင်ပါတယ် ခင်ဗျား။ ဘာသာရပ်အားလုံး၊ ကျွန်တော်တို့ဘာသာရပ်လိုက် ထုတ်ပါတယ်
ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ သမိုင်းဆိုသမိုင်း၊ ဘာသာရပ်ဆိုတော့ အတွဲတွေက တော့ တော်တော်များ
ပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ကျွန်တော် ပုံနှိပ်ပြီး Stock ရှိလို့ရှိရင် လွှတ်တော်အတွက် ဦးစားပေး
ပြီးတော့ ကျွန်တော် စီစဉ်ပေးပါမယ် ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၅:၃၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ခုန ဝန်ကြီးဌာနကထုတ်တဲ့ University Research Journal
တွေလိုဟာ မျိုးတွေကို ထုတ်တိုင်း ထုတ်တိုင်း ပို့ပေးပါ။

အချိန်၊ ၁၅:၃၁။

ဦးဘရွှေ (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ ဟုတ်ပါတယ် ခင်ဗျား။
ပို့ပေးပါမယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၅:၃၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ နောက် အဲဒီလို တောင်းဖို့ရှိရင် ဒေါက်တာတင်ရွှေ ပဲ တာဝန်ယူလိုက်ပါ။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌက အမျိုးသားလွှတ်တော် (၃၉)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေးရပ်နားကြောင်းနှင့် (၄၀)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေး ဆက်လက် ကျင်းပမည့် နေ့ရက်နှင့် အချိန်ကို ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၅:၃၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား ။ ယခု အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၃၉)ရက်မြောက်နေ့ ကို ရပ်နားပါမယ်။ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၄၀)ရက်မြောက်နေ့ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက် (ကြာသပတေးနေ့) နံနက် ၁၀:၀၀ နာရီ အချိန်မှာ ဆက်လက် ကျင်းပမှာ ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အခမ်းအနားမှူး။ ။အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။အားလုံးပြန်လည် ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ ခင်ဗျား။

[ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၃၉)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေးကို ၁၅:၃၈ နာရီ အချိန်တွင် ရပ်နားပါသည်။]